

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria -Vlada-Government

PROJEKTLIGJI PËR ENERGINË

DRAFT LAW ON ENERGY

NACRT ZAKONA O ENERGETICI

<p>Kuvendi i Republikës së Kosovës;</p> <p>Në mbështetje të nenit 65 (1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës,</p> <p>Miraton:</p> <p style="text-align: center;">LIGJ PËR ENERGJINË</p> <p style="text-align: center;">KAPITULLI I DISPOZITAT E PËRGJITHSHME</p> <p style="text-align: center;">Neni 1 Qëllimi</p> <p>1. Ky ligj përcakton parimet dhe rregullat e përgjithshme përmes të cilave drejtohen veprimtaritë në sektorin e energjisë në Republikën e Kosovës, me qëllim të garantimit të furnizimit të sigurt, të qëndrueshëm dhe të cilësisë së lartë me energji, për të krijuar kushte për një treg të hapur funksional, transparent dhe konkurrues, duke promovuar shfrytëzimin më eficient të energjisë, rritjen e energjisë nga burimet e ripërtëritshme dhe bashkëprodhimin, mbrojtjen e mjedisit nga aktivitetet e energjisë dhe veprimet me të cilat krijohen dhe në bazë të të cilave zbatohet politika e energjisë dhe planifikimi i zhvillimit të sektorit të energjisë.</p> <p>2. Ky Ligj është pjesërisht në përputhje me Direktiven 2009/72/EC, lidhur me rregullat e përbashkëta për tregun e brendshëm të energjisë elektrike, Rregulloren</p>	<p>The Assembly of Republic of Kosovo;</p> <p>Based on Article 65 (1) of the Constitution of Republic of Kosovo,</p> <p>Hereby adopts:</p> <p style="text-align: center;">LAW ON ENERGY</p> <p style="text-align: center;">CHAPTER I GENERAL PROVISIONS</p> <p style="text-align: center;">Article 1 Purpose</p> <p>This law establishes the general principles and rules that will govern activities in the energy sector in the Republic of Kosovo, with the aim to achieve a safe, secure, reliable, and high-quality supply of energy, to provide the conditions for a functioning open energy market, and to also promote a more efficient use of energy, increased renewable energy sources and co-generation, and improved environment protection during energy activities and activities on the basis of which energy policies are implemented and energy sector development is based.</p> <p>2. This law is partially in compliance with the Directive 2009/72/EC on common rules for the internal market in electricity the Regulation No.714/2009/EC on conditions for access to</p>	<p>Skupština Republike Kosovo;</p> <p>Na osnovu člana 65(1) Ustava Republike Kosovo,</p> <p>Ovim usvaja:</p> <p style="text-align: center;">ZAKON O ENERGETICI</p> <p style="text-align: center;">POGLAVLJE I OPŠTE ODREDBE</p> <p style="text-align: center;">Član 1 Cilj</p> <p>Ovaj zakon utvrđuje opšte principe i pravila koja će regulisati aktivnosti u energetsom sektoru u Republici Kosovo, sa ciljem da se postigne sigurno, bezbedno, pouzdano i visoko- kvalitetno snabdevanje energijom, obezbede uslovi za funkcionisanje otvorenog tržišta energije, i promoviše efikasnije korišćenje energije, veće korišćenje obnovljivih izvora energije i kombinovane proizvodnje, i bolju zaštita životne sredine tokom energetske delatnosti i delatnosti na osnovu kojih se sprovodi energetska politika i na kojima je zasnovan razvoj energetskog sektora.</p> <p>2. Ovaj zakon je delimično u skladu sa Direktiva Br. 2009/72/EC u vezi sa zajedničkim pravilima za unutrašnje zajedničko evropsko tržište električne</p>
---	---	--

<p>Nr.714/2009/EC, për kushtet për qasje në rrjetin për shërbimet ndërkufitare të energjisë elektrike, dhe Direktivën Nr. 2009/28/EC lidhur me promovimin e përdorimit të energjisë nga burimet e ripërtërishme.</p> <p style="text-align: center;">Neni 2 Fushëveprimi</p> <p>1. Fushëveprimi i këtij ligji përfshin përcaktimin e kornizës rregullative për zhvillimin e politikave dhe strategjive, rolin e akterëve në zbatimin e tyre për të siguruar furnizim të qëndrueshëm dhe efikas me energji.</p> <p>2. Ky ligj përfshin energjinë elektrike, energjinë termike, gazin natyror dhe energjinë nga burimet e ripërtërishme dhe përcakton:</p> <p>2.1. zhvillimin dhe zbatimin e Strategjisë së Energjisë, përfshirë parashikimin e bilanceve të energjisë, politikat për eficiencën e energjisë, bashkëprodhimin dhe burimet e ripërtërishme të energjisë;</p> <p>2.2. rolin e Qeverisë së Kosovës, qeverisjes lokale dhe institucioneve tjera dhe i siguron publikut mundësi për pjesëmarrje të gjerë në zhvillimin e Strategjisë së Energjisë dhe në zbatimin e saj;</p> <p>2.3. veprimtaritë për rregullimin e sektorit të energjisë që kryhen nga Zyra e Rregullatorit për Energji;</p>	<p>the network for cross-border exchanges in electricity, and Directive No. 2009/28/EC concerning promotion of use of energy from renewable energy sources.</p> <p style="text-align: center;">Article 2 Scope</p> <p>1. The scope of this law covers the determination of regulatory framework for the development of policies and strategies, the role of stakeholders in their implementation, with the aim of ensuring sustainable and efficient energy supply.</p> <p>2.This law encompasses electricity, thermal energy, natural gas and energy from renewable energy sources, and determines:</p> <p>2.1.the development and implementation of an energy strategy, including forecasting of energy balances and policy on energy efficiency, co- generation and renewable energy sources;</p> <p>2.2.the roles of the Government of Kosovo, of local governments, and of other institutions, and provides for wider public participation in the development of energy strategy and its implementation;</p> <p>2.3.activities for the regulation of the energy sector to be carried out by the Energy Regulatory Office;</p>	<p>energije ,Uredba Br. 714/2009/EC u vezi sa uslovima za pristup mreži za prekograničnu razmenu električne energije, , i Direktiva br. 2009/28/EC u vezi sa promovisanjem korišćenja energije iz obnovljivih izvora,</p> <p style="text-align: center;">Član 2 Delokrug</p> <p>1. Delokrug ovog zakona obuhvata utvrđivanje regulatornog okvira za razvoj politika i strategija i ulogu aktera u njihovoj realizaciji, sa ciljem da se osigura održivo i efikasno snabdevanje energijom.</p> <p>2.Ovaj zakon obuhvata električnu energiju, toplotnu energiju, prirodni gas i energiju iz obnovljivih izvora energije i utvrđuje:</p> <p>2.1. izradu i sprovođenje energetske strategije, uključujući predviđanje energetskog bilansa i strategiju za energetsku efikasnost, kombinovanu proizvodnju i obnovljive izvore energije;</p> <p>2.2.ulogu Vlade Kosova, lokalnih uprava i drugih institucija i obezbeđuje šire učešće javnosti u izradi energetske strategije i njenom sprovođenju;</p> <p>2.3.delatnosti za regulisanje energetskog sektora koje će obavljati Regulatorna Kancelarija za Energetiku;</p>
--	---	--

<p>2.4. ngritjen e konkurrencës në sektorin e energjisë;</p> <p>2.5. vendosjen e detyrimeve për shërbim publik ndaj ndërmarrjeve të energjisë, kurdo që kjo është e duhur dhe e nevojshme;</p> <p>2.6. masat që mund të merren në rast të emergjencave energjetike;</p> <p>2.7. shërbimet universale;</p> <p>2.8. rregullat për mbrojtjen e konsumatorit;</p> <p>2.9. nxjerrjen e akteve nënligjore nga Ministria për çështje të specifikuar në këtë ligj.</p> <p>3. Me qëllim të avancimit të interesit publik përmes nxitjes së investimeve në ndërmarrjet e energjisë, ky ligj i përcakton dhe siguron të drejtat e ndërmarrjeve të energjisë mbi pronën që aktualisht është në shfrytëzim ose posedim të tyre që është e nevojshme për operimin ose mirëmbajtjen e stabilimenteve ekzistuese energjetike si dhe të drejtave pronësore të cilat në të ardhmen mund të nevojiten nga ndërmarrjet e energjisë për ushtrimin e veprimtarive energjetike.</p> <p style="text-align: center;">Neni 3 Përkufizimet</p> <p>1. Shprehjet e përdorura në këtë ligj kanë këtë</p>	<p>2.4.the increase of competition in the energy sector;</p> <p>2.5.the imposition of public service obligations on energy enterprises where appropriate and necessary;</p> <p>2.6.measures that can be issued in the event of energy emergencies;</p> <p>2.7.universal services;</p> <p>2.8.rules on customer protection;</p> <p>2.9. the issuance by the Ministry of secondary legislation on matters specified in this law.</p> <p>3. In order to advance the public interest by promoting investment in energy enterprises, this law determines and secures the rights of energy enterprises over property currently in their use or possession necessary for the operation or maintenance of existing energy facilities and property rights which may in future be required by energy enterprises to carry on energy activities.</p> <p style="text-align: center;">Article 3 Definitions</p> <p>1. The terms used in this law shall have the</p>	<p>2.4.porast konkurencije u energetsom sektoru;</p> <p>2.5.obavezu javne usluge za energetska preduzeća gde je to moguće i neophodno;</p> <p>2.6.mere koje se mogu preduzeti u slučaju vanredne energetske situacije;</p> <p>2.7.univerzalne usluge;</p> <p>2.8.pravila za zaštitu potrošača;</p> <p>2.9. donošenje, od strane Ministarstva, podzakonskih akata o pitanjima utvrđenim ovim zakonom.</p> <p>3. S ciljem da unapredi javni interes promovisanjem investicija u energetska preduzeća, ovaj zakon utvrđuje i osigurava prava energetske preduzeća na imovinu, koju trenutno koriste ili koja se nalazi u njihovom posedu, neophodnu za rad ili održavanje postojećih energetske objekata i prava vlasništva koja ubuduće mogu da zahtevaju energetska preduzeća za vršenje energetske delatnosti.</p> <p style="text-align: center;">Član 3 Definicije</p> <p>1. Pojedini izrazi koji se koriste u ovom</p>
---	---	---

<p>kuptim:</p> <p>1.1. Aktivitetet energjetike - nënkuptojnë realizimin e një apo më shumë veprimtarive të prodhimit, transimit, shpërndarjes, furnizimit apo deponimit të energjisë;</p> <p>1.2. Bashkëprodhim - nënkupton procesin e prodhimit të njëkohshëm të energjisë elektrike dhe termike nga një burim energjetik gjatë të njëjtë proces teknologjik.</p> <p>1.3. Bilanci i Energjisë - nënkupton dokumentin zyrtar në të cilin paraqitet parashikimi i kërkesës totale për energji për periudhën një (1) vjeçare ose dhjetë (10) vjeçare si dhe masat që planifikohen të zbatohen për përmbushjen e kërkesës për energji.</p> <p>1.4. Biokarburantet - nënkupton karburantet e lëngëta apo të gazta, të prodhuara nga biomasa, që përdoren në transport.</p> <p>1.5. Burimet e Ripërtëritshme të Energjisë - nënkuptojnë burimet e ripërtëritshme jofosile të energjisë siç janë: energjia nga era, energjia diellore, ujërat gjeotermale, energjia valore, energjia e ujit, biomasa, gazi i deponive të mbeturinave, gazi nga trajtimi i ujërave të zeza dhe biogazet;</p>	<p>following meanings:</p> <p>1.1. Energy activity – means the performance of one or more activities of energy generation, transmission, distribution, supply or storage;</p> <p>1.2. Co-generation – means the process of simultaneous generation of electricity and thermal energy by the same energy source and during the same technological process.</p> <p>1.3. Energy balance – means the official document which presents the estimate of the overall energy demand for a one (1) year or ten(10)year period, as well as measures the implementation of which is planned in order to meet the said energy demand.</p> <p>1.4. Bio-fuel – means liquid or gaseous fuels, produced from biomass and used in transport.</p> <p>1.5. Renewable Energy Sources – means renewable, non-fossil energy sources, such as: wind energy, solar energy, geothermal waters, wave energy, hydro energy, biomass, waste landfill gas, wastewater treatment gas, and biogases.</p>	<p>zakonu imaju sledeće značenje:</p> <p>1.1. Energetska delatnost - podrazumeva obavljanje jedne ili više delatnosti proizvodnje, prenosa, distribucije, snabdevanja ili skladištenja energije;</p> <p>1.2. Kombinovana proizvodnja – podrazumeva označava proces istovremene proizvodnje električne i termalne energije iz određenog izvora tehnološki energije;</p> <p>1.3. Energetski bilans - podrazumeva zvanični dokument koji predstavlja procenu ukupne potrebe za energijom za period od jedne (1) godine ili deset (10)godina, kao i mere čije je sprovođene planirano kako bi se zadovoljila procenjena potreba za energijom;</p> <p>1.4. Biogorivo – podrazumeva tečna ili gasovita goriva za saobraćaj, proizvedena iz biomase.</p> <p>1.5. Obnovljivi Izvori Energije – podrazumeva obnovljivi, ne fosilni izvori energije, kao što su: energija vetra, solarna energija, vode, energija talasa, hidroenergija, biomasa, gas urbanih otpadaka, gas tretmana otpadnih voda i biogas.</p>
--	---	---

<p>1.6. Energjia nga burimet e ripërtëritshme – nënkupton energjia nga burimet e ripërtëritshme jofosilike, do të thotë energjia nga era, dielli, aerotermike, gjeotermike, hidrotermike dhe oqeanike, energjia nga uji, biomasa, gazrat e deponive, stabilimentet e trajtimit të kanalizimit dhe biogazi;</p> <p>1.7. Biomasa – nënkupton pjesët e biodegradueshme të produkteve, mbeturinave dhe mbetjeve me origjinë biologjike nga bujqësia (përfshirë substancat bimore dhe shtazore), pylltaria dhe industritë e ndërlidhura, përfshirë peshkatarinë dhe akuakulturën, si dhe pjesët e biodegradueshme të mbeturinave industriale dhe komunale;</p> <p>1.8. Caqet e energjisë së ripërtëritshme – nënkupton caqet politike të arritjes së një sasive të caktuar të energjisë së prodhuar nga burimet e ripërtëritshme të energjisë brenda afatit të caktuar në këtë ligj;</p> <p>1.9. Biolëngjet – nënkuptojnë karburantet e lëngshme që shfrytëzohen për qëllime energjetike përveç transportit, përfshirë për energji dhe ngrohje dhe ftohje, të prodhuara nga biomasa;</p> <p>1.10. Bruto konsumi përfundimtar i energjisë – nënkupton sasinë e energjisë që</p>	<p>1.6. Energy from renewable sources - means energy from renewable non-fossil sources, namely wind, solar, aerothermal, geothermal, hydrothermal and ocean energy, hydropower, biomass, landfill gas, sewage treatment plant gas and biogases;</p> <p>1.7. Biomass - means the biodegradable fraction of products, waste and residues from biological origin from agriculture (including vegetal and animal substances), forestry and related industries including fisheries and aquaculture, as well as the biodegradable fraction of industrial and municipal waste;</p> <p>1.8. Renewable energy targets – mean the policy objectives of reaching a share of energy produced from energy sources in gross final energy consumption until a deadline specified in this law;</p> <p>1.9. Bio liquids - mean liquid fuel for energy purposes other than for transport, including electricity and heating and cooling, produced from biomass;</p> <p>1.10. Gross final consumption of energy - means the energy commodities delivered for</p>	<p>1.6. Energjia iz obnovljivih izvora - podrazumeva energiju koju proizvode obnovljivi nefosilni izvori, odnosno energiju vetra, solarnu energiju, aerotermalnu, geotermalnu, hidrotermalnu i energiju okeana, hidroenergiju, energiju iz biomase, deponijskog gasa, gasa iz pogona za preradu kanalizacionih voda i biogasa;</p> <p>1.7. Biomasa - podrazumeva biorazgradivi deo proizvoda, otpada i ostataka biološkog porekla iz poljoprivrede (uključujući biljne i životinjske materije), šumarstva i srodnih industrija, uključujući ribarstvo i akvakulture, kao i biorazgradivi deo industrijskog i komunalnog otpada;</p> <p>1.8. Ciljeve obnovljive energije-podrazumevaju strateške ciljeve dostizanja udela energije proizvedene iz energetske izvora u bruto finalnoj potrošnji energije do roka propisanog ovim zakonom;</p> <p>1.9. Biotečnost - podrazumeva tečno gorivo za druge energetske svrhe, osim za saobraćaj, uključujući i električnu energiju i grejanje i hlađenje, proizvedeno iz biomase;</p> <p>1.10. Bruto finalna potrošnja energije - podrazumeva energente isporučene u</p>
--	--	--

<p>i dërgohet sektorëve të industrisë, transportit, amvisërive, shërbimeve përfshirë shërbimet publike, bujqësisë, pylltarisë dhe peshkatarisë, përfshirë konsumin e energjisë elektrike dhe ngrohjes nga degët përkatëse, me qëllim të prodhimit të energjisë elektrike dhe ngrohjes duke përfshirë humbjet e energjisë elektrike dhe ngrohjes, në shpërndarje dhe transmission;</p> <p>1.11. Efiçienca e energjisë - nënkupton proporcionin mes performansës, shërbimit, produktit, apo energjisë së fituar dhe energjisë së shpenzuar për këtë qëllim;</p> <p>1.12. Energjia - nënkupton çdo formë të prodhuar të energjisë (energjisë elektrike, energjisë termike ose gazit natyror) me qëllim të furnizimit ose të shitjes;</p> <p>1.13. Energjia elektrike - nënkupton formën e energjisë e cila transportohet në formë të rrymës përmes përçuesve metalikë, me qëllim të shitjes së saj tek konsumatorët;</p> <p>1.14. Energjia termike - nënkupton energjinë për ngrohjen/ftohjen e hapësirave, ngrohjen e ujit sanitar dhe ujit industrial, që transportohet dhe shpërndahet përmes ujit, avullit, ose gazrave, e përfituar nga stabilimentet e energjisë termike, duke përdorur lëndët djegëse, burimet gjeotermale, energjinë solare, energjinë</p>	<p>energy purposes to industry, transport, households, services including public services, agriculture, forestry and fisheries, including the consumption of electricity and heat by the energy branch for electricity and heat production and including losses of electricity and heat in distribution and transmission;</p> <p>1.11. Energy efficiency – means a ratio between an output of performance, service, goods or energy and an input of energy;</p> <p>1.12. Energy – means any form of energy generation (electricity, thermal energy or natural gas) for the purpose of supply or sale;</p> <p>1.13. Electricity – means the form of energy transported in the shape of power through metallic conductors, with the purpose of its sale to customers;</p> <p>1.14. Thermal energy – means energy for heating/cooling, spaces, sanitary hot water and industrial water that transported and distributed through water, steam or gases, benefited from thermal energy facilities, using fuel, geothermal sources, solar energy, unused thermal energy, to supply for customers through central thermal energy</p>	<p>energetske svrhe u industriji, saobraćaju, domaćinstvima, uslugama, uključujući javne usluge, poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu, uključujući i potrošnju električne energije i toplotne energije od strane energetskog ogranka za proizvodnju električne energije i toplote i gubitke električne energije i toplote u distribuciji i prenosu;</p> <p>1.11. Energetska efikasnost - podrazumeva odnos između ostvarenog rezultata u uslugama, dobrima ili energiji i za to utrošene energije;</p> <p>1.12. Energija - podrazumeva svaki oblik proizvodnje energije (električna energija, toplotna energije ili prirodni gas) za potrebe snabdevanja ili prodaje;</p> <p>1.13. Električna energija - podrazumeva oblik energije koji se u vidu struje transportuje metalnim provodnicima za potrebe prodaje kupcima;</p> <p>1.14. Toplotna energija - mislim energiju za grejanje / hlađenje prostora , sanitarne tople vode i industrijske vode koja se prenosi i distribuirava vodom, parom ili gasom dobijenu u postrojenjima za toplotnu energiju korišćenjem goriva, geotermalnih izvora, solarne energije, neiskorišćene toplotne energije kojom se</p>
---	---	---

<p>termike të pashfrytëzuar, me të cilën furnizohen konsumatorët përmes sistemeve qendrore të energjisë termike;</p> <p>1.15. Furnizim - nënkupton shitjen, përfshirë rishitjen e energjisë tek konsumatorët;</p> <p>1.16. Gazi natyror - nënkupton përzierjen e komponimeve të hidrokarbureve, në gjendje të gaztë ose në përzierje me naftën e papërpunuar në rezervuarët natyror nëntokësorë. Hidrokarburet parësore, që zakonisht gjenden në përzierje, janë: metani, etani, propani, butani dhe pentani;</p> <p>1.17. Interkonektor - nënkupton linja e transmetimit e cila kalon apo përshkon përgjatë një kufiri ndërmjet Palëve Kontraktuese dhe që lidh sistemet kombëtare të transmetimit të Palëve Kontraktuese.</p> <p>1.18. Kodet - nënkupton rregullat që parashikohen për themelimin e dizajnit minimal teknik, kushtet dhe standardet operative, dhe kushtet komerciale për aktivitetet përkatëse në sektorin e energjisë, për të cilat ligji kërkon që t'i dorëzohen për miratim Zyrës së Rregullatorit për Energji;</p> <p>1.19. Konsumator- nënkupton konsumatorin me shumicë ose konsumatorin fundor të energjisë;</p> <p>1.20. Konsumator me shumicë (tregtar)</p>	<p>systems;</p> <p>1.15. Supply – means the sale, including resale, of energy to customers;</p> <p>1.16. Natural gas – means the mixture of hydro-carbonate compositions, in gaseous state or in a mixture with crude petroleum, in underground natural reservoirs. Primary hydro-carbonates commonly found in such mixtures are: methane, ethane; propane; butane and pentane;</p> <p>1.17. Interconnector- means a transmission line which crosses or spans a border between Contracting Parties and which connects the national transmission systems of the Contracting Parties.</p> <p>1.18. Codes – means the rules that are intended to establish the minimum technical design, operational requirements and standards, and commercial terms for relevant activities in the energy sector, and which are required by law to be submitted for approval to the Energy Regulatory Office;</p> <p>1.19. Customer – means a wholesale or final customer of energy;</p> <p>1.20. Wholesale customer (trader) -</p>	<p>snabdevaju potrošači preko centralnih sistema za toplotnu energiju;</p> <p>1.15. Snabdevanje – prodaja, uključujući preprodaju energije potrošačima;</p> <p>1.16. Prirodni gas - podrazumeva smesu hidrokarbonatnih jedinjenja u gasovitom stanju ili u smesi sa sirovom naftom, u podzemnim prirodnim rezervoarima. Primarni hidrokarbonati koji se obično nalaze u takvim smesama jesu: metan, etan, propan, butan i pentan;</p> <p>1.17. Interkonektor – je dalekovod koji prelazi ili se prostire duž granice između ugovornih strana i povezuje nacionalne sisteme za prenos ugovornih strana</p> <p>1.18. Kodeksi - podrazumeva pravila namenjena za uspostavljanje minimuma tehničkog dizajna, operativnih zahteva i standarda, i komercijalnih uslova za relevantne delatnosti u energetsom sektoru, za koje je zakonom propisano da se podnose na odobrenje Regulatornoj Kancelariji za Energetiku;</p> <p>1.19. Potrošač - podrazumeva kupac na veliko ili krajnji potrošač energije;</p> <p>1.20. Potrošač na veliko (komercijalni) -</p>
---	--	---

<p>- nënkupton person fizik ose juridik që blenë energji me qëllim të rishitjes brenda apo jashtë sistemit në të cilin është themeluar;</p> <p>1.21. Konsumator fundor - nënkupton konsumatorin e energjisë, që blen energji për përdorim vetanak;</p> <p>1.22. Konsumator shtëpiak - nënkupton konsumatorin e energjisë që blenë energji për konsum vetanak për ekonominë e vet familjare, duke mos përfshirë veprimtaritë komerciale apo profesionale;</p> <p>1.23. Konsumator i cenueshëm- nënkupton konsumatorin shtëpiak i cili është i kualifikuar për mbrojtje ose ndihmë në bazë të rregullave të përcaktuara nga Ministria përkatëse për mirëqenie sociale në pajtim me nenin 46 të Ligjit për Energjinë Elektrike;</p> <p>1.24. Konsumator joshtëpiak- nënkupton person fizik ose juridik që blenë energji që nuk e shfrytëzon për nevoja të tij shtëpiake ku përfshihen prodhuesit dhe blerësit me shumicë;</p> <p>1.25. Licenca - nënkupton dokumentin e lëshuar nga Zyra e Rregullatorit për Energji, që i mundëson bartësit të licencës të ushtrijë aktivitete në sektorin e energjisë për të cilat nevojitet licenca në përputhje me dispozitat e ligjeve që kanë të bëjnë me sektorin e energjisë;</p>	<p>means a natural or legal person purchasing energy for the purpose of resale inside or outside the system where he is established;</p> <p>1.21. Final customer- means a customer purchasing energy customer purchasing energy for its own use;</p> <p>1.22. Household customer- means a customer purchasing energy for his own household consumption, excluding commercial or professional activities;</p> <p>1.23. Vulnerable customer – means a household costumer who qualifies him or her for protection or assistance according to rules set by the Ministry in charge of social welfare in accordance with article 46 of the Electricity Law;</p> <p>1.24. Non-household customer –means a natural or legal persons purchasing energy which is not for their own household use and includes producers and wholesale customers;</p> <p>1.25. License – means the document issued by the Energy Regulatory Office which enables the licensee to perform activities in the energy sector for which a license is required, in accordance with the energy sector laws;</p>	<p>podrazumeva pravno ili fizičko lice koje kupuje energiju u cilju preprodaje unutar ili van sistema u kome je osnovano;</p> <p>1.21. Krajnji kupac - podrazumeva kupca koji kupuje energiju za sopstvene potrebe;</p> <p>1.22. Domaćinski potrošač - podrazumeva potrošač energije koji kupuje energiju za sopstvenu potrebu za njegovu porodičnu privredu, isključujući komercijalnu ili profesionalnu delatnost;</p> <p>1.23. Ugroženi kupac- podrazumeva domaćinstvo koje se kvalifikuje za zaštitu ili pomoć na osnovu pravila Ministarstva zaduženog za socijalnu zaštitu u skladu sa članom 46 Zakona o Električnoj Energiji.</p> <p>1.24. Van-domaćinski potrošač – podrzumeva fizičko ili pravno lice koje kupuje energiju koju mne koristi za njegove kućne potrebe, gde spadaju proizvođači i kupci na veliko;</p> <p>1.25. Licenca - podrazumeva dokument koji izdaje Regulatorna kancelarija za energetiku, koji omogućava nosiocu licence da obavlja delatnost u enerjetskom sektoru za koji je licenca potrebna, u skladu sa zakonima o enerjetskom sektoru;</p>
---	--	---

<p>1.26. Metodologjia tarifore - nënkupton rregullat, metodat dhe parimet që përcaktohen nga Zyra e Rregullatorit për Energji për t'u zbatuar në vendosjen e tarifave të rregulluara;</p> <p>1.27. Ministria - nënkupton Ministrinë përgjegjëse për sektorin e energjisë.</p> <p>1.28. Ndërmarrje e energjisë – nënkupton person fizik apo juridik përgjithësisht i organizuar si shoqëri aksionare që kryen një apo më shumë veprimtari të licencuara të prodhimit, transmetimit, shpërndarjes, furnizimit, tregtimit, tregut të organizuar të energjisë dhe është përgjegjës për detyrat komerciale, teknike ose të mirëmbajtjes që ndërlidhen me veprimtaritë e cekura , por nuk përfshinë konsumatorin final;</p> <p>1.29. Obligimi i shërbimit publik - nënkupton detyrim i vendosur për një ndërmarrje të energjisë që mund të ndërlidhet me sigurinë e furnizimit, rregullsinë, cilësinë, çmimin e furnizimit, eficiencën e energjisë, energjinë nga burimet e ripërtëritshme si dhe mbrojtjen e mjedisit, që nuk është diskriminues dhe nuk shtrembëron konkurrencën përtej masës që është e domosdoshme për të arritur ofrimin e shërbimit publik në fjalë;</p> <p>1.30. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes</p>	<p>1.26. Tariff methodology – means rules, methods and principles established by the Energy Regulatory Office, and applied when a setting regulated tariffs;</p> <p>1.27. Ministry - means the Ministry responsible for the energy sector.</p> <p>1.28. Energy undertaking – means any natural or legal person generally organized as a joint stock company that performs one or more activities in energy, generation, transmission, distribution, supply, trading, market organization and is responsible for commercial, technical or maintenance related to the stated activities, excluding the final consumer;</p> <p>1.29. Public service obligation – means a duty imposed on an undertaking, which may relate to the security of supply, regularity, quality and price of supplies, energy efficiency, energy from renewable sources and environmental and climate protection which is non-discriminatory and does not distort competition beyond what is strictly necessary in order to achieve the provision of the public service in question;</p> <p>1.30. Distribution System Operator –</p>	<p>1.26. Tarifna metodologjia-podrazumeva pravila, metode i principe koje utvrđuje Regulatorna Kancelarije za Energetiku, a primenjuje se kada se utvrđuju regulisane tarife;</p> <p>1.27. Ministarstvo - podrazumeva Ministarstvo odgovorno za energetska sektor.</p> <p>1.28. Preduzeće za energiju-podrazumeva fizičko ili pravno lice obično organizovano kao deoničarsko društvo koje obavlja jednu ili više licenciranih aktivnosti proizvodnje, prenosa, distribucije, snabdevanja, trgovine, organizovanog tržišta energije i odgovorno je za komercijalne i tehničke postove ili održavanja, koji se nadovezuju sa navedenim delatnostima, ali ne uključuje krajnjeg potrošača;</p> <p>1.29. Obaveza javne usluge – podrazumeva dužnost elektroenergetskog subjekta, koja može da se odnosi na bezbednost snabdevanja, redovnost, kvalitet i cenu snabdevanja, energetska efikasnost, energiju iz obnovljivih izvora i zaštitu životne sredine i klimatsku zaštitu, koja nije diskriminatorna i ne narušava konkurenciju van onoga što je striktno neophodno da bi se ostvarilo pružanje predmetne javne usluge;</p> <p>1.30. Operater Distributivnog Sistema –</p>
---	---	---

<p>- nënkupton person fizik ose juridik, përgjegjës për operimin, mirëmbajtjen dhe sipas nevojës zhvillimin e sistemit të shpërndarjes në një zonë të caktuar, si dhe ku është e mundur interkonektorët e tij me sistemet tjera, si dhe për sigurimin e aftësisë afatgjate të sistemit për të mbuluar kërkesat e arsyeshme për shpërndarjen e energjisë;</p> <p>1.31. Operator i Sistemit të Transmisionit – nënkupton person fizik ose juridik përgjegjës për operimin, mirëmbajtjen dhe sipas nevojës, zhvillimin e rrjetit të transmisionit në një zonë të caktuar dhe kurdo që kjo është e mundur, interkonektorët me sistemet tjera dhe për të garantuar aftësinë afatgjate të rrjetit për të përmbushur kërkesat për transmetimin e energjisë elektrike;</p> <p>1.32. Pajisjet e matjes – nënkupton instrumentet e regjistruara në regjistrin e pajisjeve matëse të certifikuara në Republikën e Kosovës, që përdoren për matje të energjisë së prodhuar, transmetuar, shpërndarë, furnizuar dhe të konsumuar;</p> <p>1.33. Planifikim afatgjatë - nënkupton planifikim i nevojave për investime në kapacitetet e gjenerimit, transmetimit dhe shpërndarjes në bazë afatgjate me synim të plotësisimit të kërkesave të sistemit për energji dhe sigurimin e furnizimit të konsumatorëve;</p>	<p>means a natural or legal person responsible for operating, ensuring the maintenance of and, if necessary, developing the distribution system in a given area and, where applicable, its interconnections with other systems and for ensuring the long-term ability of the system to meet reasonable demands for the distribution of energy;</p> <p>1.31. Transmission System Operator - means a natural or legal person responsible for operating, ensuring the maintenance of and, if necessary, developing the transmission system in a given area and, where applicable, its interconnections with other systems, and for ensuring the long-term ability of the system to meet reasonable demands for the transmission of electricity;</p> <p>1.32. Metering device – means instruments registered in the registry of certified metering equipment in the Republic of Kosovo, used for measurement of generated, transmitted, distributed, supplied and consumed energy;</p> <p>1.33. Long-term planning - means the planning of the need for investment in generation and transmission and distribution capacity on a long-term basis, with a view to meeting the demand of the system for energy and securing supplies to customers;</p>	<p>podrazumeva fizičko ili pravno lice, odgovorno za operiranje, održavanje i razvoj distributivnog sistema u određenoj zoni, kao i, gde je moguće, interkonektora sa drugim sistemima, i za obezbeđivanje dugoročne sposobnosti sistema da pokriva razumne zahteve za distribuciju energije;</p> <p>1.31. Operater Prenosnog Sistema – podrazumeva pravno ili fizičko lice odgovorno za operiranje, održavanje i, kad je to moguće, razvoj prenosne mreže u određenoj zoni, uključujući interkonekcije sa drugim sistemima, kao i za obezbeđenje dugoročne održivosti mreže u zadovoljavanju potražnje za prenos električne energije;</p> <p>1.32. Merna oprema – podrazumeva upisani instrumenti u registar certifikovane merne opreme u Republici Kosovo, koji se koriste za merenje proizvedene, prenošene, distribuirane, isporučene i utrošene energije;</p> <p>1.33. Dugoročno planiranje - podrazumeva planiranje potreba za investicijama u proizvodne, prenosne i distributivne kapacitete u dugoročnoj osnovi, sa ciljem ispunjavanja zahteva sistema za energijom i sigurnosti snabdevanja potrošača;</p>
---	---	--

<p>1.34. Prodhim - nënkupton prodhimin e energjisë;</p> <p>1.35. Prodhues - nënkupton person fizik apo juridik që ushtron veprimtarinë e prodhimit të energjisë;</p> <p>1.36. Sektori i energjisë - nënkupton aktivitetet të cilat përfshijnë prodhimin, shpërndarjen, transimionin, depozitimn, shitjen, rishitjen, blerjen dhe furnizimin e energjisë;</p> <p>1.37. Siguria - nënkupton sigurin teknike dhe sigurin e furnizimit me energji;</p> <p>1.38. Siguria e furnizimit - nënkupton mundësinë e sistemeve të energjisë për të furnizuar konsumatorët fundor me sasi adekuate të energjisë dhe për t'i përmbushur nevojat e tyre;</p> <p>1.39. Sistem interkonektiv – nënkupton një numër i sistemeve të transimionit dhe shpërndarjes të ndërlidhura mes vete përmes një ose më shumë interkonektorëve;</p> <p>1.40. Stabilimente energjetike - nënkupton të gjitha instalimet, ndërtesat, objektet, duke përfshirë objektet ndihmëse ose të ndërlidhura, sistemet dhe pajisjet, duke përfshirë shtyllat, shtyllat e tensionit të lartë, linjat e transimionit ose shpërndarjes</p>	<p>1.34. Generation – means the production of energy;</p> <p>1.35. Producer –means a natural or legal person generating of energy;</p> <p>1.36. Energy sector – means includes activities of energy generation, distribution, transmission, sale, resale, purchase and supply;</p> <p>1.37. Security – means both security of supply and provision of energy and technical safety;</p> <p>1.38. Security of supply – means the ability of energy systems to supply final customers with adequate amounts of energy to meet their demand;</p> <p>1.39. Interconnected system - means a number of transmission and distribution systems linked together by means of one or more interconnectors;</p> <p>1.40. Energy facilities – means any installation, building, facility, including any auxiliary or related facility, systems and equipment, to include poles, pylons, transmission or distribution lines and pipelines whether underground or over-</p>	<p>1.34. Proizvodnja – podrazumeva proizvodnja energije;</p> <p>1.35. Proizvođač – fizičko ili pravno lice koje proizvodi energiju;</p> <p>1.36. Energetski sektor - podrazumeva obuhvata delatnost proizvodnje, distribucije, prenosa, prodaje, preprodaje i kupovine energije i snabdevanja energijom;</p> <p>1.37. Bezbednost - podrazumeva bezbednost snabdevanja energijom i tehničku sigurnost;</p> <p>1.38. Bezbednost snabdevanja - podrazumeva sposobnost energetskih sistema za snabdevanje krajnjih kupaca odgovarajućim količinama energije kako bi se zadovoljile njihove potrebe;</p> <p>1.39. Interkonektivni sistem – podrazumeva određeni broj prenosnih i distributivnih sistema međusobno povezanih preko jednog ili više interkonektora;</p> <p>1.40. Energetski postrojenja - podrazumeva svaku instalaciju, zgradu, objekat, uključujući i dodatni ili povezani objekat, sisteme i opremu, uključujući stubove, stubove visokog napona, prenosne ili distributivne vodove i</p>
---	--	--

<p>dhe tubacionet, pavarësisht nëse janë mbi ose nën tokë që shfrytëzohen nga një ndërmarrje e energjisë për ushtrimin e aktiviteteve të saj energjetike ose që janë pjesë e një centrali prodhues, sistemit të transmisionit ose sistemit të shpërndarjes ose që janë pjesë e pajisjeve që janë të lidhura në mënyrë të drejtpërdrejtë me pajisjet e konsumatorëve, interkonektorët ose linjat direkte ose (vetëm për qëllime të nenit 28 të këtij ligji) në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji shfrytëzohen nga një ndërmarrje e energjisë për ushtrimin e aktiviteteve të saj minerare në bazë të të drejtave të ndërmarrjes së energjisë sipas licencës ose lejes përkatëse për ushtrimin e këtyre aktiviteteve minerare;</p> <p>1.41. Shpërndarja – nënkupton transportim i energjisë, përmes sistemeve të shpërndarjes, me qëllim të dërgimit të saj deri tek konsumatori, por duke mos përfshirë furnizimin;</p> <p>1.42. Tarifa - nënkupton çmimin apo një grup çmimesh për energji, për përdorim të sistemeve të energjisë ose për shërbime tjera të ndërlidhura me energjinë;</p> <p>1.43. Tokë publike - nënkupton toka që është në pronësi të drejtpërdrejtë ose të tërthortë në Republikën e Kosovës;</p> <p>1.44. Transferi statistikor – nënkupton transferin statistikor nga njëra palë të pala</p>	<p>ground, that are used by an energy enterprise for its energy activities, or form part of a generation plant, transmission system or a distribution system, or are part of any directly connected customer equipment, any interconnectors, or any direct lines, or (for the purposes of Article 28 of this Law only) are at the date of this law used by an energy enterprise for its mining activities under lawful rights held by that enterprise as a licensee or permit holder in respect of those activities;</p> <p>1.41. Distribution – means the transport of energy through distribution systems with a view to its delivery to customers, but does not including supply;</p> <p>1.42. Tariff – means the price or set of prices for energy, for use of energy systems, or for other energy related services;</p> <p>1.43. Public land – means the land owned directly or indirectly by the Republic of Kosovo;</p> <p>1.44. Statistical transfer – means the statistical transfer from one party to another</p>	<p>gasovode, podzemne ili nadzemne, koje energetska preduzeća koriste za svoje energetske delatnosti, ili čine deo proizvodnog postrojenja, prenosnog sistema ili distributivnog sistema, ili su deo opreme koja je direktno povezana na opremu kupca, sve interkonektore ili direktne vodove, ili koje (samo za potrebe člana 28 ovog zakona) na dan stupanja ovog zakona na snagu energetska preduzeća koriste za svoju rudarsku delatnost u okviru zakonskih prava koje to preduzeće ima kao nosilac licence ili dozvole za obavljanje te delatnosti;</p> <p>1.41. Distribucija – podrazumeva prenos energije, preko distributivnog sistema, sa ciljem njenog prenošenja do krajnjeg potrošača, ali ne uključujući snabdevanje;</p> <p>1.42. Tarifa – podrazumeva cenu ili skup cenu za energiju, za korišćenje energetskih sistema ili za druge usluge u oblasti energetike;</p> <p>1.43. Javno zemljište - podrazumeva zemljište koje je direktno ili indirektno u vlasništvu Republike Kosovo;</p> <p>1.44. Statistički prenos - podrazumeva statistički transfer sa jedne strane na drugu</p>
--	---	--

<p>tjetër, për një sasi të caktuar të energjisë nga burimet e ripërtëritshme, në bazë të marrëveshjes së arritur ndërmjet tyre;</p> <p>1.45. Transmision – nënkupton transportimi i energjisë, përmes sistemeve të tensionit të lartë dhe sistemeve të interkonjektuara të tensionit të lartë, me qëllim të dërgimit deri tek konsumatorët fundorë, apo të operatorët e sistemit të shpërndarjes, por pa përfshirë furnizimin;</p> <p>1.46. Zyra e Rregullatorit për Energji - nënkupton agjencinë e pavarur e themeluar nga Kuvendi i Republikës së Kosovës, në pajtim me Kushtetutën e Republikës së Kosovës.</p> <p>2. Shprehjet tjera të përdorura në këtë ligj, kanë kuptimin e njëjtë si në Ligjin për Energjinë Elektrike, Ligjin për Rregullatorin e Energjisë, Ligjin për Gazin Natyror dhe Ligjin për Energji Termike.</p> <p style="text-align: center;">Neni 4 Obligimi për Shërbim Publik</p> <p>1. Ndërmarrjet e energjisë që ngarkohen me obligimin për shërbim publik duhet të sigurojnë ofrimin e shërbimit publik në pajtim me kushtet e përcaktuara në licencë.</p> <p>2. Detyrat dhe obligimet e ndërmarrjeve të energjisë, të ngarkuara me obligime të</p>	<p>of a certain amount of energy generated from renewable sources, pursuant to an agreement reached among them;</p> <p>1.45. Transmission – means the transport of energy, through high voltage systems and interconnected high voltage systems, with a view to its delivery to final customers, or distributor, but does not including supply;</p> <p>1.46. Energy Regulatory Office – means an independent agency, established by the Assembly of the Republic of Kosovo, in accordance of the Constitution of the Republic of Kosovo.</p> <p>2. Other expressions used in this law shall have the meanings defined in the Law on Electricity, Law on Energy Regulatory Office, Law on Natural Gas and Law on Thermal Energy.</p> <p style="text-align: center;">Article 4 Public Service Obligation</p> <p>1. Energy enterprises charged with public service obligations shall ensure the discharge of the public service in accordance with the terms determined in their respective licenses.</p> <p>2. Duties and obligations of energy enterprises charged with public service obligations are set</p>	<p>određene količine energije proizvedene iz obnovljivih izvora, u skladu sa sporazumom zaključenim između tih strana;</p> <p>1.45. Transmisija – podrazumeva prenos energije preko sistema visokog napona i inter-konekcijskih sistema visokog napona, u cilju isporučivanja do krajnjih potrošača, ili operatera distributivnog sistema, ali ne uključujući snabdevanje;</p> <p>1.46. Energetska Regulatorna Kancelarija - podrazumeva nezavisna agencija, koju uspostavlja Skupština Republike Kosovo, u skladu sa Ustava Republike Kosovo.</p> <p>2. Ostali izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju značenje utvrđeno u Zakonu o energiji Zakonu o Regulatornoj Kancelariji za Energetiku, Zakonu o Prirodnom Gasu i Zakoni o Toplotnoj Energiji.</p> <p style="text-align: center;">Član 4 Obaveza javne usluge</p> <p>1. Energetska preduzeća za koja važi obaveza javne usluge osiguravaju pružanje javne usluge u skladu sa uslovima utvrđenim u njihovim licencama.</p> <p>2. Dužnosti i obaveze energetske preduzeća koja su zadužena obavezom javne usluge</p>
---	---	---

<p>shërbimit publik, përcaktohen në Ligjin për Rregullatorin e Energjisë.</p> <p style="text-align: center;">Neni 5 Konsumatorët e cenueshëm</p> <p>1. Ministria përgjegjëse për çështje sociale në bashkëpunim me ministrinë përgjegjëse për energji, ministrin përgjegjëse për financa dhe në konsultim me Zyrën e Rregullatorit për Energji dhe akterët tjerë relevant, përgatisin Planin Social të Veprimit për Energji i cili miratohet nga Qeveria.</p> <p>2. Plani Social i Veprimit për energji duhet të përmbajë kushtet, kriteret si dhe kategoritë e personave në nevojë që gëzojnë të drejtën e përfitimit si konsumatorë të cenueshëm në pajtim me nenin 46 të Ligjit për Enregjinë Elektrike dhe nenin 10 të Ligjit për Gazin Natyror.</p>	<p>in the Law on Energy Regulatory Office.</p> <p style="text-align: center;">Article 5 Vulnerable customers</p> <p>1. The Ministry responsible for social issues, in cooperation with the Ministry responsible for energy, and ministry responsible for finance, in consultation with the Energy Regulatory Office and other relevant stakeholders, shall prepare the Social Energy Action Plan, which shall be approved by the Government.</p> <p>2. The Social Energy Action Plan shall contain conditions, criteria and categories of persons in need which shall be entitled to benefit as vulnerable customers in accordance with Article 46 of the Electricity Law and Article 10 of the Law on Natural Gas.</p>	<p>utvrđene su Zakonom o Regulatornoj kancelariji za energetiku.</p> <p style="text-align: center;">Član 5 Ugroženi kupac</p> <p>1.Ministarstvo zaduženo za socijalna pitanja, u saradnji sa ministarstvom nadležnim za energetiku i ministarstvom nadležnim za finansije, u konsultacijama sa Regulatornom kancelarijom za energetiku i drugim relevantnim akterima, priprema Socijalni plan delovanja za energiju koji odobrava Vlada.</p> <p>2.Socijalni plan delovanja za energiju sadrži uslove, kriterijume i kategorije osoba slabijeg imovinskog stanja koje imaju pravo na olakšice kao ugroženi kupci u skladu sa članom 46 Zakona o Električnoj Energiji Enregjine i člana 10 Zakona o Prirodnom Gasu.</p>
<p style="text-align: center;">KAPITULLI II STRATEGJIA E ENERGJISË, PROGRAMI I ZBATIMIT DHE BILANCET E ENERGJISË</p> <p style="text-align: center;">Neni 6 Strategjia e Energjisë</p> <p>1. Strategjia e Energjisë përcakton politikat e energjisë dhe të planifikimit për zhvillimin e sektorit të energjisë në Kosovë.</p> <p>2. Strategjia e Energjisë identifikon sfidat e</p>	<p style="text-align: center;">CHAPTER II ENERGY STRATEGY, IMPLEMENTATION PROGRAMS AND ENERGY BALANCES</p> <p style="text-align: center;">Article 6 Energy Strategy</p> <p>1. The Energy Strategy outlines the energy policies and planning for the development of the energy sector in Kosovo.</p> <p>2.The Energy Strategy shall identify</p>	<p style="text-align: center;">POGLAVLJE II ENERGETSKA STRATEGIJA, PROGRAMI REALIZACIJE I ENERGETSKI BILANSI</p> <p style="text-align: center;">Član 6 Energetska strategija</p> <p>1.Energetska Strategija utvrđuje energetske politiku i planiranje razvoja energetske sektora na Kosovu.</p> <p>2. Energetska Strategija identifikuje značajne</p>

<p>rëndësishme me të cilat ballafaqohet sektori i energjisë, orienton zhvillimin e politikave të përshtatshme për shndërrimin e sektorit të energjisë në një sektor të qëndrueshëm dhe të vetë financueshëm që ofron shërbime cilësore energjetike, ekonomikisht të favorshme për konsumatorët në Kosovë dhe identifikon politikat dhe masat kryesore që duhet të ndërmerren për avancimin e reformave në sektor, për ta mundësuar tërheqjen e investimeve private, mbrojtjen e mjedisit dhe integrimin e sistemit energjetik të Kosovës me ato rajonale dhe evropiane.</p> <p>3. Strategjia e Energjisë hartohet nga Ministria dhe përfshinë synimet zhvillimore për sektorin e energjisë sipas nevojës. Ministria siguron se përgatitja e Strategjisë së Energjisë do të kryhet në koordinim me zhvillimet tjera relevante politike, si brenda Ministrisë ashtu edhe brenda Qeverisë së Republikës së Kosovës.</p> <p>4. Strategjia e Energjisë i dorëzohet Qeverisë së Republikës së Kosovës nga Ministria për shqyrtim dhe aprovim. Pas aprovimit nga Qeveria e Republikës së Kosovës, Strategjia i dërgohet Kuvendit të Republikës së Kosovës për miratim.</p> <p>5. Ministria, në intervale kohore prej jo më shumë se tre (3) vite, kryen rishikimin e Strategjisë së Energjisë dhe përgatit Strategjinë e Energjisë për një periudhë të</p>	<p>significant challenges faced by the energy sector, orientate the development of appropriate policies for transforming the energy sector into a sustainable and financially viable sector, which provides qualitative and economically favourable energy services for Kosovo customers, and shall identify main policies and measures to be undertaken with the view of advancing sector reforms, in order to attract private investments, protect the environment and integrate Kosovo's energy sector into regional and european systems.</p> <p>3. The Energy Strategy shall be developed by the Ministry and shall include development goals for the energy sector where appropriate. The Ministry shall ensure that the preparation of the Energy Strategy is carried out in co-ordination with other relevant policy development, both in the Ministry and within the Government of the Republic of Kosovo.</p> <p>4. The Energy Strategy shall be submitted by the Ministry to the Government of the Republic of Kosovo for review and approval. After approval by the Government of the Republic of Kosovo, the Strategy shall be sent to the Assembly of the Republic of Kosovo for adoption.</p> <p>5. The Ministry shall, at intervals of not more than three (3) years, carry out a review of the Energy Strategy and prepare an updated Energy Strategy covering the following ten</p>	<p>izazove sa kojima se suočava energetska sektor, usmerava razvoj odgovarajuće politike za transformisanje energetskeg sektora u održiv i samofinansirajući sektor koji pruža kvalitetne i ekonomski povoljne energetske usluge kupcima na Kosovu, i identifikuje osnovnu politiku i osnovne mere koje treba preduzeti za unapređenje reformi u ovom sektoru, s ciljem privlačenja privatnih investicija, zaštite životne sredine i integrisanja kosovskog energetskeg sektor u regionalne i evropske sisteme.</p> <p>3. Energetsku Strategiju izrađuje Ministarstvo i ona sadrži razvojne ciljeve za energetska sektor gde je to potrebno. Ministarstvo osigurava da priprema Energetske Strategije bude u koordinaciji sa izradom drugih relevantnih politika, i u Ministarstvu i u okviru Vlade Republike Kosovo.</p> <p>4. Ministarstvo Vlade Republike Kosovo podnosi Energetsku strategiju na razmatranje i odobravanje. Nakon odobrenja od strane Vlade Republike Kosovo, Strategija se dostavlja Skupštini Republike Kosovo na usvajanje.</p> <p>5. Ministarstvo, u periodu od najviše tri (3) godine, razmatra Energetsku strategiju i priprema ažuriranu energetsku strategiju za period od narednih deset(10) godina, u skladu</p>
---	---	--

<p>ardhshme dhjetë (10) vjeçare në pajtim me procedurat e përcaktuara sipas dispozitave të këtij neni. Të gjitha modifikimet e propozuara për Strategjinë e Energjisë duhet të parashtrihen për miratim në Kuvendin e Republikës së Kosovës.</p> <p>6. Gjatë hartimit të Strategjisë së Energjisë, Ministria konsultohet me Zyrën e Rregullatorit për Energji, Operatorin e Sistemit të Transmisionit të Energjisë Elektrike, energjisë termike dhe gazit natyror dhe subjektet tjera të licencuara nga Zyra e Rregullatorit për Energji, përfaqësuesit e konsumatorëve si dhe autoritetet tjera publike relevante në Kosovë. Pas përfundimit të Draft Strategjisë së Energjisë, Ministria, duke e siguruar konfidencialitetin e informatave përkatëse, do ta nxjerrë draftin në diskutim publik sipas Rregullorës së Punës së Qeverisë.</p> <p>7. Strategjia e Energjisë hartohet për një periudhë dhjetë (10) vjeçare duke marrë parasysh rrethanat zhvillimore në Kosovë dhe ka për qëllim të:</p> <p>7.1. promovojë siguri të furnizimit të energjisë brenda një sektori të sigurt dhe të qëndrueshëm të energjisë, përfshirë promovimin e shumëllojshëm të burimeve të energjisë;</p> <p>7.2. sigurojë bilancet adekuate afatgjate ndërmjet furnizimit dhe kërkesës për energji në zhvillimin afatgjatë të sektorit të</p>	<p>(10) year period, in accordance with the procedure described according to the dispositions in this Article. Any proposed modifications to the Energy Strategy must be submitted for approval to the Assembly of Republic of Kosovo.</p> <p>6. In developing the Energy Strategy, the Ministry consults with the Energy Regulatory Office, the Transmission System Operator for electricity, thermal energy and natural gas and other entities licensed by the Energy Regulatory Office, representatives of consumers, and other interested public authorities in Kosovo. Upon completion of the draft Energy Strategy, the Ministry shall, subject to ensuring confidentiality of information is maintained; release such draft for public discussions in accordance with the Government Rules of Procedure.</p> <p>7. The Energy Strategy shall be developed for a ten (10) year period taking into account the relevant developmental circumstances of Kosovo, and with a view to:</p> <p>7.1. promoting security of energy supply within a secure and stable energy sector, including promoting the diversification of energy sources;</p> <p>7.2. providing for an adequate balance between supply and demand for energy in the long-term development of the energy</p>	<p>sa procedurom utvrđenom odredbama ovog člana. Sve predložene izmene Energetske strategije moraju da se podnesu Skupštini Republike Kosovo na odobrenje.</p> <p>6. Tokom izrade Energetske strategije, Ministarstvo se konsultuje sa Regulatornom kancelarijom za energetiku, operatorom prenosnog sistema električne energije, toplotne energije i prirodnog gasa i drugim subjektima koji su dobili licencu Regulatorne kancelarije za energetiku, predstavnicima potrošača i drugim zainteresovanim javnim organima na Kosovu. Po završetku nacрта Energetske strategije, Ministarstvo, osiguravajući poverljivosti podataka, stavlja nacrt na javnu raspravu u skladu sa Poslovníkom Vlade.</p> <p>7. Energetska Strategija se izrađuje za period od deset (10) godina, uzimajući u obzir relevantne razvojne okolnosti Kosova, sa ciljem da:</p> <p>7.1. unapredi bezbednost snabdevanja energijom u okviru bezbednog i stabilnog energetskog sektora, uključujući promovisanje raznolikosti energetskih izvora;</p> <p>7.2. omogućiti adekvatan balans između snabdevanja i potrebe za energijom u dugoročnom razvoju energetskog sektora,</p>
---	--	--

<p>energjisë, duke marrë parasysh parashikimet e kërkesave për energji si dhe diversifikimin e burimeve të energjisë;</p> <p>7.3. shfrytëzojë në mënyrë të arsyeshme burimet vendore të energjisë sipas parimit të zhvillimit të qëndrueshëm;</p> <p>7.4. mundësojë vazhdimësi të furnizimit të energjisë, përmes kombinimit të niveleve adekuate të kapaciteteve të prodhimit në dispozicion dhe kapaciteteve të mjaftueshme të transmisionit dhe shpërndarjes në Kosovë si dhe interkoneksionet me sistemet tjera;</p> <p>7.5. nxisë fleksibilitet në kontraktimin e energjisë dhe shfrytëzimin e energjisë, përmes largimit të barrierave të cilat parandalojnë përdorimin e kontratave të pandërprera apo të cilat parandalojnë përmylljen e kontratave të kohëzgjatjeve të ndryshueshme për prodhues dhe konsumator;</p> <p>7.6. sigurojë shfrytëzimin optimal të energjisë nga burimet e ripërtëritshme në pajtim me caqet e parashtruara sa i përket energjisë nga burimet e ripërtëritshme;</p> <p>7.7. përmirësojë eficiencën e energjisë dhe të nxisë masa të ruajtjes së energjisë, në konsistencë me caqet e energjisë nga burimet e ripërtëritshme;</p> <p>7.8. inkurajojë miratimin e teknologjive të</p>	<p>sector, taking into account the energy demand forecast and energy sources diversification;</p> <p>7.3. providing for a reasonable use of energy resources available in Kosovo, in line with the principles of sustainable development;</p> <p>7.4. enabling continuity in energy supplies, through a combination of adequate levels of available generation capacity, of sufficient transmission and distribution capacity in Kosovo, and of interconnections with other systems;</p> <p>7.5. encouraging flexibility in energy contracting and energy use, through the removal of barriers that prevent the use of interruptible contracts or that prevent the conclusion of contracts of varying lengths for producers and customers;</p> <p>7.6. providing for an optimal use of energy from renewable sources consistent with targets of energy from renewable sources;</p> <p>7.7. improving energy efficiency and encouraging energy conservation measures consistent with energy efficiency targets;</p> <p>7.8. encouraging the adoption of real-time</p>	<p>uzimajući u obzir prognozu potrebe za energijom i raznolikost energetske izvora;</p> <p>7.3. obezbedi razumno korišćenje energetske resursa dostupnih na Kosovu, u skladu sa principima održivog razvoja;</p> <p>7.4. omogućiti kontinuitet u snabdevanju energijom, kombinovanjem adekvatnih nivoa raspoloživog proizvodnog kapaciteta, dovoljnog prenosnog i distributivnog kapaciteta na Kosovu i međusobne povezanosti sa drugim sistemima;</p> <p>7.5. podstakne fleksibilnost u energetske ugovaranju i korišćenju energije, uklanjanjem smetnji koje sprečavaju upotrebu ugovora koji nude mogućnost privremenog prekida ili sprečavaju zaključivanje ugovora različitog trajanja za proizvođače i kupce;</p> <p>7.6. obezbede optimalno korišćenje energije iz obnovljivih izvora u skladu sa ciljevima koji se odnose na energiju iz obnovljivih izvora;</p> <p>7.7. poboljša energetske efikasnost i podstakne mera za očuvanje energije u skladu sa ciljevima energetske efikasnosti;</p> <p>7.8. podstakne usvajanje tehnologija za</p>
---	--	--

<p>menaxhimit të kërkesës në kohë reale, siç janë sistemet e avancuara të matjes;</p> <p>7.9. mbrojtje interesat e konsumatorëve të energjisë, veçanërisht të konsumatorëve të cenueshëm;</p> <p>7.10. sigurojë disponueshmerinë e shërbimit universal dhe mundësinë e zgjidhjes së furnizuesit të energjisë për konsumatorët fundor në pajtim me Ligjin për Energjinë Elektrike;</p> <p>7.11. sigurojë mjedis të qëndrueshëm gjatë kryerjes së veprimtarive energjetike;</p> <p>7.12. promovojë investimet në sektorin e energjisë;</p> <p>7.13. promovojë konkurrencën në sektorin e energjisë bazuar në parimet konkurruese e jodiskriminimit dhe transparencës, përfshirë zhvillimin e tregjeve aktive të shitjes me shumicë të energjisë brenda Kosovës;</p> <p>7.14. mundësojë një nivel të duhur të bashkëpunimit me shtetet fqinje, për lidhjen e sistemit të energjisë së Kosovës ose pjesëve të tij, me sistemin e energjisë të Evropës ose me sistemet e vendeve të tjera, dhe për integrimin e tregjeve rajonale të energjisë, duke marrë parasysh kostot dhe përfitimet e lidhjeve të tilla.</p>	<p>demand management technologies, such as advanced metering systems;</p> <p>7.9. protecting the interest of energy customers, in particular vulnerable customers;</p> <p>7.10. ensuring both the availability of universal service and an ability to choose energy supplier for final customers in accordance with the Law on Electricity;</p> <p>7.11. provide for a sustainable environment during the conduct energy activities;</p> <p>7.12. promoting investments in the energy sector;</p> <p>7.13.promoting competition in the energy sector consistent with non-discrimination and transparency principles, including the development of active wholesale energy markets within Kosovo;</p> <p>7.14. facilitating an appropriate level of co-operation with neighboring countries, for connection of the Kosovo energy system or its parts with European energy systems or systems of other countries, and for integration of regional energy markets, taking account of the costs and benefits of such connection.</p>	<p>upravljanje potražnjom u realnom vremenu, kao što su napredni merni sistemi;</p> <p>7.9. zaštiti interese kupaca energije, a posebno ugroženih kupaca;</p> <p>7.10. obezbedi i dostupnost univerzalne usluge i mogućnost izbora snabdevača energije za krajnje kupce u skladu sa Zakonom o Električnoj Energiji;</p> <p>7.11.obezbedi održivo okruženje u toku obavljanja energetske delatnosti;</p> <p>7.12. promovise investicije u energetski sektor;</p> <p>7.13 promovise konkurenciju u energetskom sektoru u skladu sa principima nediskriminacije i transparentnosti, uključujući razvoj aktivnih veleprodajnih tržišta energije na Kosovu;</p> <p>7.14 omogući odgovarajući nivo saradnje sa susednim zemljama, za povezivanje kosovskog energetskog sistema ili njegovih delova sa evropskim energetskim sistemima ili sistemima drugih zemalja, kao i za integraciju regionalnih tržišta energije, uzimajući u obzir troškove i pogodnosti takvog povezivanja.</p>
---	--	--

<p>8. Ministria, sipas nevojës, përgatit dokumente që përmbajnë qëndrime dhe udhëzime mbi të gjitha çështjet që janë në pajtim me rolin e Ministrisë në përkufizimin e politikave të energjisë.</p> <p>9. Të gjitha dokumentet dhe udhëzimet që përgatiten nga Ministria do t'i nënshtrohen kërkesave të njëjta për konsultime publike dhe miratohen nga Ministria.</p>	<p>8. The Ministry shall, where appropriate, prepare position papers and guidelines on any matter that is consistent with the Ministry's role in defining energy policy.</p> <p>9. All position papers and guidelines prepared by the Ministry shall be subject to the same public consultation requirements and approved by the Ministry.</p>	<p>8.Ministarstvo, po potrebi, priprema dokumenta o stavu i smernice za svako pitanje koje je u skladu sa ulogom Ministarstva u definisanju energetske politike.</p> <p>9. Sva dokumenta i uputstva pripremljena u Ministarstvu podlažu istim zahtevima u vezi sa održavanjem javnih konsultacija i usvaja ih Ministarstvo.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 7 Programi i Zbatimit të Strategjisë së Energjisë</p> <p>1. Bazuar në Strategjinë e Energjisë, Ministria përgatit dhe Qeveria e Republikës së Kosovës miraton Programin për Zbatimin e Strategjisë së Energjisë për periudhën tre (3) vjeçare. Ministria është përgjegjëse për zbatimin e Programit të Strategjisë së Energjisë.</p> <p>2. Programi për Zbatimin e Strategjisë së Energjisë përcakton masat, programet dhe aktivitetet që duhen zbatuar, përfshirë parashikimin e shpenzimeve dhe burimet e pritura të financimit, afatet kohore për zbatim, subjektet përgjegjëse për zbatimin e të gjitha aktiviteteve dhe aranzhimet monitoruese dhe raportuese mbi progresin.</p> <p>3. Programi për Zbatimin e Strategjisë së Energjisë, përcakton bashkëpunimin e nevojshëm me organet dhe institucionet e qeverive lokale në lëmin e planifikimit të sektorit të energjisë, si dhe bashkëpunimin e</p>	<p style="text-align: center;">Article 7 Energy Strategy Implementation Program</p> <p>1. Based on the Energy Strategy, the Ministry shall prepare and the Government of the Republic of Kosovo shall adopt an Energy Strategy Implementation Program for a period of three (3) years. The Ministry is responsible for the execution of the Energy Strategy Implementation Program.</p> <p>2. The Energy Strategy Implementation Program shall define the measures, programs and activity to be implemented, including the cost estimates and anticipated sources of funding, the time scales for implementation, the entities responsible for implementation of each activity, and arrangements for monitoring and reporting on progress.</p> <p>3. The Energy Strategy Implementation Program shall also determine the cooperation required with local government bodies and institutions in the area of development planning in the energy sector, and the</p>	<p style="text-align: center;">Član 7 Program realizacije Energetske Strategije</p> <p>1.Na osnovu Energetske Strategije, Ministarstvo priprema i Vlada Republike Kosovo usvaja Program realizacije Energetske strategije za period od tri (3) godine. Ministarstvo je odgovorno za sprovođenje Programa Realizacije Energetske Strategije.</p> <p>2. Program realizacije Energetske Strategije definiše mere, programe i delatnosti koje treba sprovesti, uključujući procenu troškova i očekivane izvore finansiranja, rokove za realizaciju, subjekte odgovorne za sprovođenje svake aktivnosti i aranžmane za praćenje napretka i izveštavanje o napretku.</p> <p>3.Program realizacije Energetske Strategije takođe utvrđuje neophodnu saradnju sa telima i institucijama lokalne uprave u oblasti planiranja razvoja energetske sektora, kao i neophodnu saradnju sa energetskim</p>

<p>nevojshëm me ndërmarrjet e energjisë dhe organizatat ndërkombëtare.</p> <p>4. Për zbatimin e detyrave që kanë të bëjnë me Strategjinë e Energjisë, Qeveria miraton akt nënligjorë për themelimin, financimin dhe operimin e zyrave komunale të energjisë, për të adresuar çështjet e zbatimit dhe monitorimit në nivel lokal.</p> <p>5. Ministrinë dhe institucionet tjera të Qeverisë, përfshirë organet e qeverive lokale, këshillojnë dhe ndihmojnë Ministrinë në zbatimin e Programit të Zbatimit të Strategjisë së Energjisë, në pajtim me detyrat dhe autorizimet e tyre.</p> <p>6. Ndërmarrjet e energjisë dhe personat tjerë janë të obliguar t'i përmbahen politikave dhe obligimeve që rrjedhin nga Strategjia e Energjisë dhe Programi i Zbatimit të Strategjisë së Energjisë, deri në masën e përcaktuar në Programin e Zbatimit të Strategjisë së Energjisë. Në rastet kur pajtueshmëria me këto politika apo obligime rezultojnë me kosto shtesë që mbulohen nga ndërmarrjet e energjisë, Ministria, në bashkëpunim me Zyrën e Rregullatorit siguron që:</p> <p>6.1. këto shpenzime të jenë në mënyrë transparente dhe jodiskriminuese; dhe që</p> <p>6.2. ndërmarrjet e energjisë të jenë në gjendje t'i mbulojnë këto shpenzime të</p>	<p>cooperation required with energy enterprises and international organizations.</p> <p>4. For the implementation of duties related to the Energy Strategy, the Government shall issue bylaws on establishment, funding and operation of municipal energy offices, which shall address issues related to implementation and monitoring at the local level.</p> <p>5. Ministries and other Government institutions, including local government bodies, shall advise and assist the Ministry in the implementation of the Energy Strategy Implementation Program, in accordance with their wider duties and powers.</p> <p>6. Energy enterprises and other persons shall be required to adhere policies and obligations deriving from the Energy Strategy or Energy Strategy Implementation Program to the extent that is specified in the Energy Strategy Implementation Program. Where adherence of such policies or obligations results in additional costs being incurred by energy enterprises, the Ministry shall, in collaboration with the Energy Regulatory Office, ensure that:</p> <p>6.1. such costs are imposed in a transparent and non-discriminatory way; and</p> <p>6.2. energy enterprises are able to recover all such costs that they</p>	<p>preduzećima i međunarodnim organizacijama.</p> <p>4. Za izvršenje zadataka koji se odnose na Energetsku strategiju, Vlada donosi podzakonske akte o osnivanju, finansiranju i radu opštinskih kancelarija za energetiku, koje će se baviti pitanjima realizacije i praćenja na lokalnom nivou.</p> <p>5. Ministarstva i druge vladine institucije, uključujući i tela lokalne uprave, savetuju Ministarstvo i pomažu mu da sprovede Programa realizacije Energetske Strategije, u skladu sa svojim širim dužnostima i ovlašćenjima.</p> <p>6. Energetska preduzeća i druga lica dužna su da poštuju pravila i obaveze koje proizilaze iz Energetske strategije ili Programa realizacije Energetske strategije u meri koja je specificirana u Programu realizacije Energetske strategije. Kada poštovanje takve politike i obaveza ima za posledicu nastanak dodatnih troškova za energetska preduzeća, Ministarstvo u saradnji sa Regulatornom Kancelarijom za energetiku osigurava da:</p> <p>6.1. ti troškovi budu transparentni i nediskriminatorski; i</p> <p>6.2. energetska preduzeća mogu da povrate sve razumno nastale troškove putem takse</p>
---	---	---

<p>arsyeshme, përmes mjeteve tjera dhe detyrimeve tek konsumatorët.</p> <p>7. Ministria paraqet raportin vjetor para Qeverisë së Republikës së Kosovës, mbi progresin në realizimin e Programit të Zbatimit të Strategjisë së Energjisë, si dhe nivelin e zbatimit të Strategjisë së Energjisë. Të gjitha raportet përfshijnë hollësi mbi përparimin përkatës në zbatimin e Programit të Zbatimit të Strategjisë së Energjisë, në periudhën e mbuluar nga raporti, dhe do t'i paraqesin zhvillimet që priten në periudhën e mbetur të Programit.</p>	<p>reasonably incur by means of charges to consumers and other.</p> <p>7. The Ministry shall submit annual reports to the Government of the Republic of Kosovo, outlining the progress on the realization of the Energy Strategy Implementation Program, and the implementation level of the Energy Strategy. All such reports shall include details of progress relative to the Energy Strategy Implementation Program in the period covered by the report, and outline developments expected over the remainder of the timescale for the Program.</p>	<p>za potrošače i na druge načine.</p> <p>7. Ministarstvo podnosi godišnje izveštaje Vladi Republike Kosovo, navodeći napredak ostvaren u sprovođenju Programa realizacije Energetske Strategije kao i nivo realizacije Energetske strategije. Svi ovi izveštaji sadrže podatke o napretku Programa realizacije Energetske Strategije u periodu koji obuhvata izveštaj i izlažu očekivani razvoj Programa u preostalom periodu.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 8 Bilanci i Energjisë</p> <p>1. Parashikimi i kërkesave për energji elektrike, gaz natyror dhe energji termike, mënyra dhe masat e plotësimit të saj përcaktohen në Bilancin Vjetor të Energjisë dhe në Bilancin Afatgjatë të Energjisë që miratohen dhe publikohen nga Zyra e Rregullatorit për Energji.</p> <p>2. Metodologjia, rregullat dhe procedurat e përgatitjes dhe miratimit të Bilancit Vjetor dhe Bilancit Afatgjatë të Energjisë përcaktohen me rregullore të veçantë që hartohet dhe miratohet nga Zyra e Rregullatorit për Energji.</p> <p>3. Në rregulloren e përcaktuar në paragrafin 2 të këtij neni rregullohen çështjet lidhur me</p>	<p style="text-align: center;">Article 8 Energy Balance</p> <p>1. Estimation of energy demands electricity natural gas and thermal energy manner and measures for meeting such demands shall be determined in the Annual Energy Balance and Long-Term Energy Balance, adopted and published by the Energy Regulatory Office.</p> <p>2. Methodology, rules and procedures for the preparation and adoption of Annual and Long-Term Energy Balances shall be set in a special regulation to be drafted and adopted by the Energy Regulatory Office.</p> <p>3. The regulation as per paragraph 2 of this article shall regulate issues related to tasks and</p>	<p style="text-align: center;">Član 8 Energetski bilans</p> <p>1. Godišnjim energetske bilansom i Dugoročnim energetske bilansom, koje usvaja i objavljuje Regulatorna kancelarija za energetiku, utvrđuju se potrebe za energijom električna energija, prirodni gas i termalna energija, način i mere za njeno obezbeđivanje.</p> <p>2. Metodologija, pravila i postupci pripreme i usvajanja Godišnjeg i Dugoročnog energetske bilansa utvrđuju se posebnim propisima koje priprema i usvaja Regulatorna kancelarija za energetiku.</p> <p>3. Propisi predviđeni stavom 2 ovog člana uređuju dužnosti i odgovornosti operatera u</p>

<p>detyrat dhe përgjegjësitë e operatorëve në përgatitjen e bilanceve të energjisë elektrike, gazit natyror dhe energjisë termike, detyrimet e palëve të përfshira për furnizimin me të dhëna për operatorët përgjegjës për përgatitjen e dokumenteve të bilanceve, përmbajtjen e të dhënave, afatet kohore të dorëzimit të të dhënave dhe procedurat e dorëzimit dhe miratimit.</p> <p>4. Bilancet afatgjate dhe vjetore të energjisë elektrike zhvillohen nga Operatori i Sistemit të Transmisionit të energjisë elektrike dhe dërgohen për miratim në Zyrën e Rregullatorit për Energji pas marrjes së mendimit nga Ministria.</p> <p>5. Bilancet afatgjate dhe vjetore të gazit natyror zhvillohen nga Operatori i Sistemit të Transmisionit të Gazit Natyror dhe dërgohen për miratim në Zyrën e Rregullatorit për Energji pas marrjes së mendimit nga Ministria.</p> <p>6. Bilancet afatgjate dhe vjetore të energjisë termike përgatiten prej operatorëve të sistemeve të shpërndarjes së energjisë termike dhe miratohen nga Zyra e Rregullatorit për Energji. Para miratimit nga Zyra e Rregullatorit për Energji ato dërgohen për mendim në Ministri.</p> <p>7. Ministria duhet të jep mendimin e saj në lidhje me përputhjen e dokumenteve të bilanceve me dokumentet e strategjive të</p>	<p>responsibilities of operators in the preparation of energy balances (electricity, natural gas and thermal energy, obligations of parties involved in the supply of data to respective operators and preparation of balance documents, contents of data, timelines and submission of data, as well as for submission and adoption procedures.</p> <p>4. Long-term and annual electricity balances shall be developed by the electricity Transmission System Operator and submitted for adoption to the Energy Regulatory Office, upon receipt of the opinion by the Ministry.</p> <p>5. Long-term and annual natural gas balances shall be developed by the natural gas Transmission System Operator and submitted for adoption to the Energy Regulatory Office, upon receipt of the opinion by the Ministry.</p> <p>6. Long-term and annual thermal energy balances shall be developed by thermal energy distribution operators and approved by the Energy Regulatory Office. Before approval by the Energy Regulatory Office, the ministry shall give its opinion on the said balances.</p> <p>7. Ministry shall give its opinion in relation to the compliance of balance documents with energy strategy documents and their respective</p>	<p>pripremi enerjetskog bilansa električna energija, prirodni gas i termalna energija, dužnosti strana koje pružaju odgovornim operaterima podatke za pripremu dokumenata bilansa, sadržaj podataka, vremenske okvire za podnošenje podataka i postupaka za podnošenje i usvajanje.</p> <p>4. Dugoročni i godišnji bilans električne energije izrađuje Operater Orenosnog Oistema za električnu energiju i šalju se na usvajanje Regulatornoj Kancelariji za Energetiku, po dobijanju mišljenja odgovornog Ministarstva.</p> <p>5. Dugoročni i godišnji bilans prirodnog gasa izrađuje Operater Prenosnog Sistema za prirodni gas i šalju se na usvajanje Regulatornoj kancelariji za energetiku, po dobijanju mišljenja odgovornog Ministarstva.</p> <p>6. Dugoročni i godišnji bilans termalne energije pripremaju operateri distributivnog sistema za termalnu energiju i šalju se na usvajanje Regulatornoj kancelariji za energetiku. Pre nego što ih usvoji Regulatorna kancelarija za energetiku, šalju se na mišljenje odgovornom Ministarstvu.</p> <p>7. Ministarstvo treba da da svoje mišljenje u vezi sa usklađenošću dokumenata bilansa sa enerjetskom strategijom i programom za</p>
---	--	--

<p>energjisë dhe programeve të zbatimit të tyre në një afat njëzetë (20) ditë nga dita e pranimit të tyre nga operatorët.</p> <p>8. Zyra e Rregullatorit për Energji, pas miratimit të bilanceve veç e veç, i publikon ato në një dokument unik më së voni deri më pesëmbëdhjetë (15) dhjetor të vitit aktual që i paraprinë periudhës vijuese.</p> <p>9. Bilanci afatgjatë i energjisë miratohet për një periudhë dhjetë (10) vjeçare. Azhurnimet e bilancit afatgjatë të energjisë miratohen çdo dy (2) vjet.</p> <p>10. Komponentët mandatore të bilanceve afatgjatë të cekura në paragrafët 4., 5. dhe 6. janë:</p> <p>10.1. parashikimi i kërkesave;</p> <p>10.2. parashikimi i furnizimit për mbulimin e kërkesave;</p> <p>10.3. mënyra për përmbushjen e kërkesave;</p> <p>10.4. një listë të niveleve të nevojshme të deponimit dhe kapacitetit rezervë të nevojshëm për sigurimin e shkallës së planifikuar të qëndrueshmërisë (stabilitetit) të furnizimit.</p> <p>11. Bilanci vjetor i energjisë do të miratohet jo më vonë se pesëmbëdhjetë (15) dhjetor të vitit në vijim, për vitin e ardhshëm.</p>	<p>implementation plans, within twenty (20) days from the day of their receipt by the operators.</p> <p>8. Energy Regulatory Office, upon individual approval of balances, publishes them in a unique document to cover the following period no later than by fifteen (15) December of the current year.</p> <p>9. The long-term energy balance is approved for a ten (10) year period. Long-term energy balance updates are approved every two (2) years.</p> <p>10. Mandatory components of long-term balances, as per paragraphs 4., 5. and 6 are the following:</p> <p>10.1. estimates of the demand;</p> <p>10.2. estimates of the supply to cover the demand;</p> <p>10.3. manner of meeting the demand;</p> <p>10.4. a list of required levels of storage and capacity reserves necessary for ensuring an appropriate level of planned supply sustainability (stability).</p> <p>11. The annual energy balance shall be adopted no later than by fifteen (15) December of the current year, to cover the following</p>	<p>njihovu primenu u roku od dvadeset (20) dana od dana njihovog prijema od strane operatera.</p> <p>8. Regulatorna Kancelarija za Energetiku, nakon usvajanja svojih bilansa pojedinačno, objavljuje iste u jedinstvenom dokumentu najkasnije do petnaest (15) Decembra tekuće godine za naredni period.</p> <p>9. Dugoročni energetske bilansi usvajaju se na deset (10) godišnji period. Ažuriranje dugoročnog energetskog bilansa vrši se na svake dve (2) godine.</p> <p>10. Obavezne komponente dugoročnih bilansa navedenih u stavovima 4.5 i 6 jesu:</p> <p>10.1. predviđanje potražnje;</p> <p>10.2. predviđanje snabdevanja sa ciljem pokrivanja potražnje;</p> <p>10.3. način ispunjavanja potražnje;</p> <p>10.4. lista sa potrebnim nivoima deponovanja i kapacitetima potrebnih rezervi da se obezbedi isplanirani stepen održivosti (stabilnosti) u snabdevanju.</p> <p>11. Godišnji energetske bilans usvaja se najkasnije do petnaest (15) Decembra tekuće godine, za sledeću godinu.</p>
---	---	--

<p>12. Komponentët mandatorë të bilanceve vjetore të energjisë janë:</p> <p>12.1. parashikimi i kërkesës për vitin vijues të ndarë për secilin muaj të vitit;</p> <p>12.2. parashikimi i furnizimit për plotësimin e kërkesës;</p> <p>12.3. parashikimi i konsumit të lëndëve të para të energjisë, nivelet e rezervave dhe kapacitetet rezervë;</p> <p>12.4. niveli vjetor i kapacitetit rezervë (kufiri i rezervës) i centraleve të energjisë dhe pajisjeve;</p> <p>12.5. nivelet e duhura të rezervave operative çdo vit dhe kriteret lidhur me efikasitetin e energjisë për çdo vit.</p>	<p>period.</p> <p>12. Mandatory components of annual energy balances, are the following:</p> <p>12.1. estimates of the demand for the following year, disaggregated by month;</p> <p>12.2. estimates of the supply to cover the demand;</p> <p>12.3. estimates of the consumption of raw materials, reserve levels and reserve capacities;</p> <p>12.4. annual level of reserve capacities (reserve limit) of energy facilities and equipment;</p> <p>12.5. appropriate level of operational reserves for each year, and criteria related to energy efficiency for each year.</p>	<p>12. Obavezne komponente godišnjih energetskeg bilansa slede:</p> <p>12.1. predviđanje potražnje za narednu godinu, posebno raščlanjenu za svaki mesec u godini;</p> <p>12.2. predviđanje snabdevanja za zadovoljavanje potražnje;</p> <p>12.3. predviđanje potrošnje energenata, nivoi rezervi i rezervni kapaciteti;</p> <p>12.4. godišnji nivo rezervnih kapaciteta (ograničenje rezerve) elektroenergetskih centrala i postrojenja;</p> <p>12.5. odgovarajući nivoi operativnih rezervi svake godine i kriterijumi u vezi sa energetskeg efikasnošću za svaku godinu.</p>
<p>13. Bilanci vjetor i energjisë, për vitin paraprak, përgatitet, miratohet dhe publikohet nga Agjencia përgjegjëse për statistika zyrtare.</p>	<p>13. Annual energy balance for the previous year is prepared, approved and published by the agency responsible for official statistics.</p>	<p>13. Godišnji energetskeg bilans za prethodnu godinu, priprema, usvaja i objavljuje odgovorna agencija za službene statistike.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 9 Roli i qeverisjes lokale</p>	<p style="text-align: center;">Article 9 Role of Local Government</p>	<p style="text-align: center;">Član 9 Uloga lokalne uprave</p>
<p>1. Organet e qeverisjes lokale duhet që në dokumentet e tyre zhvillimore të planifikojnë</p>	<p>1. Local government bodies shall plan, in their development documents, the need and the</p>	<p>1. Tela lokalne uprave planiraju, u svojim razvojnim dokumentima, potrebu i način</p>

<p>nevojat dhe mënyrën e furnizimit me energji dhe ato dokumente t'i harmonizojnë me Strategjinë e Energjisë dhe Programin për Zbatimin e Strategjisë, si dhe bilanceve të energjisë.</p> <p>2. Përveç atyre që përcakton paragrafi 1 i këtij neni, organet e qeverisjes lokale duhet të bashkëpunojnë edhe me Ministrinë, Operatorin e Sistemit të Transmisionit dhe Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes në lidhje me të drejtën për qasje në tokë ku duhet të vendosen pajisjet dhe stabilimentet energjetike.</p>	<p>manner of energy supply and shall harmonize those documents with the Energy Strategy Implementation Program, and energy balances.</p> <p>2. In addition to tasks mentioned in paragraph 1 of this Article, local government bodies shall also cooperate with the Ministry, the Transmission System Operator and the Distribution System Operator on issues of the right of access to lands for the placement of energy equipment and energy facilities.</p>	<p>snabdevanja energijom, i usklađuju ta dokumenta sa Programom realizacije Energetske Strategije, i energetske bilanse.</p> <p>2. Pored zadataka iz stava 1 ovog člana, tela lokalne uprave takođe sarađuju sa Ministarstvom, Operatorom Prenosnog Sistema i Operatorom Distributivnog Sistema na pitanjima koja se odnose na pravo pristupa zemljištu za postavljanje energetske opreme i energetske objekta.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 10 Planet Zhvillimore të Operatorëve të Sistemeve</p> <p>1. Çdo vit, Operatori i Sistemit të Transmisionit të energjisë elektrike, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes së Energjisë Elektrike, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes së Energjisë Termike dhe Operatori i Sistemit të Transmisionit të Gazit Natyror i dorëzojnë Zyrës së Rregullatorit për Energji Planin dhjetë (10) vjeçar për zhvillimin e rrjetit në bazë të kërkesës dhe furnizimit aktual dhe të parashikuar pas konsultimit më të gjithë akterët relevant. Plani i zhvillimit të rrjetit përmban masa efikase në mënyrë që të garantojë përshtatshmërinë e sistemit dhe sigurinë e furnizimit.</p> <p>2. Plani dhjetë (10) vjeçar për zhvillimin e</p>	<p style="text-align: center;">Article 10 Development Plans of System Operator</p> <p>1. Each year the Electricity Transmission System Operator, Electricity Distribution System Operator, Thermal Energy Distribution System Operator, and Natural Gas Transmission System Operator shall submit to the Energy Regulatory Office the ten (10) year network development plan, based on the current and estimated demand and supply, after consultation with all relevant stakeholders. The network development plan contains efficient measures, in order to guarantee system adequacy and security of supply.</p> <p>2. The ten (10) year network development plan</p>	<p style="text-align: center;">Član 10 Razvojni planovi operatora sistema</p> <p>1. Svake godine Operator Prenosnog Sistema električne energije, Operator Distributivnog Sistema električne energije, Operator Distributivnog Sistema toplotne energije i Operator Prenosnog Sistema prirodnog gasa podnosi Regulatornoj Kancelariji za Energetiku deseto (10) godišnji plan razvoja mreže, na osnovu trenutne i procenjene potražnje i snabdevanja, nakon konsultacija sa svim relevantnim akterima. Plan razvoja mreže sadrži efikasne mere kako bi se garantovala adekvatnost sistema i bezbednost snabdevanja.</p> <p>2. Deseto (10) godišnji plan razvoja mreže</p>

<p>rrjetit në veçanti:</p> <p>2.1. i njofton pjesëmarrësit kryesor të tregut për infrastrukturën që nevojitet të ndërtohet apo të përmirësohet gjatë dhjetë (10) viteve të ardhshme;</p> <p>2.2. përmban të gjitha investimet që janë në zhvillim dhe identifikon investimet e reja që do të ekzekutohen gjatë tre (3) viteve të ardhshme; dhe</p> <p>2.3. ofron një kornizë kohore për të gjitha projektet e investimeve sipas paragrafit 2.2. të këtij neni.</p> <p>3. Gjatë përgatitjes të planit dhjetë (10) vjeçar të zhvillimit të rrjetit, Operatori i Sistemit të Transmisionit bënë supozime të arsyeshme për zhvillimin e gjenerimit, furnizimit, konsumit dhe shkëmbimeve me vendet tjera, duke i marrë parasysh planet e investimit për rrjetet rajonale në kuadër të Komunitetit të Energjisë.</p> <p>4. Zyra e Rregullatorit për Energji konsultohet me të gjithë përdoruesit aktual dhe potencial të sistemit lidhur me planin dhjetë (10) vjeçar të zhvillimit të rrjetit në mënyrë të hapur dhe transparente. Personat apo ndërmarrjet që pretendojnë se janë përdorues potencial të sistemit mund të kërkohen që t'i arsyetojnë ato pretendime. Zyra e Rregullatorit për Energji i publikon rezultatet e procesit të konsultimit, e në</p>	<p>shall, in special:</p> <p>2.1. Shall inform the main market participants for infrastructure which needs to be constructed or improved in the following ten (10) years.</p> <p>2.2. include all investments under development and identify all new investments to be carried out in the forthcoming three (3) years; and</p> <p>2.3. provide the timeframe for all investment projects, as per paragraph 2.2 of this article.</p> <p>3. During the preparation of the ten (10) year network development plan, the Transmission System Operator shall make reasonable assumptions on the development of generation, supply, consumption and exchanges with other countries, taking into consideration investment plans in the regional networks in the Energy Community.</p> <p>4. The Energy Regulatory Office shall consult all current and potential system users in relation to the ten (10) year network development plan, in an open and transparent manner. Persons or enterprises claiming to be potential system users may be required to substantiate such claims. The Energy Regulatory Office shall publish results of the consultation process, especially potential investment needs.</p>	<p>posebno:</p> <p>2.1. obaveštava glavne učesnike na tržištu o infrastrukturi koja treba da se izgradi ili poboljša u narednih deset (10) godina;</p> <p>2.2. obuhvata sve investicije koje su u toku i identifikuje sve nove investicije koje treba realizovati u naredne tri (3) godine; i</p> <p>2.3. predviđa rok za sve investicione projekte, prema stavu 2.2 ovog člana.</p> <p>3. Tokom pripreme deseto (10) godišnjeg plana razvoja mreže, Operator Prenosnog Sistema iznosi razumne pretpostavke o razvoju proizvodnje, snabdevanja, potrošnje i razmene sa drugim zemljama, uzimajući u obzir investicione planove za regionalne mreže u Energetskoj Zajednici.</p> <p>4. Regulatorna Kancelarija za Energetiku na otvoren i transparentan način konsultuje sve sadašnje i potencijalne korisnike sistema u pogledu deseto (10) godišnjeg plana razvoja mreže. Od lica ili preduzeća koja tvrde da su potencijalni korisnici sistema može se tražiti da potkrepe takve tvrdnje. Regulatorna Kancelarija za Energetiku objavljuje rezultate procesa konsultacija, naročito potencijalne potrebe za ulaganjima.</p>
--	--	---

<p>veçanti nevojat e mundshme për investime.</p> <p>5. Zyra e Rregullatorit për Energji shikon nëse plani dhjetë (10) vjeçar për zhvillimin e rrjetit i mbulon të gjitha nevojat për investime të identifikuar gjatë procesit të konsultimeve dhe nëse ai është në pajtim me planin jodetyrues dhjetë (10) vjeçar të Komunitetit të Energjisë për zhvillimin e rrjetit. Planin dhjetë (10) vjeçar jodetyrues për zhvillimin e rrjetit në kuadër të Komunitetit të Energjisë, përfshinë vlerësimin e përshtatshmërisë së gjenerimit, për çdo dy (2) vite. Nëse ka ndonjë dyshim përkitazi me konsistencën me planin e mbarë komunitetit për zhvillimin e rrjetit, Zyra e Rregullatorit për Energji konsultohet me Autoritetin Rregullativ në kuadër të Komunitetit të Energjisë. Zyra e Rregullatorit për Energji mund të kërkojë nga operatori i sistemit të transmissiionit që ta ndryshojë dhe plotësoj planin e vet dhjetë (10) vjeçar për zhvillimin e rrjetit. Në këtë proces nuk përfshihet plani dhjetë (10) vjeçar i Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes së energjisë termike.</p> <p>6. Zyra e Rregullatorit për Energji e monitoron dhe vlerëson zbatimin e planit dhjetë (10) vjeçar të zhvillimit të rrjetit.</p> <p>7. Në rastet kur Operatori i Sistemit të Transmissiionit, për arsye tjera nga ato që janë jashtë kontrollit të saj, nuk e ekzekuton një investim, i cili, sipas planit dhjetë (10) vjeçar të zhvillimit të rrjetit është dashur të</p>	<p>5. The Energy Regulatory Office shall review if the ten (10) year network development plan covers all investment needs identified during the consultation process, and if it is in compliance with the non-binding ten (10) year Energy Community network development plan. The non-binding ten-year (10) network development plan in the Energy Community includes generation adequacy assessments, every two (2) years. In the event any suspicions are raised in relation the consistency with the community-level network development plan, the Energy Regulatory Office shall consult with the Regulatory Authority in the Energy Community. The Energy Regulatory Office may request from the transmission system operator to amend and supplement its ten (10) year network development plan. This process does not include the ten (10) year plan of the thermal energy Distribution System Operator.</p> <p>6. The Energy Regulatory Office monitors and assesses the implementation of the ten (10) year network development plan.</p> <p>7. In the event that The Transmission System Operator, for reasons other than those outside its control, fails to execute an investment which should have been executed within the forthcoming three (3) years, according to the</p>	<p>5. Regulatorna Kancelarija za Energetiku proverava da li deseto (10) godišnji plan razvoja mreže pokriva sve investicione potrebe identifikovane tokom procesa konsultacija i da li je u skladu sa neobavezujućim desetogodišnjim planom razvoja mreže Energetske Zajednice. Deseto (10) godišnji plan razvoja mreže u Energetskoj zajednici obuhvata procenu adekvatnosti proizvodnje svake dve (2) godine. U slučaju javljanja bilo kakve sumnje u pogledu konzistentnosti sa planom razvoja mreža na nivou zajednice, Regulatorna kancelarija za energetiku konsultuje Regulatorni organ u Energetskoj Zajednici. Regulatorna Kancelarija za energetiku može da traži od operatora prenosnog sistema da izmeni i dopuni svoj deseto (10) godišnji plan razvoja mreže. Ovaj proces ne uključuje deseto (10) godišnji plan Operatora Distributivnog Sistema toplotne energije.</p> <p>6. Regulatorna Kancelarija za Energetiku prati i procenjuje realizaciju deseto (10) godišnjeg plana razvoja mreže.</p> <p>7. U slučaju da Operator Prenosnog Sistema, iz razloga koji nisu izvan njegove kontrole, ne izvrši investiciju koja je trebalo da se izvrši u naredne tri (3) godine, u skladu sa deseto (10) godišnjim planom razvoja mreže, Regulatorna</p>
--	---	---

<p>ekzekutohet në tre (3) vitet e ardhshme, Zyra e Rregullatorit për Energji obligohet të merr së paku një nga masat në vijim për të siguruar që investimi në fjalë është bërë nëse ai investim është ende relevant në bazë të planit të mëvonshëm dhjetë (10) vjeçar për zhvillimin e rrjetit:</p> <p>7.1. të kërkojë që Operatori i Sistemit të Transmisionit të ekzekutojë investimet në fjalë;</p> <p>7.2. të organizojë një procedurë të tenderimit të hapur për çdo investitor për investimet në fjalë; apo</p> <p>7.3. të obligojë Operatorin e Sistemit të Transmisionit që ta pranojë një rritje të kapitalit për ta financuar investimin e nevojshëm dhe për t'i lejuar investitorët e pavarur që të marrin pjesë në kapital.</p> <p>8. Në rastet kur Zyra e Rregullatorit për Energji i ka përdorur kompetencat e tij sipas paragrafit 2.2 të këtij neni, mund ta obligojë operatorin e sistemit të transmisionit që të pajtohet për njërën apo më shumë nga këto investime si në vijim:</p> <p>8.1. financimin nga pala e tretë;</p> <p>8.2. ndërtimin nga pala e tretë;</p> <p>8.3. vetëndërtimin e aseteve të reja në fjalë;</p>	<p>ten (10) year network development plan, the Energy Regulatory Office shall be obliged to take at least one of the following measures to ensure that the said investment is made, in the event that the said investment is still relevant pursuant to the later ten (10) year network development plan:</p> <p>7.1. request from The Transmission System Operator to execute the said investments;</p> <p>7.2. organize an open bidding procedure for the said investments for all investors; or</p> <p>7.3. oblige The Transmission System Operator to receive capital increases to fund the necessary investments and to allow independent investors to participate in such capital.</p> <p>8. In the event that the Energy Regulatory Office has utilized its competencies according to paragraph 2.2 of this Article, it may oblige the transmission system operator to agree with one or more measures from the following investments:</p> <p>8.1. financing by third party;</p> <p>8.2. constructions by third party;</p> <p>8.3. self-construction of the said new assets;</p>	<p>Kancelarija za Energetiku dužna je da preduzme bar jednu od sledećih mera kako bi se osigurala realizacija pomenute investicije, u slučaju da je predmetna investicija i dalje relevantna na osnovu kasnijeg deseto (10) godišnjeg plana razvoja mreže:</p> <p>7.1. zahteva od Operatora Prenosnog Sistema da realizuje predmetnu investiciju;</p> <p>7.2. organizuje otvoreni postupak nadmetanja za pomenutu investiciju za sve investitore; ili</p> <p>7.3. obavezuje Operatora Prenosnog Sistema da prihvati porast kapitala za finansiranje neophodne investicije i dozvoli nezavisnim investitorima da učestvuju u tom kapitalu.</p> <p>8. U slučaju da je koristila svoje nadležnosti u skladu sa stavom 2.2 ovog člana, Regulatorna Kancelarije za Energetiku može obavezati operatora prenosnog sistema da se složi sa jednom merom ili više mera iz sledećih investicija:</p> <p>8.1. finansiranje od strane trećih lica;</p> <p>8.2. izgradnja od strane trećih lica;</p> <p>8.3. samostalna izgradnja predmetne nove imovine;</p>
--	---	--

<p>8.4. vetëoperimin e aseteve të reja në fjalë.</p> <p>9. Operatori i Sistemit të Transmisionit iu siguron investitorëve të gjitha informatat e nevojshme për realizimin e investimit, i lidh asetet e reja me rrjetin e transmisionit për ta lehtësuar zbatimin e projektit të investimit. Aranzhimet relevante financiare i nënshtrohen për miratim Zyrës së Rregullatorit për Energji.</p> <p>10. Në rastet kur Zyra e Rregullatorit për Energji i ka përdorur kompetencat e veta sipas nënparagrafit 7.1 të këtij neni, rregullimet relevante të tarifave e mbulojnë koston e investimeve në fjalë.</p> <p>11. Planet zhvillimore të përgatitura nga operatorët e energjisë duhet të jenë në pajtim me Strategjinë e Energjisë dhe programin implementues.</p>	<p>8.4. self-operation of the said new assets.</p> <p>9. The Transmission System Operator shall provide investors with all necessary information for the execution of the investment, connect new assets in the transmission system and in general make best efforts to facilitate the implementation of the investment project. Relevant financial arrangements shall be subject for approval by the Energy Regulatory Office.</p> <p>10. In the event when the Energy Regulatory Office has utilized its competencies according to sub-paragraph 7.1 of this Article, relevant tariff adjustments shall cover the cost of said investments.</p> <p>11. The development plans prepared by energy operators must be in accordance with Energy Strategy and implementation program.</p>	<p>8.4. samostalno upravljanje predmetnom novom imovinom.</p> <p>9. Operator Prenosnog Sistema dostavlja investitorima sve informacije potrebne za izvršenje investicije, povezuje novu imovinu sa prenosnim sistemom i, u principu, ulaže maksimalne napore da olakša realizaciju investicionog projekta. Za relevantne finansijske aranžmane potrebno je odobrenje Regulatorne Kancelarije za Energetiku.</p> <p>10. U slučaju kada je Regulatorna Kancelarija za Energetiku iskoristila svoje nadležnosti u skladu sa podstavom 7.1 ovog člana, relevantno regulisanje tarifa pokriva troškove predmetnih investicija.</p> <p>11. Razvojni planovi koje pripremaju različiti energetske operatori moraju da budu u skladu sa Energetskom Strategijom i programom realizacije.</p>
---	--	--

<p style="text-align: center;">KAPITULLI III EFIÇIENCA E ENERGJISË, BASHKËPRODHIMI DHE BURIMET E RIPËRTËRITSHME</p> <p style="text-align: center;">Neni 11 Politika e efiçencës së energjisë dhe bashkëprodhimit</p> <p>1. Qëllimi i politikave të efiçencës së energjisë dhe bashkëprodhimit është përmirësimi i efiçencës së energjisë duke shfrytëzuar potencialet e kursimit të energjisë, përmes zbatimit të masave të efiçencës së energjisë, si dhe nxitja e zbatimit të bashkëprodhimit përmes teknologjisë me efiçencë të lartë.</p> <p>2. Efiçienca e Energjisë dhe bashkëprodhimi trajtohen me akt të veçantë ligjor.</p> <p style="text-align: center;">Neni 12 Politikat për Burimet e Ripërtëritshme të Energjisë</p> <p>1. Qëllimi i politikave të burimeve të ripërtëritshme të energjisë është promovimi i shfrytëzimit ekonomik e të qëndrueshëm të potencialeve vendore të burimeve të ripërtëritshme të energjisë, në funksion të plotësimit të nevojave për energji, rritjes së sigurisë së furnizimit dhe mbrojtjes së</p>	<p style="text-align: center;">CHAPTER III ENERGY EFFICIENCY, CO- GENERATION AND RENEWABLE ENERGY SOURCES,</p> <p style="text-align: center;">Article 11 Energy Efficiency and Co-Generation Policies</p> <p>1. The purpose of energy efficiency and co-generation policies is to improve energy efficiency through the utilization of energy saving potentials, implementation of energy efficiency measures, and stimulation of co-generation through high-efficiency technologies.</p> <p>2. Energy efficiency and co-generation shall be treated with a special legal act.</p> <p style="text-align: center;">Article 12 Renewable Energy Policies</p> <p>1. The purpose of renewable energy policies is to promote economic and sustainable utilization of local potentials of renewable energy sources, in the function of fulfilling energy needs, enhancing security of supply and improving environmental protection.</p>	<p style="text-align: center;">POGLAVLJE III ENERGETSKA EFIKASNOST, KOMBINOVANA PROIZVODNJA I OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE</p> <p style="text-align: center;">Član 11 Politika energetske efikasnosti i kombinovane proizvodnje</p> <p>1. Svrha politike energetske efikasnosti i kombinovane proizvodnje jeste poboljšanje energetske efikasnosti korišćenjem mogućnosti za uštedu energije, sprovođenje mera za energetske efikasnost i stimulisanje kombinovane proizvodnje korišćenjem tehnologija visoke efikasnosti.</p> <p>Energetska efikasnost i kombinovana proizvodnja obrađuju se u posebnom pravnom aktu.</p> <p style="text-align: center;">Član 12 Politika Obnovljive Energije</p> <p>1. Svrha politike obnovljive energije jeste promovisanje ekonomskog i održivog iskorišćenja lokalnog potencijala obnovljivih izvora energije, u funkciji ispunjavanja energetske potrebe, jačanja bezbednosti snabdevanja i poboljšanja zaštite životne sredine.</p>
--	---	---

<p>mjedisit.</p> <p>2. Politikat e burimeve të ripërtëritshme të energjisë janë pjesë përbërëse e Strategjisë së Energjisë.</p> <p style="text-align: center;">Neni 13 Zbatimi i politikave për burimet e ripërtëritshme të energjisë</p> <p>1. Për zbatimin e politikave të burimeve të ripërtëritshme të energjisë, Ministria:</p> <p>1.1. harton planin dhjetë (10) vjeçar të veprimit për burimet e ripërtëritshme të energjisë në përputhje me kërkesat e direktivës përkatëse për burime të ripërtëritshme dhe miratohet nga Qeveria e Republikës së Kosovës;</p> <p>1.2. përcakton me akt të veçantë nënligjor caqet e energjisë nga burimet e ripërtëritshme, në harmoni me kërkesat e direktivës përkatëse të Bashkimit Evropian për burime të ripërtëritshme;</p> <p>1.3. raporton lidhur me zbatimin e planit të veprimit dhe plotësimin e caqeve të energjisë nga burimet e ripërtëritshme, në harmoni me kërkesat e direktivës përkatëse të Bashkimit Evropian për burime të ripërtëritshme;</p> <p>1.4. harton akte nënligjore për promovimin e shfrytëzimit të energjisë nga burimet e ripërtëritshme;</p>	<p>2. Renewable energy policies are an integral part of the Energy Strategy.</p> <p style="text-align: center;">Article 13 Implementation of Renewable Energy Policies</p> <p>1. With the aim of implementing renewable energy policies, the Ministry shall:</p> <p>1.1. prepare the ten (10) year renewable energy action plan, in accordance with the requirements of the respective directive on renewable energy, and is going to be approved in the Government of Republic of Kosovo.</p> <p>1.2. determine renewable energy targets by means of special secondary legislation, in harmony with the requirements of the respective European Union directive on renewable energy;</p> <p>1.3. report on the implementation of the action plan and accomplishment of renewable energy targets, in harmony with the requirements of the respective European Union directive on renewable energy;</p> <p>1.4. draft secondary legislation on promotion of use of renewable energy;</p>	<p>2. Politika obnovljive energije sastavni je deo Energetske Strategije.</p> <p style="text-align: center;">Član 13 Sprovođenje politike obnovljive energije</p> <p>1. S ciljem sprovođenja politike obnovljive energije, Ministarstvo:</p> <p>1.1. priprema deseto (10) godišnji plan delovanja za obnovljivu energiju, u skladu sa zahtevima odgovarajuće direktive o obnovljivoj energiji, koji odobrava Vlada Republike Kosovo.</p> <p>1.2. određuje ciljeve obnovljive energije posebnim podzakonskim aktima, u skladu sa zahtevima odgovarajuće direktive Europske Unije o obnovljivoj energiji;</p> <p>1.3. izveštava o realizaciji plana delovanja i ostvarivanju ciljeva obnovljive energije, u skladu sa zahtevima odgovarajuće direktive Europske Unije o obnovljivoj energiji;</p> <p>1.4. izrađuje podzakonska akta za promovisanje korišćenja obnovljive energije;</p>
---	---	---

<p>1.5. identifikon masat për plotësimin e caqeve të energjisë nga burimet e ripërtëritshme;</p> <p>1.6. lidh marrëveshje për bashkëpunimin ndërkombëtar në zhvillimin e projekteve, apo të skemave mbështetëse të përbashkëta për burime të ripërtëritshme, ku përfshihen edhe çështjet që lidhen për transferin statistikor të energjisë nga burimet e ripërtëritshme.</p> <p>2. Ministria përgjegjëse për sektorin e ndërtimit harton akt nënligjor për përdorimin e energjisë nga burimet e ripërtëritshme në ndërtesa.</p> <p>3. Ministria përgjegjëse për sektorin e naftës harton akt nënligjor për përdorimin e biokarburanteve në transport.</p> <p style="text-align: center;">Neni 14 Qasja e energjisë elektrike nga burimet e ripërtëritshme dhe bashkëprodhimi në rrjet dhe operimi i rrjetit</p> <p>1. Gjatë dispečimit të energjisë së prodhuar, Operatori i Sistemit të Transmisionit ose Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, duhet t'i japin përparësi energjisë së prodhuar nga burimet e ripërtëritshme të energjisë dhe bashkëprodhimi, sipas limiteve të specifikuara për qëllime të sigurimit të sistemit në Kodin e Rrjetit dhe në rregullat e kodet tjera.</p>	<p>1.5 identify measures for accomplishing renewable energy targets;</p> <p>1.6.execute agreements for international cooperation in project development, or common support schemes for renewable sources, including matters related to statistical transfer of energy from renewable sources.</p> <p>2. The Ministry responsible for the construction sector shall draft secondary legislation on the use of renewable energy in buildings.</p> <p>The Ministry responsible for the petroleum sector shall draft secondary legislation on the use of biofuels in transport.</p> <p style="text-align: center;">Article 14 Access to and operation of the grid for electricity from Renewable Sources and Co-generation</p> <p>1. When dispatching electricity generation, the Transmission System Operator, or the Distribution System Operator, shall give priority to electricity generation from renewable energy sources and co-generation, subject only to any limits specified for purposes of system security by the Grid Code and other rules and codes.</p>	<p>1.5.utvrđuje mere za postizanje ciljeva obnovljive energije;</p> <p>1.6.izvršava sporazume za međunarodnu saradnju na razvoju projekta ili zajedničke šeme podrške za obnovljive izvore, uključujući i pitanja koja se odnose na statistički prenos energije iz obnovljivih izvora.</p> <p>2. Ministarstvo nadležno za građevinski sektor izrađuje sekundarno zakonodavstvo o korišćenju obnovljive energije u zgradama.</p> <p>3.Ministarstvo odgovorno za naftni sektor izrađuje sekundarno zakonodavstvo o upotrebi biogoriva u saobraćaju.</p> <p style="text-align: center;">Član 14 Pristup mreži i rad mreže za električnu energiju iz obnovljivih izvora i kombinovane proizvodnje</p> <p>1. Kada otprema proizvedenu električnu energiju, Operator Prenosnog Sistema ili Operator Distributivnog Sistema daje prioritet električnoj energiji dobijenoj iz obnovljivih izvora energije i kombinovane proizvodnje, a u skladu sa ograničenjima u svrhu bezbednosti sistema koja su propisana Mrežnim Kodeksom i drugo pravilima i</p>
---	--	---

<p>2. Operatori i Sistemit të Transmisionit dhe Shpërndarjes përcakton dhe publikon rregullat standarde mbi bartësin e shpenzimeve të adoptimeve teknike, siç janë kyçjet në rrjet dhe përforcimet e rrjeteve të tyre, të domosdoshme për integrimin e prodhuesve të rinj të energjisë elektrike që furnizojnë me energji elektrike të prodhuar nga burimet e ripërtëritshme të energjisë në sistemin e ndërlidhur. Këto rregulla dorëzohen për miratim në Zyrën e Rregullatorit për Energji, dhe duhet të jenë në përputhje me Strategjinë e Energjisë të Kosovës sipas kritereve objektive, transparente e jodiskriminuese, veçanërisht duke marrë parasysh të gjitha shpenzimet dhe përfitimet që dalin nga kyçja e këtyre prodhuesve me sistemin.</p> <p>3. Operatori i Sistemit të Transmisionit dhe Shpërndarjes duhet t'i sigurojë çdo prodhuesi të ri të energjisë elektrike që përdorë burime të ripërtëritshme të energjisë apo bashkëprodhim e që dëshirojnë të lidhet në sistem, vlerësimin e plotë e të hollësishëm lidhur me shpenzimet që krijohen nga kyçja, për të cilin vlerësim operatori i sistemit mund të ngarkojë një pagesë e cila pasqyron kostot e arsyeshme të tij.</p> <p>4. Operatori i Sistemit të Transmisionit dhe Shpërndarjes përcakton dhe publikon rregullat standarde lidhur me ndarjen e</p>	<p>2. Transmission and Distribution System Operator shall establish and publish standard rules on who bears the costs of technical adaptations, such as grid connections and grid reinforcements, necessary to integrate new electricity generation feeding electricity produced from renewable energy sources into the interconnected system. Such rules shall be submitted for approval to the Energy Regulatory Office, shall be consistent with the Energy Strategy, based on objective, transparent and non-discriminatory criteria, taking particular account of all the costs and benefits associated with the connection of these producers to the system.</p> <p>3. Transmission and Distribution System Operator shall provide any new electricity producer using renewable energy sources or co-generation wishing to be connected to the system with a comprehensive and detailed estimate of the costs associated with the connection for which estimate the system operator may levy a charge that reflects its reasonable costs.</p> <p>4. Transmission and Distribution System Operator shall establish and publish standard rules relating to the sharing of costs of system</p>	<p>kodeksima.</p> <p>2. Operator Prenosnog i Distributivnog Sistema utvrđuje i objavljuje standardna pravila o tome ko snosi troškove tehničke adaptacije, kao što su mrežni priključci i pojačanje mreže, neophodne za integrisanje novih proizvođača električne energije koji vrše snabdevanje električnom energijom proizvedenom iz obnovljivih izvora energije u interkonektovani sistem. Ova pravila podnose se na odobrenje Regulatornoj Kancelariji za Energetiku i moraju biti u skladu sa Energetskom Strategijom, na osnovu objektivnih, transparentnih i nediskriminatornih kriterijuma, posebno vodeći računa o svim troškovima i dobitima koje proizilaze iz povezivanja ovih proizvođača na sistem.</p> <p>3. Operator Prenosnog i Distributivnog Sistema svakom novom proizvođaču električne energije, koji koristi obnovljive izvore energije ili kombinovanu proizvodnju i koji želi da bude povezan na sistem, dostavlja sveobuhvatnu i detaljnu procenu troškova koji proizilaze iz povezivanja, s tim da za tu procenu operator sistema može da naplati taksu koja odražava njegove razumne troškove.</p> <p>4. Operator Prenosnog i Distributivnog Sistema utvrđuje i objavljuje standardna pravila za podelu troškova za instaliranje</p>
--	---	---

<p>shpenzimeve për instalimin e sistemeve siç janë kyçje në rrjet dhe përforcimet ndërmjet të gjithë prodhuesve të energjisë elektrike, që përfitojnë prej tyre. Këto rregulla, parashtrohen për miratim në Zyrën e Rregullatorit për Energji, si dhe duhet të jenë në përputhje me Strategjinë e Energjisë, si dhe me aktet e tjera nënligjore.</p> <p>5. Zyra e Rregullatorit për Energji siguron që tarifat e transmissioinit dhe të shpërndarjes për kyçje dhe shfrytëzim të sistemeve të transmissioinit dhe shpërndarjes të mos diskriminojnë energjinë elektrike me prejardhje nga burimet e ripërtëritshme të energjisë, e posaçërisht energjinë elektrike të prodhuar nga burimet e ripërtëritshme të energjisë në rajonet periferike dhe me dendësi të vogël të popullatës.</p>	<p>installations, such as grid connections and reinforcements, between all electricity producers benefiting from them. Such rules shall be submitted for approval to the Energy Regulatory Office, and shall be consistent with the Energy Strategy and any applicable secondary legislation.</p> <p>5.The Energy Regulatory Office shall ensure that transmission and distribution fees for connection and for use of the transmission and distribution systems do not discriminate against electricity from renewable energy sources, including in particular electricity from renewable energy sources produced in peripheral regions, such as regions of low population density.</p>	<p>sistema, kao što su priključenje na mrežu i pojačanje mreže, između svih proizvođača električne energije koji ga koriste. Ova pravila podnose se na odobrenje Regulatornoj Kancelariji za Energetiku i moraju biti u skladu sa Energetskom Strategijom i važećim podzakonskim aktima.</p> <p>5.Regulatorna Kancelarija za Energetiku osigurava da prenosna i distributivna naknada za priključivanje i korišćenje prenosnog i distributivnog sistema ne diskriminiše električnu energiju iz obnovljivih izvora energije, uključujući posebno električnu energije iz obnovljivih izvora energije proizvedenu u perifernim regionima, kao što su regioni sa malom gustom naseljenosti.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 15 Caqet e energjisë nga burimet e ripërtëritshme</p> <p>1. Qeveria cakton caqet vjetore dhe afatgjate të energjisë së ripërtëritshme për konsum të energjisë elektrike, energjisë termike të prodhuar nga burimet e ripërtëritshme të energjisë dhe bashkëprodhimi dhe energjisë nga burimet e ripërtëritshme që shfrytëzohet në transport. Qeveria do të miratojë Planin Kombëtar të Veprimit për Energji të Ripërtëritshme për arritjen e cakut që 25% të konsumit të gjithmbarshëm bruto të energjisë</p>	<p style="text-align: center;">Article 15 Renewable Energy Targets</p> <p>1. The Government shall establish annual and long-term renewable energy targets for the consumption of electricity, thermal energy generated from renewable energy sources and cogeneration and energy from renewable sources used in transport. A National Renewable Energy Action Plan to reach 25 % share of energy from renewable sources in gross final energy consumption for an agreed in 2020 shall be adopted by the Government.</p>	<p style="text-align: center;">Član 15 Ciljevi obnovljive energije</p> <p>1.Vlada utvrđuje godišnje i dugoročne ciljeve obnovljive energije za potrošnju električne energije, toplotne energije dobijene iz obnovljivih izvora energije i kombinovane proizvodnje i energije iz obnovljivih izvora koja se koristi u saobraćaju. Nacionalni Akcioni plan za obnovljivu energiju za dostizanje 25% udela energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji energije u 2020 godini usvaja Vlada. Nakon usvajanja,</p>

<p>në vitin 2020 të përbëhet nga energjia e ripërtëritshme. Pas miratimit të Planit Kombëtar të Veprimit për Energji të Ripërtëritshme , i njëjti do t'i dorëzohet Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë.</p> <p>2. Me arritjen e caktimit të mbulimit të 25% të konsumit të gjithmbarshëm bruto të energjisë në vitin 2020 nga energjia nga burimet e ripërtëritshme, Kosova do të mund t'i qaset mekanizmeve bashkëpunues me Palët tjera Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë apo me Shtetet Anëtare të Bashkimit Evropian. Korniza e këtij mekanizmi bashkëpunues do të miratohet nga Qeveria me akt të veçantë nënligjor.</p> <p>3. Caktimet afatgjate të energjisë së ripërtëritshme hartohen për një periudhë dhjetë (10) vjeçare, në pajtim me metodologjinë e përcaktuar me akte nënligjore, të miratuar nga Ministria.</p> <p>4. Ministria përgatit dhe nxjerrë akte nënligjore që përfshijnë masat që synojnë përmbushjen e caqeve të energjisë së ripërtëritshme dhe propozimet e tilla marrin parasysh si në vijim:</p> <p>4.1. parimet e tregut konkurrues të energjisë; dhe</p> <p>4.2. karakteristikat e llojeve të burimeve të ripërtëritshme të energjisë.</p>	<p>After adoption the National Renewable Energy Action Plan shall be submitted to the Energy Community Secretariat.</p> <p>2. On reaching the objective of 25% share of energy from renewable sources in gross final energy consumption in 2020, Kosovo can enter in cooperation mechanisms with other Contracting Parties of the Energy Community or with European Union Member States. The framework for the cooperation mechanisms shall be adopted by the Government by separate secondary legislation.</p> <p>3. Long-term renewable energy targets shall be developed for a ten (10) year period, according to the methodology as determined by separate secondary legislation, issued by the Ministry.</p> <p>4. The Ministry may prepare and issue secondary legislation containing adequate measures intended to achieve the renewable energy targets, and any such measures shall take into account:</p> <p>4.1. principles of a competitive energy market; and</p> <p>4.2. the characteristics of renewable energy sources and generation technologies.</p>	<p>Nacionalni Akcioni Plan za Obnovljivu energiju se podnosi Sekretarijatu Energetske Zajednice.</p> <p>2. Radi dostizanja cilja od 25% udela energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji energije u 2020 godini Kosovo može da koristi mehanizme saradnje sa drugim ugovornim stranama Energetske Zajednice ili sa zemljama članicama Evropske Unije. Okvir za mehanizme saradnje usvaja Vlada posebnim podzakonskim aktima.</p> <p>3. Dugoročni ciljevi obnovljive energije izrađuju se za period od deset (10) godina, u skladu sa metodologijom koja se utvrđuje posebnim podzakonskim aktima, koje donosi Ministarstvo.</p> <p>4. Ministarstvo može da pripremi i donese podzakonske akte koji sadrži odgovarajuće mere za ostvarivanje ciljeva obnovljive energije, uzimajući u obzir:</p> <p>4.1. principe konkurentnog tržišta energije; i</p> <p>4.2. karakteristike obnovljivih izvora energije i proizvodnih tehnologija.</p>
---	--	--

<p>5. Ministria harton dhe publikon raportin mbi realizimin e caqeve vjetore afatgjate për burimet e ripërtëritshme të energjisë si pjesë e raportit mbi zbatimin e Planit Kombëtar të Veprimit për Energji të Ripërtëritshme dhe Programit për Strategjinë e Energjisë sipas nenit 7 paragrafi 7 këtij ligji. Raporti duhet të përfshijë një analizë të progresit për realizimin e caqeve të burimeve të ripërtëritshme të energjisë, veçanërisht duke marrë për bazë ndikimin e faktorëve klimatikë. Kjo analizë paraqet shtrirjen e masave për realizimin e caqeve të burimeve të ripërtëritshme të energjisë dhe masat e mundshme përmirësuese për të qenë në rrugë të mirë në arritjen e caqeve të tilla.</p> <p>6. Zyra e Rregullatorit për Energji certifikon prejardhjen e energjisë të prodhuar nga burimet e ripërtëritshme të energjisë sipas kritereve objektive, transparente dhe jodiskriminuese në përputhje me dispozitat e Ligjit për Rregullatorin e Energjisë.</p> <p>7. Institucionet e përfshira në promovimin e burimeve të ripërtëritshme të energjisë do të sigurohen se informatat mbi masat përkrahëse do t'i vëhen në dispozicion të gjithë akterëve relevantë, siç janë: konsumatorët, ndërtimtarët, instaluesit, arkitektët dhe furnizuesit e pajisjeve të ngrohjes, ftohjes dhe energjisë elektrike që shfrytëzojnë energji nga burimet e ripërtëritshme.</p>	<p>5. The Ministry drafts and publishes the report on the realization of long-term renewable energy targets annually, as part of the report on the implementation of the National Renewable Energy Action Plan and Energy Strategy Implementation Program specified in paragraph 7 of article 7 in this law. The report shall include a progress analysis of the realization of renewable energy targets, particularly taking into account the impact of climatic factors. This analysis shall also indicate the extent of measures undertaken for the realization of renewable energy targets and possible remedies to be on track of reaching the objectives.</p> <p>6. The Energy Regulatory Office certifies the origin of energy produced from renewable energy sources according to objective, transparent and non-discriminatory criteria, in accordance with the provisions of the Law on Energy Regulatory Office.</p> <p>7. The institutions involved in promotion of renewable energy shall ensure that the information on support measures is made available to all relevant actors, such as consumers, builders, installer, architects and suppliers of heating, cooling and electricity equipment compatible with the use of energy from renewable sources.</p>	<p>5. Ministarstvo jednom godišnje sastavlja i objavljuje izveštaj o realizaciji dugoročnih ciljeva obnovljive energije, u okviru izveštaja o sprovođenju Nacionalnog Akcionog Plana za obnovljivu energiju i Programa realizacije Energetske strategije iz stava 7 člana 7 ovog zakona. Izveštaj sadrži analizu napretka u realizaciji ciljeva obnovljive energije, uzimajući posebno u obzir uticaj klimatskih faktora. Ova analiza ukazuje i na obim mera preduzetih za realizaciju ciljeva obnovljive energije i moguća rešenja na putu ka dostizanju tih ciljeva.</p> <p>6. Regulatorna Kancelarija za Energetiku potvrđuje poreklo energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije u skladu sa objektivnim, transparentnim i nediskriminatornim kriterijumima, shodno odredbama Zakona o Regulatornoj Kancelariji za Energetiku.</p> <p>7. Institucije uključene u promovisanje obnovljive energije osiguravaju da informacije o merama podrške budu dostupne svim relevantnim akterima, kao što su potrošači, građevinari, instalateri, arhitekta i dobavljači opreme za grejanje, hlađenje i električnu energiju kompatibilne sa upotrebom energije iz obnovljivih izvora.</p>
---	---	--

<p>8. Autoritetet lokale dhe rajonale do të sajajnë programe përkatëse informative, vetëdijësuese, udhëzuese dhe trajnuese, me qëllim të informimit të qytetarëve mbi përfitimet dhe praktikalitetet e zhvillimit dhe shfrytëzimit të energjisë nga burimet e ripërtëritshme.</p> <p style="text-align: center;">Neni 16 Procedurat administrative, rregulloret dhe kodet për energji të ripërtëritshme</p> <p>1. Qeveria duhet të sigurojë se të gjitha rregullat lidhur me procedurat e autorizimit, certifikimit dhe licencimit do të aplikohen në stabilimente prodhuese dhe infrastrukturën përkatëse të rrjeteve të transicionit dhe shpërndarjes të energjisë elektrike për prodhimin e energjisë elektrike, ngrohjes dhe ftohjes nga burimet e energjisë së ripërtëritshme, dhe për të proceduar me transformimin e biomasës në biokarburantë apo produkte tjera, dhe se të njëjtat do të jenë proporcionale dhe obligative.</p> <p>2. Qeveria do t'i përshkruajë përgjegjësitë e organeve administrative kombëtare, rajonale dhe lokale në lidhje me procedurat e autorizimit, certifikimit dhe licencimit, përfshirë planifikimin hapësinor, për të siguruar bashkërendim dhe definim të qartë të tyre, me orare transparente përkatëse për planifikim dhe ndërtim. Ajo duhet të sigurojë qartësim të procedurave administrative dhe zhvillim ekspeditiv të tyre në nivel përkatës</p>	<p>8. Local and regional authorities shall develop suitable information, awareness raising, guidance and training programmes in order to inform the citizen of the benefits and practicalities of developing and using energy from renewable sources.</p> <p style="text-align: center;">Article 16 Administrative procedures, regulations and codes for renewable energy</p> <p>1. The Government must ensure that all the rules concerning authorization, certification and licensing procedures that are applied to plants and associated transmission and distribution network infrastructures for the production of electricity, heating and cooling from renewable energy sources, and to the process of transformation of biomass into biofuels or other energy products are proportionate and necessary.</p> <p>2. The Government shall prescribe the responsibilities of national, regional and local administrative bodies for authorization, certification and licensing procedures including spatial planning to ensure there are clearly coordinated and defined, with transparent timetables for determining planning and building applications. It must ensure that the administrative procedures are streamlined and expedited at the appropriate</p>	<p>8. Lokalni i regionalni organi pripremaju odgovarajuće informativne programe, programe za podizanje svesti, smernice i programe obuke kako bi informisali građane o prednostima i praktičnim aspektima razvoja i korišćenja energije iz obnovljivih izvora.</p> <p style="text-align: center;">Član 16 Administrativni postupci, propisi i kodeksi za obnovljivu energiju</p> <p>1. Vlada mora da osigura da su primerena i neophodna sva pravila koja se odnose na postupke davanja odobrenja, sertifikata i licence, koja važe za postrojenja i povezane prenosne i distributivne mreže, infrastrukturu za proizvodnju električne energije, grejanje i hlađenje iz obnovljivih izvora energije, kao i proces transformacije biomase u biogoriva ili druge energente.</p> <p>2. Vlada propisuje odgovornosti nacionalnih, regionalnih i lokalnih administrativnih tela za postupke davanja odobrenja, sertifikata i licence, uključujući prostorno planiranje, kako bi osigurala da su jasno koordinisani i definisani, sa transparentnim rasporedima za odlučivanje o planiranju i zahtevima za izgradnju. Ona mora da osigura da su administrativne procedure modernizovane i ubrzane na odgovarajućem administrativnom</p>
--	---	---

<p>administrativ.</p> <p>3. Rregullat me të cilat rregullohen autorizimi, certifikimi dhe licencimi janë objektive, transparente dhe proporcionale dhe nuk do të diskriminojnë mes parashtuesve të kërkesave dhe do të marrin parasysh të gjitha veçoritë e teknologjive të ndryshme të energjisë së ripërtëritshme.</p> <p>4. Pagesat administrative të paguara nga konsumatorët, planifikuesit, arkitektët, ndërtuesit dhe instaluesit dhe furnizuesit e pajisjeve dhe sistemeve do të jenë transparente dhe do të ndërlidhen me kostot përkatëse.</p> <p>5. Procedura më të thjeshta dhe më të pangarkuara të autorizimit, përmes njoftimeve të thjeshta nëse një gjë e tillë lejohet nga korniza rregullative e zbatueshme, do të përcaktohen për projekte më të vogla dhe për pajisje të decentralizuara të prodhimit të energjisë nga burimet e ripërtëritshme, kurdo që një gjë e tillë është e mundshme.</p>	<p>administrative level.</p> <p>3. The rules governing authorization, certification and licensing are objective, transparent and proportionate, shall not discriminate between applicants and take fully into account the particularities of individual renewable energy technologies.</p> <p>4. The administrative charges paid by consumers, planners, architects, builders and equipment and system installers and suppliers shall be transparent and cost-related.</p> <p>5. Simplified and less burdensome authorization procedures, including through simple notification if allowed by the applicable regulatory framework, are established for smaller projects and for decentralized devices for producing energy from renewable sources, where appropriate.</p>	<p>nivou.</p> <p>3. Pravila koja regulišu davanje odobrenja, sertifikata i licence objektivna su, transparentna i proporcionalna, ne prave razliku između kandidata i u potpunosti uzimaju u obzir specifičnosti pojedinih tehnologija za obnovljivu energiju.</p> <p>4. Administrativne takse koje plaćaju potrošači, planeri, arhitekta, građevinari i instalateri opreme i sistema i dobavljači transparentne su i povezane sa troškovima.</p> <p>5. Pojednostavljeni i manje opterećujući postupak davanja odobrenja, uključujući i putem jednostavnog obaveštenja ako je dozvoljeno važećim regulatornim okvirom, uspostavljen je za manje projekte i za decentralizovane uređaje za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, gde je to moguće.</p>
--	---	---

<p style="text-align: center;">KAPITULLI IV INVESTIMET</p>	<p style="text-align: center;">CHAPTER IV INVESTMENTS</p>	<p style="text-align: center;">POGLAVLJE IV INVESTICIJE</p>
<p style="text-align: center;">Neni 17 Promovimi i investimeve në sektorin e energjisë</p>	<p style="text-align: center;">Article 17 Promotion of Investments in the Energy Sector</p>	<p style="text-align: center;">Član 17 Promovisanje investicija u energetski sektor</p>
<p>1. Ndërtimi i impianteve dhe pajisjeve të reja energjetike, mirëmbajtja dhe shfrytëzimi i tyre duhet të inkurajohet, me kusht që veprimet e tilla të jenë në përputhje me detyrimet e Kosovës ndaj Komunitetit të Energjisë dhe legjislacionin në fuqi në Kosovë.</p> <p>2. Inkurajimi i investimeve private në sektorin e energjisë në Kosovë dhe krijimi i një mjedisi të favorshëm për investime, duke plotësuar kërkesat për teknologji efçiente dhe mjedisore në përputhje me detyrimet e Komunitetit të Energjisë dhe legjislacionin në fuqi.</p> <p>3. Krijimi i skemave mbështetëse dhe lehtësirave për nxitjen dhe promovimin e prodhimit të energjisë nga burimet e ripërtëritshme dhe bashkëprodhimi duke përfshirë pajisjet për ndërtimin e impianteve të reja energjetike.</p> <p>4. Aty ku planifikohen investime në njësi të reja prodhuese me kapacitet mbi pesëdhjetë (50) megavat (MW) apo më shumë, investitori duhet t'i paraqesë Ministrisë një analizë mbi potencialin e zbatimit të</p>	<p>1. The construction of new energy plants and facilities, and their maintenance and use shall be encouraged in Kosovo, as long as such actions are in compliance with Kosovo's obligations towards the Energy Community and all other laws in force in Kosovo.</p> <p>2. Encouragement of private investments in the Kosovo energy sector and establishment of a favorable environment for investments, by fulfilling efficient technology and environmental requirements, in accordance with obligations under the Energy Community and applicable legislation.</p> <p>3. Establishment of support schemes and facilitative measures for the encouragement and promotion of energy generation from renewable sources and co-generation, including equipment for the construction of new energy facilities.</p> <p>4. Where investments in new generation units with a capacity of fifty (50) megawatts or more are planned, the investor shall provide to the Ministry an analysis of the potential for the application of cogeneration in such investment,</p>	<p>1. Na Kosovu se podstiče izgradnja novih energetskih postrojenja i objekata, i njihovo održavanje i korišćenje, sve dok su te radnje u skladu sa obavezama Kosova prema Energetskoj Zajednici i svim ostalim važećim zakonima na Kosovu.</p> <p>2. Podsticanje privatnih investicija u kosovski energetski sektor i uspostavljanje povoljnog okruženja za investicije, ispunjavanjem zahteva za efikasnom tehnologijom i zaštitom životne sredine, u skladu je sa obavezama prema Energetskoj Zajednici i važećim zakonima.</p> <p>3. Uspostavljanje šema podrške i olakšavajućih mera za podsticanje i promovisanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i kombinovane proizvodnje, uključujući opremu za izgradnju novih energetskih objekata.</p> <p>4. Kada se planiraju investicije u nove proizvodne jedinice sa kapacitetom od pedeset (50) ili više megavati, investitor dostavlja Ministarstvu analizu potencijala za primenu kombinovane proizvodnje u takvoj</p>

<p>bashkëprodhimin në një investim të tillë në pajtim me kërkesat e Komunitetit të Energjisë.</p> <p>5. Nëse analiza e parashikuar me paragrafin 4. të këtij neni tregon që bashkëprodhimi mund të zbatohet në investim pa ndikim negativ në profitabilitetin e investimit, Ministria në pajtim me qëllimin e identifikuar në paragrafin 4. të këtij neni për të krijuar një mjedis të favorshëm për investime, mund të kërkojë që bashkëprodhimi të konsiderohet si komponentë e investimit.</p> <p>6. Me qëllim të lehtësimit të investimeve në sektorin e burimeve të ripertëritshme të energjisë do të themelohet One Stop Shop, me akt të veçantë nënligjor të miratuar nga Ministria përgjegjëse për sektorin e energjisë.</p>	<p>in accordance with Energy Community requirements.</p> <p>5. If the analysis referred to in paragraph 4 of this Article indicates that cogeneration could be applied in the investment without adversely affecting the profitability of the investment, the Ministry, in line with the aim identified in paragraph 4 of this Article on the creation of a favorable investment environment, may require that cogeneration is considered as an investment component.</p> <p>6. In order to facilitate investment in the renewable energy sector will establish a One Stop Shop with a special bylaw adopted by the Ministry responsible for the energy sector.</p>	<p>investiciji, u skladu sa zahtevima Energetske Zajednice.</p> <p>5. Ukoliko analiza iz stava 4 ovog člana pokaže da kombinovana proizvodnja može da se primeni u investiciji, bez negativnog uticaja na isplativost investicije, Ministarstvo, u skladu sa ciljem iz stava 4 ovog člana koji se odnosi na stvaranje povoljnog okruženja za investicije, može zahtevati da se kombinovana proizvodnja smatra investicionom komponentom.</p> <p>6. U cilju olakšavanja ulaganja u sektoru obnovljive energije osniva će se One Stop Shop, sa posebnim podzakonsim aktom usvojenim od strane Ministarstvo, odgovorno za energetske sektor.</p>
<p style="text-align: center;">KAPITULLI V RREGULLIMI EKONOMIK I AKTIVITETEVE ENERGJETIKE</p> <p style="text-align: center;">Neni 18 Rregullimi i aktiviteve energjetike</p> <p>1. Rregullimi ekonomik i aktiviteve në sektorin e energjisë zbatohet në përputhje me Ligjin për Rregullatorin e Energjisë, në mënyrë që të:</p> <p style="padding-left: 20px;">1.1. përkrahë një mjedis të qëndrueshëm për investime në sektorin e energjisë;</p>	<p style="text-align: center;">CHAPTER V ECONOMIC REGULATION OF ENERGY ACTIVITIES</p> <p style="text-align: center;">Article 18 Regulation of energy activities</p> <p>1. The economic regulation of activities in the energy sector shall be implemented in compliance with the Law on the Energy Regulator, so as to:</p> <p style="padding-left: 20px;">1.1. support a stable environment for investment in the energy sector,</p>	<p style="text-align: center;">POGLAVLJE V EKONOMSKO REGULISANJE ENERGETSKIH DELATNOSTI</p> <p style="text-align: center;">Član 18 Regulisanje energetske delatnosti</p> <p>1. Ekonomsko regulisanje delatnosti u energetskom sektoru sprovodi se u skladu sa Zakonom o Regulatoru za Energetiku, tako da:</p> <p style="padding-left: 20px;">1.1. podržava stabilno okruženje za investiranje u energetske sektor;</p>

<p>1.2. siguroj kornizë të duhur për zhvillimin e konkurrencës, duke përfshirë sigurimin e kushteve transparente dhe jodiskriminuese të qasjes në sistemet e transmissiionit dhe shpërndarjes;</p> <p>1.3. përmirësoj sigurinë e furnizimit me energji; dhe</p> <p>1.4. mbrojtë interesat e konsumatorëve, duke përfshirë ofrimin e mbrojtjes për konsumator të cenueshëm;</p> <p>1.5. përcakton një kornizë rregullative transparente dhe jodiskriminuese.</p> <p>2. Të gjitha veprimtaritë energjetike në sektorin e energjisë ushtrohen në bazë të licencave të lëshuara nga Zyra e Rregullatorit për Energji, përveç aktiviteteve për të cilat nuk kërkohet licencë, në pajtim me Ligjin për Rregullatorin e Energjisë.</p> <p style="text-align: center;">Neni 19 Llojet e aktiviteteve të rregulluara</p> <p>1. Aktivitetet energjetike ushtrohen si aktivitete konkurruese, të bazuara në treg, pa paragjykuar të drejtën e Zyrës së Rregullatorit për Energji për të vendosur obligime për shërbim publik, në përputhje me Ligjin për Rregullatorin e Energjisë dhe Ligjin për Energjinë Elektrike dhe Ligjin për Gazin Natyror.</p>	<p>1.2. provide a proper framework for development of competition, including ensuring transparent and non-discriminatory terms of access to transmission and distribution systems;</p> <p>1.3. enhance security of energy supply; and</p> <p>1.4. protect the interests of customers, including provision for the protection of vulnerable customers;</p> <p>1.5. establish a transparent and non-discriminatory regulatory framework.</p> <p>2. All energy activities in the energy sector shall be carried out on the basis of licenses issued by the Energy Regulatory Office, except activities for which no license is required, in accordance with the Law on the Energy Regulatory Office.</p> <p style="text-align: center;">Article 19 Types of regulated activities</p> <p>1. Energy activities shall be carried out as competitive, market-based, activities without prejudice to the right of the Energy Regulatory Office to impose public service obligations, in accordance with the Law on the Energy Regulator, Law on Electricity and Law on Natural Gas.</p>	<p>1.2. obezbedi odgovarajući okvir za razvoj konkurencije, uključujući osiguravanje transparentnih i nediskriminatornih uslova za pristup prenosnim i distributivnim sistemima;</p> <p>1.3. povećava bezbednost snabdevanja električnom energijom;</p> <p>1.4. štiti interese kupaca, uključujući i zaštitu ugroženih kupaca;</p> <p>1.5. uspostavlja transparentan i nediskriminatorni regulatorni okvir.</p> <p>2. Sve energetske delatnosti u energetskom sektoru obavljaju se na osnovu licenci koje izdaje Regulatorna Kancelarije za energetiku, osim delatnosti za koje licenca nije potrebna, u skladu sa Zakonom o Regulatornoj Kancelariji za Energetiku.</p> <p style="text-align: center;">Član 19 Vrste uređenih delatnosti</p> <p>1. Energetske delatnosti obavljaju se kao konkurentne, tržišne delatnosti što ne ograničava pravo Regulatorne Kancelarije za Energetiku da nametne obaveze javne usluge, u skladu sa Zakonom o Regulatornoj kancelariji za energetiku, Zakonom o Električnoj Energiji i Zakonom o Prirodnom Gasu.</p>
--	---	--

<p>2. Të gjitha ndërmarrjet e energjisë i shërbejnë interesit të konsumatorëve individualë duke siguruar furnizim të sigurt, efikas dhe të qëndrueshëm me energji elektrike, energji termike apo gaz natyror, duke siguruar shfrytëzim me efikasitet të burimeve të energjisë njëkohësisht duke respektuar mbrojtjen e ambientit, shëndetit, jetës dhe pronës së qytetarëve të Kosovës.</p> <p>3. Kostot dhe shpenzimet e bëra nga ndërmarrjet e energjisë në lidhje me kryerjen e obligimeve për shërbim publik, pas shqyrtimit me Zyrën e Rregullatorit për Energji për të siguruar arsyeshmërinë e tyre, njihen si tarifa dhe shpenzime të arsyetuara për qëllime të vendosjes së tarifave. Kompensimi për këto kosto nuk duhet të tejkalojë kostot e bëra në ushtrimin e detyrimeve të ofrimit të shërbimeve publike përveç një fitimi të cilin Zyra e Rregullatorit për Energji e sheh si të arsyeshëm për këto shërbime.</p>	<p>2. All energy enterprises shall serve the interests of individual customers by providing a safe, efficient, and reliable supply of electricity, thermal energy or natural gas, ensuring the efficient use of energy resources; respecting the protection of the environment; and preserving the health, life, and property of the citizens of Kosovo.</p> <p>3. The costs and expenses incurred by energy enterprises in connection with the discharge of public service obligations shall, subject to review by the Energy Regulatory Office to ensure their reasonableness, be acknowledged as justified costs and expenses for the purposes of setting tariffs. The compensation for these costs must not exceed the costs incurred in the discharge of public service obligations, except for the profit which the Energy Regulatory Office considers reasonable for such services.</p>	<p>2. Sva energetska preduzeća služe interesima pojedinačnih potrošača pružanjem bezbednog, efikasnog i pouzdanog snabdevanja električnom energijom, termalnom energijom ili prirodnim gasom, obezbeđivanjem efikasnog korišćenja energetske resursa; poštovanjem principa zaštite životne sredine; i očuvanjem zdravlja, života i imovine građana Kosova.</p> <p>3. Troškovi koje energetska preduzeća snose u vezi sa obavezom javne usluge, podložni razmatranju Regulatorne kancelarije za energetiku kako bi se osigurala njihova racionalnost, priznaju se kao troškovi koji su opravdani u svrhu donošenja ovih tarifa. Nadoknada za ove troškove ne sme prekoračiti troškove nastale za ispunjavanje obaveze javne usluge, izuzev profita koji Regulatorna Kancelarija za Energetiku smatra racionalnim za date usluge.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 20 Kryerja e veprimtarive energjetike</p> <p>1. Veprimtaritë energjetike të transmisionit, shpërndarjes, organizimit të tregut kryhen si shërbime publike me kushte dhe tarifa të rregulluara.</p> <p>2. Në pajtim me Ligjin për Energjinë Elektrike, disa kategori të konsumatorëve gëzojnë të drejtën e furnizimit universal dhe</p>	<p style="text-align: center;">Article 20 Performance of Energy Activities</p> <p>1. Energy activities of transmission, distribution, market operation are carried out as public services with regulated conditions and tariffs.</p> <p>2. In accordance with the Law on Electricity, certain categories of customers enjoy the right of universal supply and benefit from</p>	<p style="text-align: center;">Član 20 Obavljanje energetske delatnosti</p> <p>1. Energetske delatnosti prenosa, distribucije, tržišnog rada obavljaju se kao javne usluge, pod uređenim uslovima i tarifama.</p> <p>2. U skladu sa Zakonom o električnoj energiji, određene kategorije potrošača ostvaruju pravo univerzalnog snabdevanja i imaju</p>

<p>përfitojnë nga furnizimi i garantuar.</p> <p style="text-align: center;">Neni 21 Informatat konfidenciale</p> <p>1. Ndërmarrjet e energjisë që ushtrojnë aktivitete në fushën e energjisë elektrike, energjisë termike apo gazit natyror janë të obliguara të ruajnë informatat konfidenciale gjatë ushtrimit të aktiviteteve dhe kryerjes së detyrave të tyre sipas këtij ligji, përveç nëse me ligje të tjera kërkohet që informatat e tilla të publikohen ose t’iu vihen në dispozicion organeve qeveritare sipas legjislacionit në fuqi.</p> <p>2. Përcaktimi i informatave konfidenciale bëhet sipas rregullave të nxjerra nga Zyra e Rregullatorit për Energji dhe legjislacioni në fuqi.</p> <p>3. Përrjashtimisht nga paragrafi 1 i këtij neni, Zyra e Rregullatorit për Energji dhe Ministria, gjatë ushtrimit të autoritetit, funksionit dhe detyrave të tyre, mund t’iu kërkojnë ndërmarrjeve të energjisë edhe informata konfidenciale. Pas pranimit të informatave të tilla nga Zyra e Rregullatorit për Energji apo Ministria, nëse konsiderohet se këto informata janë të regjistruara dhe konfidenciale, ato duhet të mbrohen dhe nuk mund të jenë subjekt i ligjeve për qasje në dokumente publike.</p>	<p>guaranteed supply.</p> <p style="text-align: center;">Article 21 Confidential Information</p> <p>1. Energy enterprises which perform energy activities in the areas of electricity, thermal energy, or natural gas shall protect the confidential information obtained in the performance of their activities and tasks under this law, unless other laws require that such information be published or made available to government, in accordance with applicable legislation.</p> <p>2. The determination of confidential information shall be made in accordance with rules issued by the Energy Regulatory Office and applicable legislation.</p> <p>3. Notwithstanding paragraph 1 of this article, the Energy Regulatory Office and Ministry, in exercising their powers, functions and duties, may require energy enterprises to provide them with confidential information. Upon receipt of information by the Energy Regulatory Office or the Ministry, if it is considered that such information is registered and confidential, they shall be protected and shall not be subject of laws regulating access to public documents.</p>	<p>zagarantovano snabdevanje.</p> <p style="text-align: center;">Član 21 Poverljive informacije</p> <p>1. Energetska preduzeća koja vrše energetska delatnost snabdevanja električnom energijom, termalnom energijom ili prirodnim gasom, dužna su da čuvaju poverljive informacije do kojih su došla tokom obavljanja svoje delatnosti i dužnosti predviđenih ovim zakonom, sem u slučaju kada zakon zahteva da se date informacije objave ili stave na raspolaganje vladi, u skladu sa važećim zakonodavstvom.</p> <p>2. Poverljivost informacija utvrđuje se u skladu sa pravilima koje izdaje Regulatorna Kancelarija za Energetiku i u skladu sa važećim zakonodavstvom.</p> <p>3. Nezavisno od stava 1 ovog člana, Regulatorna kancelarija za energetiku i Ministarstvo, pri obavljanju svojih ovlašćenja, funkcija i dužnosti, mogu zahtevati od energetskih preduzeća da im pruže poverljive informacije. Informacije koje Regulatorna Kancelarija za Energetiku ili Ministarstvo prime a koje se smatraju registrovanim i poverljivim, su zaštićene i ne podležu zakonima koji uređuju pristup javnim dokumentima.</p>
---	--	---

<p style="text-align: center;">KREU VI KONKURRENCA NË AKTIVITETET E ENERGJISË</p>	<p style="text-align: center;">CHAPTER VI COMPETITION IN ENERGY ACTIVITIES</p>	<p style="text-align: center;">POGLAVLJE VI KONKURENCIJA ENERGETSKIH DELATNOSTI</p>
<p style="text-align: center;">Neni 22 Ndalimi i kufizimeve mbi konkurrencën</p>	<p style="text-align: center;">Article 22 Prohibition on restriction of competition</p>	<p style="text-align: center;">Član 22 Zabrana ograničavanja konkurencije</p>
<p>1. Ndërmarrjet e energjisë e kanë të ndaluar të lidhin, marrin pjesë ose të marrin çfarëdo veprimi i cili ka për qëllim avancimin e një marrëveshje ndërmjet ndërmarrjeve, një vendim të një asociacioni të ndërmarrjeve dhe praktika të bashkërenduara nëse kjo marrëveshje, vendim apo praktikë ka për qëllim apo efekt parandalimin, kufizimin apo çrregullimin e konkurrencës.</p> <p>2. Ndalesa e përcaktuar në paragrafin 1 të këtij neni zbatohet posaçërisht për marrëveshjet, vendimet ose praktikatat:</p> <p>2.1. të cilat në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë rregullojnë çmimet e shitjes ose blerjes ose kushtet e tjera të tregtimit;</p> <p>2.2. për kufizimin ose kontrollimin e prodhimit, tregjeve, zhvillimit teknik ose investimeve;</p> <p>2.3. për ndarjen e tregjeve ose burimeve të furnizimit;</p> <p>2.4. për zbatimin e kushteve të ndryshme në transaksione ekuivalente me palë të tjera tregtuese, duke i vendosur këto palë në disavantazh konkurrues;</p>	<p>1. Energy enterprises are prohibited from entering into, participating in, or taking any action in the furtherance of: any agreement between undertakings, any decision by an association of undertakings, and concerted practice if such agreement, decision or practice has as its object or effect the prevention, restriction or distortion of competition.</p> <p>2. The prohibition of paragraph 1 of this article applies, in particular, to any such agreement, decision or practice that:</p> <p>2.1. directly or indirectly fixes purchase or selling prices or any other trading conditions;</p> <p>2.2. limits or controls production, markets, technical development or investment;</p> <p>2.3. shares markets or sources of supply;</p> <p>2.4. applies dissimilar conditions to equivalent transactions with other trading parties, thereby placing them at a competitive disadvantage;</p>	<p>1. Energetskim preduzećima zabranjeno je da stupe, učestvuju ili preduzmu bilo koje mere koje imaju za cilj da potpomognu: bilo kakav sporazum između preduzeća, bilo koju odluku grupe preduzeća i njihove usklađene prakse ukoliko dati sporazum, odluka ili praksa ima za cilj ili posledicu sprečavanje, ograničavanje ili poremećaj konkurencije.</p> <p>2. Zabrana iz stava 1 ovog člana važi, konkretno, na bilo koji sporazum, odluku ili praksu koja:</p> <p>2.1. direktno ili indirektno utvrđuje kupovnu ili prodajnu cenu ili bilo koje uslove trgovanja;</p> <p>2.2. ograničava ili kontroliše proizvodnju, tržište, tehnički razvoj ili investicije;</p> <p>2.3. vrši podelu tržišta ili izvora snabdevanja;</p> <p>2.4. primenjuje različite uslove na ekvivalentne transakcije sa drugim trgovinskim stranama, time ih dovodeći u nepovoljan konkurentan položaj;</p>

<p>2.5. kushtëzimin e përmbylljes së kontratave me pranimin nga palët tjera të obligimeve shtesë të cilat për nga natyra e tyre ose përdorimi komercial nuk kanë lidhje me lëndën e këtyre kontratave;</p> <p>2.6. të gjitha marrëveshjet dhe vendimet e ndaluara sipas paragrafit 1 të këtij neni do të anulohen automatikisht.</p> <p>3. Në përputhje me Ligjin për Konkurrencën, dispozitat e paragrafit 1 të këtij neni mund të shpallen të pazbatueshme për një:</p> <p>3.1. marrëveshje ose kategori të marrëveshjeve ndërmjet ndërmarrjeve;</p> <p>3.2. vendim ose kategori të vendimeve nga asociacionet e ndërmarrjeve;</p> <p>3.3. praktikë të bashkërenduar ose kategori të praktikave të bashkërenduara, që kontribuojnë në përmirësimin e prodhimit ose shpërndarjes së mallrave ose në nxitjen e zhvillimit teknik ose ekonomik dhe që njëkohësisht i jep konsumatorëve një pjesë të drejtë të përfitimeve, dhe që:</p> <p>3.3.1. nuk vendos mbi ndërmarrjet përkatëse kufizime të cilat nuk janë të domosdoshme për arritjen e këtyre</p>	<p>2.5. makes the conclusion of contracts subject to acceptance by the other parties of supplementary obligations, which, by their nature or according to commercial usage, have no connection with the subject of such contract.</p> <p>2.6. all agreements and decisions prohibited pursuant to paragraph 1 of this Article shall be automatically void.</p> <p>3. The provisions of paragraph 1 of this Article may, in accordance with the Law on Competition, be declared inapplicable in the case of:</p> <p>3.1. any agreement or category of agreements between undertakings;</p> <p>3.2. any decision or category of decisions by associations of undertakings;</p> <p>3.3. any concerted practice or category of concerted practices, which contributes to improving the production or distribution of goods or to promoting technical or economic progress, while allowing consumers a fair share of the resulting benefit, and which does not:</p> <p>3.3.1. impose on the undertakings concerned restrictions which are not indispensable to the attainment of these</p>	<p>2.5. uslovljava sklapanje ugovora prihvatanjem dopunskih obaveza od strane drugih strana, koje po svojoj prirodi ili komercijalnoj nameni, nemaju nikakvu vezu sa predmetom datog ugovora.</p> <p>2.6. svi sporazumi i odluke zabranjeni u skladu sa stavom 1 ovog člana automatski su ništavni.</p> <p>3. U skladu sa Zakonom o Konkurenciji odredbe iz stava 1 ovog člana mogu biti proglašene ništavnim u slučaju:</p> <p>3.1. bilo kakvog sporazuma ili kategorije sporazuma između preduzeća;</p> <p>3.2. bilo koje odluke ili kategorije odluka grupe preduzeća;</p> <p>3.3. bilo kakve usklađene prakse ili kategorija usklađenih praksi, koje doprinose poboljšanju proizvodnje ili distribucije robe ili unapređenju tehničkog ili ekonomskog napretka, omogućujući potrošačima da imaju pravičan udeo u posledičnim pogodnostima, čime:</p> <p>3.3.1. data preduzeća ne podležu usklađenim ograničenjima, koja nisu neophodna za postizanje ovih ciljeva;</p>
--	---	--

<p>objektivave;</p> <p>3.3.2. nuk u jep këtyre ndërmarrjeve mundësinë e eliminimit të konkurrencës sa i përket një pjese të konsiderueshme të produkteve në fjalë.</p> <p style="text-align: center;">Neni 23 Ndalimi i keqpërdorimit të pozitës dominuese</p> <p>1. Keqpërdorimi nga një ose më shumë ndërmarrje të energjisë i pozitës dominuese është i ndaluar.</p> <p>2. Keqpërdorimi i pozitës dominuese sipas paragrafit 1 të këtij neni në veçanti përfshin:</p> <p>2.1. vendosjen e çmimeve të paarsyeshme të shitjes ose blerjes ose kushteve të tjera të tregtimit në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë;</p> <p>2.2. kufizimin e prodhimit, tregjeve ose zhvillimit teknik që i dëmton konsumatorët;</p> <p>2.3. zbatimin e kushteve të ndryshme në transaksione ekuivalente me palë të tjera tregtuese, duke i vendosur këto palë në disavantazh konkurrues;</p> <p>2.4. kushtëzimin e përmbylljes së kontratave me pranimin nga palët tjera të</p>	<p>objectives;</p> <p>3.3.2. afford such undertakings the possibility of eliminating competition in respect of a substantial part of the products in question.</p> <p style="text-align: center;">Article 23 Prohibition on Abuse of a Dominant Position</p> <p>1. Any abuse by one or more energy enterprises of a dominant position shall be prohibited.</p> <p>2. The abuse prohibited by paragraph 1 of this Article may, in particular, consist in:</p> <p>2.1. directly or indirectly imposing unfair purchase or selling prices or other unfair trading conditions;</p> <p>2.2. limiting production, markets or technical development to the prejudice of consumers;</p> <p>2.3. applying dissimilar conditions to equivalent transactions with other trading parties, thereby placing them at a competitive disadvantage;</p> <p>2.4. making the conclusion of contracts subject to acceptance by the other parties of</p>	<p>3.3.2. data preduzeća nisu u prilici da eliminišu konkurenciju u pogledu značajnog dela proizvoda u pitanju.</p> <p style="text-align: center;">Član 23 Zabrana zloupotrebe dominantnog položaja</p> <p>1. Svaki vid zloupotrebe dominantnog položaja jednog ili više energetskih preduzeća ovime je zabranjen.</p> <p>2. Zloupotreba zabranjena stavom 1 ovog člana može, konkretno podrazumevati:</p> <p>2.1. direktno ili indirektno nametanje nepravične kupovne ili prodajne cene ili drugih nepravičnih uslova trgovanja;</p> <p>2.2. ograničavanje proizvodnog, tržišnog ili tehnološkog razvoja na štetu potrošača;</p> <p>2.3. primenu različitih uslova na ekvivalentne transakcije sa drugim trgovinskim stranama, time ih dovodeći u nepovoljan konkurentni položaj;</p> <p>2.4. uslovljavanje sklapanja ugovora prihvatanjem dopunskih obaveza od drugih</p>
---	--	--

<p>obligimeve shtesë të cilat për nga natyra e tyre ose përdorimi komercial nuk kanë lidhje me lëndën e këtyre kontratave.</p> <p style="text-align: center;">Neni 24 Kompetencat e organeve rregullatore lidhur me çështjet e konkurrencës</p> <p>1. Zyra e Rregullatorit për Energji në kuadër të kompetencave të saj sipas Ligjit për Rregullatorin e Energjisë, zbaton masa të cilat kanë për qëllim parandalimin e shkeljeve të dispozitave të nenit 22 dhe 23 të këtij ligji.</p> <p>2. Nëse Zyra e Rregullatorit për Energji mbledh dëshmi të arsyeshme mbi një shkelje aktuale ose të dyshuar sipas dispozitave të nenit 22 dhe 23 të këtij ligji nga një ndërmarrje e energjisë, Zyra e Rregullatorit për Energji i dorëzon këto dëshmi në Autoritetin Kosovar të Konkurrencës. Autoriteti Kosovar i Konkurrencës inicion një hetim të shkeljes së pohuar dhe merrë çfarëdo masa zbatuese të cilat i konsideron të nevojshme dhe të përshtatshme për korrigjimin ose adresimin e shkeljes së pohuar në përputhje me Ligjin për Konkurrencën.</p> <p>3. Autoriteti Kosovar i Konkurrencës kryen një hetim, qoftë në bazë të informatave të marra nga Zyra e Rregullatorit për Energji ose nga çfarëdo burimi tjetër, përfshirë edhe me</p>	<p>supplementary obligations which, by their nature or according to commercial usage, have no connection with the subject of such contracts.</p> <p style="text-align: center;">Article 24 Competencies of regulatory bodies on competition matters</p> <p>1. The Energy Regulatory Office shall, within the scope of its authority under the Law on the Energy Regulator, implement measures aimed at preventing violations of disposition of the Articles 22 and 23 of this Law.</p> <p>2. If the Energy Regulatory Office acquires reasonable evidence of an actual or suspected violation of dispositions of Article 22 and 23 of this Law by an energy enterprise, the Energy Regulatory Office shall provide such evidence to the Kosovo Competition Authority. The Kosovo Competition Authority shall institute an investigation of the alleged violation, and shall take whatever enforcement measures it deems necessary and appropriate to remedy or otherwise address such alleged violation as provided for by the Law on Competition.</p> <p>3. Kosovo Competition Authority is conducting an investigation – whether on information obtained from the Energy Regulatory Office or any other source,</p>	<p>strana koje, po svojoj prirodi ili komercijalnoj nameni, nemaju nikakve veze da predmetom datih ugovora.</p> <p style="text-align: center;">Član 24 Nadležnosti regulatornih organa po pitanjima konkurencije</p> <p>1. Regulatorna Kancelarija za Energetiku, u svojoj nadležnosti u skladu sa Zakonom o Regulatornoj Kancelariji za Energetiku, sprovodi mere koje imaju za cilj da spreče povrede odredaba članova 22 i 23 ovog zakona.</p> <p>2. Ukoliko Regulatorna kancelarija za energetiku dobavi opravdane dokaze da je energetska preduzeće načinilo ili se sumnja da je prekršilo odredbe članova 22 i 23 ovog Zakona, Regulatorna kancelarija za energetiku prosleđuje date dokaze Kosovskoj Agenciji za Konkurenciju. Kosovska Agencija za Konkurenciju vrši istragu o navodnom prekršaju i preuzima sve mere koje smatra nužnim i odgovarajućim da popravi ili da na drugi način odgovori na navodni prekršaj, na način predviđen Zakonom o Konkurenciji.</p> <p>3. Kosovska Agencija za Konkurenciju sprovodi istragu – bez obzira da li na osnovu informacija dobijenih od Regulatorne kancelarije za energetiku ili iz bilo kog</p>
--	---	---

<p>veprime të veta, mbi një shkelje të pohuar ose potenciale nga një ndërmarrje e energjisë të Ligjit për Konkurrencën sipas nenit 22 apo 23 të këtij ligji, Zyra e Rregullatorit për Energji do të ndihmoj Autoritetin Kosovar të Konkurrencës në kryerjen e këtij hetimi dhe vlerësimin e shkeljes së pohuar.</p> <p>4. Autoriteti Kosovar i Konkurrencës dhe Zyra e Rregullatorit për Energji nënshkruajnë një memorandum mirëkuptimi i cili përmban dispozita për rregullimin e bashkëpunimit të ndërsjellët për çështjet e përcaktuara në këtë nen.</p>	<p>including on its own motion - of an alleged or potential violation by an energy enterprise of the Law on Competition according to the Article 22 or 23 of this Law, the Energy Regulatory Office shall, provide assistance to the Kosovo Competition Authority with the conduct of such investigation, and the assessment of the alleged violation.</p> <p>4. Kosovo Competition Authority and Energy Regulatory Office shall sign a memorandum of understanding containing provisions that regulate mutual cooperation on issues stipulated in this Article.</p>	<p>drugog izvora, uključujući i na svoju inicijativu – navodnog ili potencijalnog prekršaja Zakona o konkurenciji u skladu sa članom 22 ili 23 ovog Zakona koje je počinilo energetska preduzeće, Regulatorna Kancelarija za Energetiku, pruža pomoć Kosovskoj Agenciji za Konkurenciju, u sprovođenju datih istraga i oceni navodnog prekršaja.</p> <p>4. Kosovska Uprava za Konkurenciju i Regulatorna kancelarija za energetiku potpisuju memorandum o razumevanju koji sadrži odredbe koje uređuju uzajamnu saradnju po pitanjima predviđenim ovim članom.</p>
<p style="text-align: center;">KAPITULLI VII MASAT E EMERGJENCËS NË FURNIZIMIN E ENERGIJË</p> <p style="text-align: center;">Neni 25 E drejta për kufizimin e furnizimit me energji</p> <p>1. Qeveria e Republikës së Kosovës, si masë emergjente, mund të vendosë kufizime në furnizimin me energji për konsumatorët, ose të vendosë obligime të veçanta për ndërmarrjet e energjisë në këto raste:</p> <p>1.1. në gjendje të jashtëzakonshme, në pajtim me përcaktimin e Kushtetutës së</p>	<p style="text-align: center;">CHAPTER VII EMERGENCY MEASURES IN ENERGY SUPPLY</p> <p style="text-align: center;">Article 25 Right to Restrict Energy Supply</p> <p>1. The Government of the Republic of Kosovo may, as an emergency measure, restrict the supply of energy to customers or impose special obligations on energy enterprises, in the following events:</p> <p>1.1. in extraordinary situations, in accordance with the determination in the</p>	<p style="text-align: center;">POGLAVLJE VII HITNE MERE U ENERGETSKOM SNABDEVANJU</p> <p style="text-align: center;">Član 25 Pravo na ograničavanje energetskeg snabdevanja</p> <p>1. Vlada Republike Kosovo može, kao hitnu meru, ograničiti snabdevanje potrošača energijom ili nametnuti posebnu obavezu na energetska preduzeća, u sledećim slučajevima:</p> <p>1.1. u vanrednom stanju, u skladu sa odredbama Ustava Republike Kosovo;</p>

<p>Republikës së Kosovës;</p> <p>1.2. në situata tjera emergjente, nëse Qeveria e Kosovës ka deklaruar se duhen masa emergjente në sektorin e energjisë;</p> <p>1.3. çfarëdo aksidenti material në instalimet për prodhimin, transmissionin apo shpërndarjen e energjisë elektrike, termike dhe gazit natyror;</p> <p>1.4. çfarëdo mungese të papritur ose afatgjate të kapacitetit prodhues energjetik ose kapacitetit të transmissioinit apo shpërndarjes së energjisë;</p> <p>1.5. çfarëdo aktivitete të terroriste dhe veprimesh luftarake.</p> <p>2. Në rast se Qeveria vendosë në bazë të paragrafit 1 të këtij neni, e njëjta do të miratohet menjëherë një Vendim në lidhje me këtë dhe në të njëjtin do të përshkruajë rrethanat që justifikojnë vendimin dhe specifikojnë kufizimet dhe/ose obligimet e ndryshme të cilat imponohen. Qeveria mund të zbatojë vendimin në fjalë menjëherë dhe do t'ia dërgojë atë Kuvendit brenda tre (3) javësh kalendarike pas miratimit të tij. Brenda shtatë (7) ditësh kalendarike pas pranimit të Vendimit, Kuvendi do ta miratohet apo refuzojë vendimin në fjalë me shumicë votash të deputetëve të pranishëm në seancë. Nëse Qeveria dështon në parashtrimin e Vendimit të vet në Kuvend brenda tre (3) javësh pas</p>	<p>Constitution of the Republic of Kosovo;</p> <p>1.2. in other emergency situations, in the event the Government of Kosovo declares that such emergency situations are necessary in the energy sector;</p> <p>1.3. any material accident with installations for the generation, transmission, or distribution of electricity, thermal or natural gas;</p> <p>1.4. any unexpected long-term shortage of energy generation capacity or energy transmission or distribution capacity; or</p> <p>1.5. any terrorist activities and acts of war.</p> <p>2. In the event the Government makes a determination under paragraph 1 of this article, it shall immediately adopt a decision thereon describing the circumstances justifying such determination and specifying the restrictions and/or special obligations being imposed. The Government may immediately implement such decision, and shall forward such decision to the Assembly within three (3) calendar days after its adoption. Within seven (7) calendar days after receiving the decision, the Assembly shall approve or disapprove such decision by a majority vote of the deputies present and voting. If the Government fails to deliver its decision to the Assembly within three (3) calendar days after its adoption, or if the</p>	<p>1.2. u drugim vanrednim situacijama, u slučaju da Vlada Kosova proglasi da su neophodne vanredne mere u energetsom sektoru;</p> <p>1.3. u bilo kakvoj materijalnoj nesreći sa postrojenjima za proizvodnju, prenos ili distribuciju električne energije, toplote ili prirodnog gasa;</p> <p>1.4. u bilo kakvom neočekivanom, dugom prekidu u kapacitetima za proizvodnju energije ili u kapacitetima za prenos ili distribuciju energije; ili</p> <p>1.5. u bilo kakvim terorističkim aktivnostima i ratnim dejstvima.</p> <p>2. U slučaju da Vlada donese odluku u skladu sa stavom 1 ovog člana, ona odmah usvaja odluku o istom koja opisuje okolnosti koje su opravdale datu odluku i predviđa ograničenja i/ili posebne obaveze. Vlada mora odmah primeniti datu odluku i proslediti je Skupštini u roku od tri (3) kalendarska dana od njenog usvajanja. U roku od sedam (7) kalendarskih dana od prijema odluke, Skupština usvaja ili odbija datu odluku većinskim glasovima poslanika koji su prisutni i glasaju. Ukoliko Vlada ne uputi svoju odluku Skupštini u roku od tri (3) kalendarska dana od njenog usvajanja, ili Skupština ne usvoji datu odluku u roku od sedam (7) kalendarskih dana od prijema iste, odluka Vlade nije važeća i nema</p>
--	---	---

<p>miratimit të tij, apo nëse Kuvendi dështon në miratimin e vendimit në fjalë brenda shtatë (7) ditësh pas pranimit të tij, Vendimi i Qeverisë nuk do të jetë i vlefshëm dhe nuk do të ketë efekt juridik.</p> <p>3. Vendimi i marrë nga Qeveria nën paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni dhe i miratuar nga Kuvendi do të jetë i vlefshëm vetëm për aq sa të zgjasin masat emergjente dhe do të ketë kohëzgjatje maksimale prej gjashtëdhjetë (60) ditësh, përveç nëse i njëjti zgjatet nga Kuvendi. Vendimi mund të zgjatet për periudha të njëpasnjëshme prej tridhjetë (30) ditësh, me shumicë të votave të deputetëve të Kuvendit të pranishëm në seancë, deri në gjithsej njëqindetëdhjetë (180) ditë shtesë. Pas kësaj, kërkohet një vendim i ri i Qeverisë mbi masat e jashtëzakonshme.</p> <p>4. Kuvendi mund të vendosë kufizime mbi kohëzgjatjen dhe fushëveprimin e vendimit të Qeverisë të miratuar sipas paragrafëve 1 dhe 2 të këtij neni.</p> <p>5. Në rast të rrethanave të përcaktuara në paragrafin 1 të këtij neni, Qeveria e Republikës së Kosovës vendosë zbatimin e masave në vijim në nivel të shtrirjes dhe kohëzgjatjes së nevojshme për të trajtuar efektet negative të rrethanave të tilla:</p> <p>5.1. të vendosë kufizime mbi aktivitetet komerciale që kanë të bëjnë me burime të caktuara të energjisë;</p>	<p>Assembly fails to approve such decision within seven (7) calendar days after receiving such decision, the Government Decision shall not valid and shall have no legal effect.</p> <p>3. A Decision taken by the Government under paragraphs 1 and 2 of this Article and consented to by the Assembly shall last only as long as the emergency continues and shall have a maximum duration of sixty (60) days, unless extended by the Assembly. With the consent of a majority vote of the deputies of the Assembly present and voting, the decision may be extended if necessary for successive periods of thirty (30) days up to a total of one hundred and eighty (180) additional days. Thereafter a new Government decision on the emergency is required.</p> <p>4. The Assembly may place limitations on the duration and extent of a Government decision adopted under paragraphs 1 and 2 of this Article.</p> <p>5. In the event of circumstances determined in paragraph 1 of this Article, the Government of the Republic of Kosovo decides to imposition of the following measures, in sufficient scope and timeline to treat adverse effects of such circumstances:</p> <p>5.1. impose constraints on commercial activities in respect of specific energy resources;</p>	<p>pravno dejstvo.</p> <p>3. Odluka koju donese Vlada u skladu sa stavovima 1 i 2 ovog člana na koju Skupština da svoju saglasnost važi samo tokom vanrednog stanja i maksimalno će trajati šezdeset (60) dana, sem ukoliko je ne produži Skupština. Uz saglasnost većine poslanika Skupštine koji su prisutni i glasaju, odluka se može produžiti po potrebi na sukcesivne periode od trideset (30) dana do najviše stotinu osamdeset (180) dodatnih dana. Nakon toga, Vlada mora doneti novu odluku o vanrednom stanju.</p> <p>4. Skupština može izreći ograničenja na dužinu trajanja i obim odluke Vlade usvojene u skladu sa stavovima 1 i 2 ovog člana.</p> <p>5. U slučaju okolnosti predviđenih stavom 1 ovog člana, Vlada Republike Kosovo odlučuje da nametne sledeće mere, u dovoljnom obimu i vremenskom roku, kako bi se uklonile štetne posledice sledećih okolnosti:</p> <p>5.1. da izrekne ograničenja na komercijalno poslovanje posebnim enerjetskim resursima;</p>
--	--	---

<p>5.2. të vendosë kushte të veçanta komerciale;</p> <p>5.3. të kufizojë tregtimin e energjisë ose të vendosë kushte të veçanta për tregtimin e energjisë;</p> <p>5.4. të detyrojë prodhimin e energjisë që do të ndodhë në objekte të saktësuara të prodhimit; dhe</p> <p>5.5. të vendosë detyrime për furnizimin me energji për konsumatorë të caktuar, vetëm në pajtim me kriteret e parapërcaktuara dhe objektive të sajura nga Operatori i Sistemit të Transmisionit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes dhe të miratuara nga Zyra e Rregullatorit për Energji.</p> <p>6. Ministria shpall të gjitha masat kufizuese përmes mjeteve të informimit publik dhe ia paraqet ato Sekretariatit të Komunitetit për Energji.</p> <p>7. Ministria me akt nënligjor përcakton rregullat për masat kufizuese të furnizimit me energji në situata emergjente.</p> <p>8. Ndërmarrjet e energjisë nuk janë të detyruara të paguajnë çfarëdo dëmi të shkaktuar si rezultat i kufizimeve apo ndërprerjeve në furnizimin me energji elektrike, energji termike apo gaz natyror, të përcaktuara në paragrafin 1. të këtij neni, me</p>	<p>5.2. prescribe special commercial conditions;</p> <p>5.3. limit energy trade or prescribe special conditions for energy trading;</p> <p>5.4. compel energy generation to take place at specified generation facilities; and</p> <p>5.5. impose an obligation to supply energy to selected customers only in accordance with pre-defined and objective criteria developed by the Transmission System Operator and the Distribution System Operator, and approved by the Energy Regulatory Office;</p> <p>6. The Ministry shall announce all restrictive measures through public information means and submit them to the Energy Community Secretariat.</p> <p>7. Ministry, by means of a sublegal act, shall determine rules on restriction measures for energy supply in emergency situations.</p> <p>8. Energy enterprises shall not be obligated to pay for any damage caused as a result of the restriction or interruption in the supply of electricity, thermal energy, or natural gas, as per paragraph 1 of this Article, unless it is established by the Energy Regulatory Office</p>	<p>5.2. da propiše posebne komercijalne uslove;</p> <p>5.3. ograniči trgovinu energijom ili propiše posebne uslove za trgovinu energijom;</p> <p>5.4. primora na proizvodnju energije u utvrđenim postrojenjima za proizvodnju; i</p> <p>5.5. nametne obavezu snabdevanja odabranih potrošača energijom samo u skladu sa prethodno definisanim i objektivnim kriterijumima koje pripremaju operater prenosnog sistema i operater distributivnog sistema, a koje odobrava Regulatorna Kancelarija za Energetiku;</p> <p>6. Ministarstvo objavljuje sve mere zabrane sredstvima javnog informisanja i podnosi ih Sekretarijatu Energetske Zajednice.</p> <p>7. Ministarstvo podzakonskim aktima utvrđuje pravila za mere ograničavanja snabdevanja energijom u hitnim situacijama.</p> <p>8. Energetska preduzeća nisu dužna da plate bilo koju štetu pričinjenu ka rezultat ograničenja ili prekida u snabdevanju električnom energijom, termalnom energijom ili prirodnim gasom, u skladu sa stavom 1 ovog člana, sem u slučaju da Regulatorna</p>
---	--	--

përrjashtim të atyre rasteve kur Zyra e Rregullatorit për Energji ka përcaktuar që emergjenca ka ndodhur si pasojë e neglizhencës së ndërmarrjes së energjisë apo të ndonjë punëtori të saj. Zyra e Rregullatorit për Energji përcakton procedurat për vlerësimin e neglizhencës së tillë, dëmet e shkaktuara nga ajo, si dhe kompensimin eventual që i duhet paguar konsumatorëve dhe ndërmarrjeve tjera të energjisë. Çfarëdo përcaktimi i tillë nga Zyra e Rregullatorit për Energji do t'i nënshtrohet rishikimit gjyqësor në pajtim me Ligjin për Procedurën Administrative.

KAPITULLI VIII TË DREJTAT PRONËSORE TË NDËRMARRJEVE TË ENERGJISË

Neni 26 Stabilimentet e reja dhe ekzistuese energjetike

Të gjitha stabilimentet e reja dhe ekzistuese për prodhimin, transmissin dhe shpërndarjen e energjisë elektrike, termike ose gazit natyror do të jenë në prona për të cilat ndërmarrja përkatëse e energjisë gëzon të drejtat përkatëse të pronësisë, shfrytëzimit ose qasjes. Linjat dhe tubat për transmissin dhe shpërndarjen e energjisë mund të kalojnë përmes, mbi, në ose nën çdo pronë vetëm nëse ndërmarrja përkatëse e energjisë ka një servitut ose të drejtë të shfrytëzimit të pronës ose përkatëse ose servituti apo e drejta e

that the emergency occurred as a result of negligence by the energy enterprise or its employee. The Energy Regulatory Office establishes the procedure for assessing such negligence, the estimated damage caused by such negligence, and eventual compensation payable to customers and/or other energy enterprises. Any such determination by the Energy Regulatory Office shall be subject to judicial review in accordance with the Law on Administrative Procedures.

CHAPTER VIII PROPERTY RIGHTS OF ENERGY ENTERPRISES

Article 26 New and existing Energy Facilities

All new and existing energy facilities for the generation, transmission and distribution of electricity, thermal or natural gas shall be on property in which the concerned energy enterprise enjoys appropriate rights of ownership, use or access. Lines and pipes for the transmission and distribution of energy may pass through, over, on or under any property only if the concerned energy enterprise holds a servitude or right of use or ownership in the concerned property or such a servitude or right of use or ownership is

Kancelarija za Energetiku utvrdi da je do vanredne situacije došlo kao posledica nemara energetskog preduzeća ili njegovih zaposlenih. Regulatorna Kancelarija za Energetiku utvrđuje postupak za procenu datog nemara, procenjene štete pričinjene datim nemarom i eventualne nadoknade isplative potrošačima i/ili drugim energetskim preduzećima. Bilo kakva ocena tog tipa koju vrši Regulatorna Kancelarija za Energetiku podložna je sudskoj reviziji u skladu sa Zakonom o Upravnom Postupku.

POGLAVLJE VIII IMOVINSKA PRAVA ENERGETSKIH PREDUZEĆA

Član 26 Novi i postojeći energetske objekti

Svi novi i postojeći energetske objekti za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije, toplote ili prirodnog gasa nalaze se na imovini za koju dato energetsko preduzeće ima odgovarajuća imovinska, prava korišćenja ili pristupa. Vodovi i cevi za prenos i distribuciju energije mogu prolaziti kroz, preko, na ili ispod bilo koje imovine samo ukoliko odnosno energetsko preduzeće poseduje pravo služnosti ili upotrebe ili vlasništva nad datom imovinom ili ukoliko pravo služnosti ili upotrebe ili vlasništva bude

shfrytëzimit i jepet ose merret nga ndërmarrja përkatëse energjetike në përputhje me këtë ligj dhe aktet nënligjore të aprovuara nga Ministria në bazë të këtij ligji.

Neni 27

Prona e cila aktualisht është në shfrytëzim ose posedim të ndërmarrjeve të energjisë

1. Çdo ndërmarrje e energjisë e cila ka në pronësi, shfrytëzim ose ka të drejtën e shfrytëzimit, operon ose ka në posedim stabilimente energjetike të vendosura në një pronë për të cilën ndërmarrja e energjisë nuk ka siguruar ose nuk i është dhënë formalisht një servitut, të drejtën e shfrytëzimit ose të drejtën pronësore dhe këto stabilimente energjetike janë në posedim ose shfrytëzim të ndërmarrjes së energjisë, atëherë kjo ndërmarrje do të ketë të gjitha servitutet, të drejtat e shfrytëzimit dhe të drejtat tjera pronësore në ose ndaj pronës përkatëse. Këto servitute, të drejta të shfrytëzimit ose të drejta pronësore u nënshtrohen kushteve të përcaktuara në këtë nen.

2. Prona në të cilën ndodhen stabilimentet energjetike përveç linjave ose tubave të transimitit dhe shpërndarjes së energjisë do të jepet në shfrytëzim me kohëzgjatje prej nëntëdhjetë e nëntë (99) viteve që fillon nga data e hyrjes në fuqi të këtij ligji. Sipas kësaj të drejte të shfrytëzimit, ndërmarrja përkatëse e energjisë do të ketë të drejtat në vijim:

granted to or obtained by the concerned energy enterprise in accordance with this Law and any applicable sub-legal acts promulgated by the Ministry pursuant hereto.

Article 27

Property currently in use or possession of energy enterprises

1. Any energy enterprise that owns, uses or has the right to use, operates or otherwise possesses energy facilities sited on property over which the energy enterprise has not formally acquired or been granted a servitude, right of use or property ownership right have, shall, if such energy facilities are in the possession or use of the energy enterprise, all necessary servitudes, rights of use and/or other property rights in or to the concerned property. Such servitudes, rights of use or other property rights shall be subject to the applicable terms and conditions set forth in this article.

2. The property, upon which energy facilities are situated, other than lines or pipes for the transmission and distribution of energy, shall be the subject of a ninety-nine (99) year right of use commencing on the effective date of this law. Under such right of use, the concerned energy enterprise shall have the right to:

dato ili je dobijeno od strane odnosno energetskog preduzeća u skladu sa ovim Zakonom i bilo kojim važećim podzakonskim aktima koje Ministarstvo izda u skladu sa ovim zakonom.

Član 27

Imovina koja je trenutno u upotrebi ili u posedu energetskih preduzeća

1. Svako energetsko preduzeće koje poseduje, koristi ili ima pravo da koristi, upravlja ili poseduje na bilo koji drugi način energetske objekte koji se nalaze na imovini za koje energetsko preduzeće nije formalno steklo ili dobilo pravo služnosti, pravo upotrebe ili pravo vlasništva, stiče, ukoliko se dati energetski objekat nalazi u posedu ili u upotrebi energetskog preduzeća, sva prava služnosti, prava upotrebe i/ili druga imovinska prava na odnosnoj ili odnosnu imovinu. Dato pravo služnosti, upotrebe ili druga imovinska prava podložna su važećim rokovima i uslovima predviđenim ovim članom.

2. Imovina, na kojoj se nalaze energetski objekti, sem dalekovoda ili cevi za prenos i distribuciju energije, podleže pravu upotrebe u dužini od devedeset devet (99) godina koje počinje na dan stupanja ovog zakona na snagu. U skladu sa ovim pravom upotrebe, odnosno energetsko preduzeće polaže pravo da:

<p>2.1. të posedojë dhe shfrytëzojë pronën përkatëse për çdo qëllim që nuk është i ndaluar sipas legjislacionit në Kosovë;</p> <p>2.2. të largojë çdo posedues të jashtëligjshëm nga prona;</p> <p>2.3. të kompensohet për dëmet e shkaktuara nga një posedues i paligjshëm në të njëjtën shkallë sikurse pronarët e pronave të patundshme në pajtim me legjislacionin në fuqi;</p> <p>2.4. lirisht të shesë, transferojë ose disponojë me të drejtën e shfrytëzimit, ose cilindo aspekt të saj; dhe</p> <p>2.5. ta ngarkojë të drejtën e shfrytëzimit.</p> <p>3. Kushtet në vijim aplikohen në raport me të drejtën e shfrytëzimit:</p> <p>3.1. komunat dhe autoritetet tjera publike mund të mbledhin taksat dhe tarifa nga ndërmarrja e energjisë në të njëjtën mënyrë dhe në të njëjtën shkallë sikurse ndërmarrja e energjisë të ishte pronari i pronës;</p> <p>3.2. ndryshimet fizike në pronën përkatëse, duke përfshirë ndërtimet në atë pronë, nuk ndikojnë në fushëveprimin dhe kushtet e të drejtës së shfrytëzimit;</p> <p>3.3. e drejta e shfrytëzimit nuk ndikohet</p>	<p>2.1. possess and to use the concerned property for any purpose not prohibited by the legislation of Kosovo;</p> <p>2.2. have any illegal possessors removed from the property;</p> <p>2.3. be compensated for damages caused by an illegal possessor to the same extent as an owner of real property in accordance with the legislation in force;</p> <p>2.4. freely sell, transfer or otherwise dispose of such right of use, or any aspect thereof; and</p> <p>2.5. establish encumbrances on such right of use.</p> <p>3. The following terms and conditions also applying to such right of use:</p> <p>3.1. municipalities and other public authorities may levy taxes and fees on the energy enterprise in the same manner and extent as if the energy enterprise were the owner of the property;</p> <p>3.2. physical changes of the concerned property, including any construction thereon, shall not affect the scope and the conditions of the right of use;</p> <p>3.3 the right of use shall not be affected by</p>	<p>2.1. poseduje i koristi odnosnu imovinu u bilo koju svrhu koja nije zabranjena zakonodavstvo na Kosovu;</p> <p>2.2. svi nezakoniti posednici budu udaljeni sa imovine;</p> <p>2.3. dobije nadoknadu za štetu koju mu pričinu nezakoniti posednik u istom obimu kao vlasnik nepokretne imovine, u skladu sa zakonima u snazi;</p> <p>2.4. slobodno prodaje, prenosi ili na bilo koji drugi način raspolaže pravom upotrebe ili bilo kojim njegovim aspektom; i</p> <p>2.5. nametne pravo upotrebe na istu.</p> <p>3. Sledeći rokovi i uslovi takođe važe na pravo upotrebe:</p> <p>3.1. opštine i drugi javni organi mogu naplatiti takse i dažbine energetske preduzećima na isti način i u istom obimu kao da su energetska preduzeća vlasnici date imovine;</p> <p>3.2. Fizičke promene odnosne imovine, uključujući bilo kakvu gradnju na njoj, ne utiču na obim i uslove prava upotrebe;</p> <p>3.3 pravo upotrebe ne podleže bilo kakvim</p>
--	---	--

<p>nga ndryshimet e të drejtave pronësore mbi pronën përkatëse;</p> <p>3.4. e drejta e shfrytëzimit mund të shpronësohet vetëm në bazë të kushteve, kërkesave dhe procedurave të përcaktuara sipas legjislacionit në fuqi, duke përfshirë kërkesën për pagimin e kompensimit;</p> <p>3.5. ndërmarrja e energjisë do ta kompensojë në mënyrë të përshtatshme pronarin publik për të drejtën e shfrytëzimit; dhe</p> <p>3.6. kur është e nevojshme, perimetri i pronës përkatëse do të përcaktohet në përputhje me aktet e aplikueshme nënligjore të aprovuara nga Ministria në bazë të këtij ligji.</p> <p>4. Të gjitha linjat dhe tubat e transmisionit dhe shpërndarjes së energjisë që kalojnë përmes, mbi, në apo nën një pronë konsiderohet se e kanë të drejtën e servitutit të përhershëm mbi pronën e prekur në favor të ndërmarrjes së energjisë duke filluar nga data e hyrjes në fuqi të këtij ligji. Servitutet e lartpërmendura u nënshtrohen standardeve dhe kufizimeve të detyrueshme të përcaktuara në aktet nënligjore të aprovuara nga Ministria në bazë të këtij ligji.</p> <p>5. E drejta e shfrytëzimit ose servituti i krijuar me këtë nen përfshin të drejtën e qasjes nga një rrugë ose autostradë publike në pronën përkatëse përmes pronave të tjera nëse kjo</p>	<p>any change to the underlying ownership of the concerned property;</p> <p>3.4. the right of use shall not be expropriated except in accordance with the conditions, requirements and procedures, including the requirement for the payment of compensation, provided under the law in force;</p> <p>3.5. the energy enterprise shall appropriately compensate the public owner for the right of use; and</p> <p>3.6. where necessary, the perimeter of the concerned property shall be determined in accordance with any applicable sub-legal acts promulgated by the Ministry pursuant to this Law.</p> <p>4. Any lines and pipes for the transmission and distribution of energy that pass through, over, on or under any property shall give rise to a servitude in perpetuity over the affected property held by the concerned energy enterprise commencing from the effective date of this Law. The aforesaid servitudes shall be subject to the mandatory standards and restrictions contained in any sub-legal acts promulgated by the Ministry pursuant this Law.</p> <p>5. A right of use or servitude established by this article shall include rights of access from a public street or highway to the concerned property over other property if and to the</p>	<p>promenama u vlasništvu nad odnosnom imovinom;</p> <p>3.4. pravo upotrebe se ne otuđuje sem ukoliko je isto u skladu sa uslovima, zahtevima i postupcima, uključujući zahtev za isplatu nadoknade, predviđen o zakonima u snazi ;</p> <p>3.5. energetska preduzeće pruža odgovarajuću nadoknadu javnom vlasniku za pravo upotrebe; i</p> <p>3.6. u slučajevima u kojima se za tim javi potreba, perimetar odnosne imovine utvrđuje se u skladu sa bilo kojim važećim podzakonskim aktima koje Ministarstvo proglašava u skladu sa ovim Zakonom.</p> <p>4. Svi dalekovodi i cevi za prenos i distribuciju energije koji prolaze kroz, preko, na ili ispod bilo koje imovine podložni su stalnom pravu služnosti nad imovinom u posedu odnosnog energetskog preduzeća od datuma stupanja ovog Zakona na snagu. Gore pomenuto pravo služnosti podložno je obaveznim standardima i ograničenjima predviđenim bilo kojim podzakonskim aktom koje usvaja Ministarstvo u skladu sa ovim Zakonom.</p> <p>5. Pravo upotrebe ili služnosti utvrđeni ovim članom obuhvataju pravo pristupa odnosnoj imovini sa javne ulice ili autoputa preko druge imovine, ukoliko i u obimu u kome je</p>
--	--	---

<p>qasje kërkohet nga ndërmarrja përkatëse e energjisë për të siguruar funksionimin e rregullt dhe mirëmbajtjen e stabilimenteve përkatëse energjetike deri në atë shkallë sa kjo të jetë në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe ndonjë vendim të aplikueshëm të Zyrës së Rregullatorit për Energji.</p> <p>6. Kur një ndërmarrje e energjisë në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji ka një të drejtë të shfrytëzimit në tokën publike e cila është regjistruar në Zyrën Komunale Kadastrale në emrin e saj ose në emër të një Entiteti Paraardhës, kjo e drejtë e shfrytëzimit përmes veprimit të këtij ligji i nënshtrohet kushteve të përcaktuara në dispozitat paraprake të këtij neni.</p> <p>7. Të drejtat pronësore të krijuara sipas këtij neni si dhe të drejtat pronësore mbi asetet të dhëna gjatë procesit të inkorporimit të një ndërmarrje të energjisë e cila ka qenë e licencuar në vitin 2006 për operimin e sistemit të shpërndarjes ose transmisionit në Kosovë, menjëherë pas kërkesës së ndërmarrjes përkatëse të energjisë do të regjistrohen në emër të saj në Regjistrin përkatës të Drejtave të Pronës së Paluajtshme nga Zyra përkatëse Kadastrale Komunale. Ky regjistrim do të bëhet pavarësisht ekzistimit apo jo të një kontrate për këtë qëllim ndërmjet ndërmarrjes së energjisë dhe pronarit të regjistruar të pronës, nëse ka një pronar të tillë.</p>	<p>extent, in accordance with the legislation in force and applicable decision of the Energy Regulatory Office, such access is required by the concerned energy enterprise to ensure proper operation and maintenance of the concerned energy facilities.</p> <p>6. Where an energy enterprise holds, as of the effective date of this Law, a right of use over public land which is registered by a Municipal Cadastral Office in its own name or in the name of a Predecessor Entity, such right of use shall - by operation of this Law be – subject to the terms and conditions specified in the foregoing provisions of this article.</p> <p>7. The property rights established by this article, as well as the property rights over assets granted during the process of incorporation of an energy enterprise that was licensed in 2006 to operate Kosovo's electricity distribution or transmission system,, shall, immediately upon the request of the concerned energy enterprise, be registered in such energy enterprise's name in the concerned Immovable Property Rights Register by the concerned Municipal Cadastral Office. Such such registration shall be made without regard as to whether there is or is not a contract with respect thereto between the energy enterprise and the registered owner of the property, if any.</p>	<p>dati pristup, u skladu sa zakonima u snazi i važećom odlukom Regulatorne Kancelarije za Energetiku, potreban odnosnom da energetsko preduzeće obezbedi odgovarajuće funkcionisanje i održavanje odnosnog energetskog objekta.</p> <p>6. U slučajevima u kojima energetsko preduzeće, od datuma stupanja ovog Zakona na snagu, ima pravo upotrebe javnog zemljišta koje je upisano pri Opštinskoj katastarskoj službi na njegovo ime ili na ime prethodnog subjekta, dato pravo upotrebe će, primenom ovog Zakona biti podložno rokovima i uslovima predviđenim u prethodnim odredbama ovog člana.</p> <p>7. Imovinska prava predviđena ovim članom, kao i imovinska prava nad imovinom datom tokom procesa korporatizacije energetskog preduzeća koje je steklo svoju licencu 2006. godine da upravlja kosovskim sistemom za distribuciju i prenos električne energije, se odmah, na zahtev odnosnog energetskog preduzeća, upisuju na ime datog preduzeća u Registar prava na nepokretnu imovinu koji se vodi pri odnosnoj Opštinskoj Katastarskoj Službi. Ovaj upis vrši se bez obzira na to da li je postoji ugovor u tom pogledu između energetskog preduzeća i registrovanog vlasnika imovine, ukoliko isti uopšte postoji.</p>
--	---	---

<p>8. Gjatë regjistrimit sipas paragrafit 7 të këtij neni, ndërmarrja përkatëse e energjisë duhet të përfshijë në regjistrin e pronave të paluajtshme një njoftim i cili përshkruan të drejtat dhe kufizimet e përcaktuar në paragrafët 9 dhe 10 të këtij neni.</p> <p>9. Në bazë të kushteve të përcaktuara në paragrafin 10 të këtij neni, çdo person privat i cili konsideron se të drejtat të cilat i janë dhënë një ndërmarrje të energjisë sipas këtij neni i cenojnë të drejtat e tij/saj pronësore në atë mënyrë që mund të konsiderohet si shpronësim për të cilin duhet të paguhet kompensimi sipas Ligjit për Shpronësimin e Pronës së Paluajtshme, në çdo kohë brenda tridhjetë e gjashtë (36) muajve nga data e përbushjes së kushteve të njoftimit për pronën e prekur sipas paragrafit 8 të këtij neni mund të paraqesë kërkesë në Gjykatën Supreme të Republikës së Kosovës për pagimin e kompensimit nga Qeveria e Kosovës. Qeveria e Kosovës ka të drejtën e rimbursimit ose zhdëmtimit nga ndërmarrja përkatëse e energjisë për çdo kompensim të cilin gjykata kërkon të paguhet, përveç nëse një kontratë në të cilën Republika e Kosovës është palë shprehimisht përcakton ndryshe. Në rast të vendimit për pagimin e kompensimit, shuma e kompensimit, përcaktohet në përputhje me dispozitat për kompensimin të Ligjit për Shpronësimin e Pronës së Paluajtshme dhe aktet nënligjore të nxjerrura në përputhje me atë ligj.</p>	<p>8. When making a registration pursuant to paragraph 7 of this Article, the energy enterprise shall include in the Immovable Property Register a notice describing the rights and restrictions provided by paragraphs 9 and 10 of this article.</p> <p>9. Subject to paragraph 10 of this Article, any private person who believes that the rights granted to an energy enterprise by this Article negatively affects the property rights of such private person in such a way as to amount to an expropriation for which compensation is due under the Law on the Expropriation of Immovable Property may, at any time within thirty-six (36) months from the date the notice requirement of paragraph 8 of this Article is fulfilled, file a complaint with the Supreme Court of the Republic of Kosovo seeking payment of such compensation from the Government of Kosovo. The Government of Kosovo shall have the right to reimbursement or indemnification from the concerned energy enterprise for any compensation the court requires to be paid unless a contract to which the Republic of Kosovo is party specifically provides otherwise. In the event that compensation is determined to be payable, the amount of compensation shall be determined in accordance with the compensation provisions of the Law on the Expropriation of Immovable Property and the sub-legal acts issued pursuant there to.</p>	<p>8. Pri upisu u skladu sa stavom 7 ovog člana, energetska preduzeće upisuje u Registar Nepokretne Imovine i napomenu koja opisuje prava i ograničenja predviđena stavovima 9 i 10 ovog člana.</p> <p>9. U skladu sa stavom 10 ovog člana, bilo koje privatno lice koje veruje da prava data energetskom preduzeću ovim članom utiču negativno na njegova imovinska prava tako da dovode do eksproprijacije za koju sledi nadoknada u skladu sa Zakonom o eksproprijaciji nepokretne imovine, može u roku od trideset šest (36) meseci od datuma ispunjavanja zahteva o pružanju obaveštenja u skladu sa stavom 8 ovog člana, uložiti žalbu Vrhovnom sudu Republike Kosovo u kojoj će se isplata ove nadoknade zahtevati od Vlade Kosova. Vlada Kosova ima pravo da dobije nadoknadu ili obeštećenje od odnosnog energetskog preduzeća na ime naknade čiju isplatu zahteva sud, sem u slučaju da ugovor čija je potpisnica i Republika Kosovo, ne predviđa drukčije. U slučaju da se utvrdi da je nadoknada isplativa, iznos nadoknade utvrđuje se u skladu sa odredbama o nadoknadi sadržanim u Zakonu o eksproprijaciji nepokretne imovine i podzakonskim aktima izdatim u skladu sa njima.</p>
--	--	--

<p>10. Asnjë kompensim sipas paragrafit 9 të këtij neni nuk do t'i paguhet një personi nëse:</p> <p>10.1. para datës së dorëzimit të kërkesës për kompensim, të drejtat përkatëse të regjistruara nga ndërmarrja e energjisë janë paguar ose janë realizuar përmes veprimit të një kontrate ose ligji tjetër (me parashkrim);</p> <p>10.2. ligji i aplikueshëm në kohën e vendosjes së stabilimenteve në pronën përkatëse nuk ka kërkuar pagimin e kompensimit;</p> <p>10.3. ligji i aplikueshëm në kohën e vendosjes së stabilimenteve në pronën përkatëse ka lejuar kompensimin, mirëpo pronari ose pronarët e prekur, pa ndonjë arsye bindëse dhe të ligjshme, nuk i kanë ushtruar me kohë të drejtat e tyre ligjore për marrjen e kompensimit brenda afateve të aplikueshme ligjore, afate këto që fillojnë në datën në të cilën stabilimentet së pari janë vendosur në pronën përkatëse; ose</p> <p>10.4. në kohën e vendosjes së stabilimenteve në pronën përkatëse, prona ka qenë në pronësi shoqërore ose shtetërore.</p>	<p>10. No compensation shall be owed or paid under paragraph 9 of this Article to any person if:</p> <p>10.1. prior to the date on which the complaint seeking compensation is filed, the concerned rights registered by the energy enterprise have already been paid for or have already arisen by the operation of a contract or another law (as by prescription);</p> <p>10.2. the law applicable at the time the facilities were placed on the property did not require the payment of compensation;</p> <p>10.3. the law applicable at the time facilities were placed on the property provided for compensation but the affected owner or owners failed, without a compelling and legally cognizable justification, to timely exercise their legal rights to obtain such compensation within the applicable legal time limit, which shall be deemed to have begun running on the date on which the facilities were first placed on the property; or</p> <p>10.4. at the time the facilities were placed on the property, the property was in social or state ownership.</p>	<p>10. Nikakva nadoknada se ne duguje ili isplaćuje bilo kom licu, u skladu sa stavom 9 ovog člana, ukoliko:</p> <p>10.1. su pre datuma ulaganja žalbe u kojoj se zahteva nadoknada, odnosna prava na koja je energetska preduzeće ukazalo već isplaćena ili su već rešena ugovorom ili nekim drugim zakonom (što je zastarevanje);</p> <p>10.2. zakon koji je bio na snazi u vreme kada je objekat podignut na datoj imovini, nije zahtevao isplatu nadoknade;</p> <p>10.3. zakon koji je bio na snazi u vreme kada je objekat podignut na datoj imovini predviđao nadoknadu, ali pogođeni vlasnik ili vlasnici nisu blagovremeno, iz uverljivih i pravnih razloga, ostvarili svoja zakonska prava na datu nadoknadu u sklopu važećeg zakonskog roka, za koji se smatra da je počeo da teče ;na dan kada je objekat podignut na datoj imovini, a ista bila u društvenom ili državnom vlasništvu.</p> <p>10.4. u vreme postavljanja postrojenja na dotičnu imovinu, imovina je bila u društvenom ili državnom vlasništvu</p>
---	---	--

<p align="center">Neni 28 E drejta e qasjes në pronë</p>	<p align="center">Article 28 Right of Access to Property</p>	<p align="center">Član 28 Pravo pristupa imovini</p>
<p>1. Ndërmarrjet e energjisë kanë të drejtë të ndërtojnë stabilimente të reja, apo të zgjerojnë stabilimentet ekzistuese të prodhimit, transmisionit ose shpërndarjes për të cilat nevojitet servituti, të drejtave të shfrytëzimit ose të drejtave të tjera pronësore në tokë publike dhe private, pajisjeve ekzistuese matëse, ose çfarëdo pajisje tjetër, në apo nën tokën publike apo private, me qëllim të furnizimit me energji elektrike, me energji termike dhe gaz natyror sipas dispozitave të Ligjit për Shpronësimin e Pronës së Paluajtshme.</p> <p>2. Ndërmarrjet e energjisë në rast të ndërtimit të linjave, stabilimenteve të reja, ose zgjerimit e stabilimenteve ekzistuese të prodhimit, transmisionit ose shpërndarjes, për të cilat nevojitet përvetësimi i servituteve, do ta njoftojë pronarin e tokës private me qëllim të arritjes së marrëveshjes.</p> <p>3. Ndërmarrja e energjisë duhet ta njoftojë pronarin lidhur me stabilimentin, afatin kohor të nevojshëm për shfrytëzim, ndryshimin e destinimit të tokës, planin e rregullimit pas përfundimit të servitutit dhe vlerën e propozuar të kompensimit sipas dispozitave përkatëse të Ligjit për Shpronësimin e Pronës së Paluajtshme.</p> <p>4. Në rast se ndërmarrja e energjisë dhe</p>	<p>1. Energy undertaking are entitled to construct new facilities, or to expand existing generation, transmission or distribution facilities for which the right of servitude, right of use or other property rights pertaining to public or private rights is required in order to access metering devices or any other equipment on or under public or private land, with the aim of providing supply of electricity, thermal energy and natural gas, in accordance with the provisions of the Law on Expropriation of Immovable Property.</p> <p>2. When constructing lines, new facilities, or expanding existing generation, transmission or distribution facilities, for which the appropriation of servitudes is required, the energy enterprise shall notify the owner of the private land with the aim of reaching an agreement.</p> <p>3. The energy undertaking shall notify the owner regarding the facility, timeline of requested use, change of land destination, the plan of regulation upon conclusion of servitude and the proposed value of compensation, in accordance with the provisions of the Law on Expropriation of Immovable Property.</p> <p>4. In the event that the energy undertaking and</p>	<p>1. Energetska preduzeća imaju pravo da izgrade nove objekte ili da prošire postojeće objekte za proizvodnju, prenos ili distribuciju koja trebaju pravo služnosti, pravo upotrebe ili druga imovinska prava u vezi sa javnim ili privatnim pravima, kako bi se omogućio pristup mernim uređajima ili bilo kojoj drugoj opremi na ili ispod javnog ili privatnog zemljišta, sa ciljem da se obezbedi snabdevanje električnom energijom, termalnom energijom i prirodnim gasom, u skladu sa odredbama Zakona o eksproprijaciji nepokretne imovine.</p> <p>2. Pri izgradnji vodova, novih objekata ili širenja postojećih objekata za proizvodnju, prenos ili distribuciju, koje zahteva odgovarajuće pravo služnosti, energetsko preduzeće obaveštava vlasnika privatnog zemljišta sa ciljem postizanja zajedničkog sporazuma.</p> <p>3. Energetska preduzeće obaveštava vlasnika u vezi sa objektom, vremenskim okvirom zahtevane upotrebe, promenom namene zemljišta, regulacionim planom po isteku služnosti i predloženom vrednošću nadoknade, u skladu sa odredbama Zakona o Eksproprijaciji Nepokretne Imovine.</p> <p>4. U slučaju da energetsko preduzeće i vlasnik</p>

<p>pronari i tokës nuk pajtohen mbi nevojën për krijimin dhe zgjerimin e servituteve në afatin brenda tridhjetë (30) ditësh nga dërgimi i propozimit me shkrim nga ndërmarrja e energjisë, sipas paragrafit 2 të këtij neni, ndërmarrja e energjisë kërkon nga Zyra e Rregullatorit për Energji që ta lëshojë një opinion lidhur me detyrimet e ndërmarrjes së energjisë.</p> <p>5. Të gjitha servitutet ose të drejtat tjera pronësore të pajtuara në mes të palëve duhet të regjistrohen në Zyrën përkatëse Kadastrale Komunale.</p>	<p>the land owner do not reach an agreement on the need to establish and expand servitudes within thirty (30) days from the delivery of the written proposal by the energy enterprise in accordance with paragraph 2 of this Article, the energy undertaking shall request from the Energy Regulatory Office to issue an opinion on the liabilities of the energy enterprise.</p> <p>5. All servitudes and other property rights agreed between parties shall be registered in the respective municipal Cadastral Office.</p>	<p>zemljišta ne postignu sporazum o potrebi da se donese i proširi pravo služnosti u roku od trideset (30) dana od dana kada energetsko preduzeće podnese pismeni predlog u skladu sa stavom 2 ovog člana, energetsko preduzeće zahteva od Regulatorne Kancelarije za Energetiku da izda mišljenje o neizmirenim obavezama energetskog preduzeća.</p> <p>5.Sva prava služnosti i druga imovinska prava dogovorena između strana upisuju se pri odnosnoj Opštinskoj Katastarskoj Službi.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 29 Inspektimet mirëmbajtja dhe matja</p> <p>1. Personat fizikë dhe juridik do të lejojnë zyrtarët që ushtrojnë inspektime në përputhshmëri me këtë ligj, të mund të hyjnë dhe të kalojnë në pronën e çfarëdo individi për ushtrimin e aktiviteteve të tyre në lidhje me inspektimin dhe mirëmbajtjen e stabilimenteve energjetike, instalimeve apo sistemeve.</p> <p>2. Personat fizikë dhe juridik do t’iu lejojnë përfaqësuesve të autorizuar të ndërmarrjeve të energjisë qasje në pronën e tyre në të cilën gjenden stabilimentet, aparaturat, rrjetat, ose sistemet energjetike në të cilat qasja e tillë është e nevojshme, me qëllim të mirëmbajtjes apo kontrollimit të tyre, prerjes së pemëve ose vegetacionit tjetër që mund të pengoj veprimin e stabilimenteve, aparaturës, rrjetave</p>	<p style="text-align: center;">Article 29 Inspections, Maintenance and Metering</p> <p>1. Natural and legal persons shall allow officials carrying out inspections according to this law to enter and pass through a person’s property for the purpose of inspecting energy equipment, installations or systems.</p> <p>2. Natural and legal persons shall allow authorized representatives of energy enterprises to access their property on which there are facilities, apparatus, networks, or energy systems where such access is necessary for the purpose of checking and maintaining them, or cutting trees or other vegetation that might obstruct the operation of facilities, apparatus, networks or the system.</p>	<p style="text-align: center;">Član 29 Inspekcije, održavanje i merenje</p> <p>1.Fizička i pravna lica dozvoljavaju zvaničnicima da izvrše inspekcije u skladu sa ovim zakonom i da uđu i prođu kroz imovinu jednog lica u svrhu inspekcije energetske opreme, instalacija ili sistema.</p> <p>2. Fizička i pravna lica dozvoljavaju ovlašćenim predstavnicima energetskih preduzeća da uđu na njihovu imovinu na kojoj se nalaze postrojenja, aparati, mreže ili energetski sistemi u slučajevima u kojima je dati pristup potreban za njihovu proveru ili održavanje, ili seču drveća ili druge vegetacije koja može ometati rad objekata, aparata, mreže ili sistema.</p>

<p>ose sistemit.</p> <p>3. Personat fizikë dhe juridikë duhet t'iu lejojnë qasje përfaqësuesve të autorizuar të ndërmarrjeve të energjisë, për inspektimin e pajisjeve për matje që gjenden në pronën e tyre, në të cilën qasja e tillë është e nevojshme, dhe nuk mund të ndalojnë përfaqësuesit e ndërmarrjeve të energjisë të bëjnë shkyçjen e pajisjeve për matje ose aparaturave të tjera në lidhje me sistemin e energjisë.</p>	<p>3. Natural and legal persons shall allow authorized representatives of energy enterprises to access their property where such access is necessary to inspect metering devices situated on their property and may not prevent an energy enterprise representative from turning off metering devices or other apparatus used in the energy system.</p>	<p>3. Fizička i pravna lica dozvoljavaju ovlašćenim predstavnicima energetskih preduzeća da uđu na njihovu imovinu u slučajevima u kojima je dati pristup neophodan kako bi se izvršila inspekcija mernih uređaja koji se nalaze na datoj imovini i ne mogu sprečiti predstavnika energetskog preduzeća da isključi merne uređaje ili aparate koji se koriste u energetskom sistemu.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 30 Kompensimi i dëmeve</p>	<p style="text-align: center;">Article 30 Compensation of damages</p>	<p style="text-align: center;">Član 30 Nadoknada štete</p>
<p>1. Ndërmarrjet për energji i kompensojnë pronarët ose shfrytëzuesit e pronës për çfarëdo dëmi që mund të shkaktohet gjatë ushtrimit të aktiviteteve të tyre që mund të rezultojë në kufizimin e shfrytëzimit të pronës ose zvogëlimin të vlerës së saj.</p> <p>2. Kriteret dhe kushtet e kompensimit rregullohen sipas legjislacionit në fuqi.</p>	<p>1. Energy undertaking shall compensate the owners or users of property for any damage caused in the course of their activities which may result with a limitation of the use of their property, or reduction of its fair market value.</p> <p>2. The criteria and conditions of compensation shall be regulated with the applicable law.</p>	<p>1. Energetska preduzeća pružaju nadoknadu vlasnicima ili korisnicima imovine za bilo kakvu štetu pričinjenu tokom njihovih aktivnosti, koja može ograničiti upotrebu njihove imovine ili umanjiti njenu pravu tržišnu vrednost.</p> <p>2. Kriterijumi i uslovi nadoknade uređuju se važećim zakonom.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 31 Zonat e sigurisë</p>	<p style="text-align: center;">Article 31 Security Zones</p>	<p style="text-align: center;">Član 31 Bezbedne zone</p>
<p>1. Zonat e sigurisë duhet të vendosen përreth zonave energjetike.</p> <p>2. Brenda çfarëdo zone të sigurisë është i ndaluar ose i kufizuar ndërtimi ose ngritja e çfarëdo ndërtese apo godine, prerja e bimëve ose pemëve, ose ushtrimi i aktiviteteve që</p>	<p>1. Security zones shall be established around energy sites</p> <p>2. Within any established security zones, it shall be prohibited or subject to restrictions to construct or erect any building, to cut plants or trees, or to perform activities that may pose a</p>	<p>1. Oko energetskih objekata podižu se bezbedne zone.</p> <p>2. U okviru utvrđene bezbedne zone, zabranjeno je ili je podložno ograničenjima graditi ili podizati bilo kakvu zgradu, seći drveće ili biljke ili obavljati delatnosti koje</p>

<p>mund të paraqesin rrezik ndaj sigurisë ose veprimtarisë së pandërprerë të instalimeve energjetike, sigurisë së shëndetit, jetës dhe pronës.</p> <p>3. Ministria me akt nënligjor i përcakton kushtet dhe mënyrat e përcaktimit të lokacionit, madhësinë, kufijtë e zonave të sigurisë, rregullimin e tyre si dhe të drejtat dhe detyrimet e pronarëve.</p> <p style="text-align: center;">Neni 32 Cenimi i Zonave të Sigurisë</p> <p>1. Kur pronarët ose shfrytëzuesit e pronës bëjnë ndërtime të palejuara, rrethime, prerje ose aktivitete të tjera që janë në kundërshtim me rregullat për zonat e sigurisë, dhe kur dështojnë përpjekjet për ndalimin e ndërtimeve ose aktiviteteve të tilla ilegale të paautorizuara brenda afateve kohore të vendosura nga ndërmarrjet e energjisë. Ndërmarrja e energjisë është e autorizuar që të kërkojë nga komuna ndalimin dhe heqjen e ndërtimeve ilegale ose ndalimin e aktiviteteve, me shpenzime të pronarit ose shfrytëzuesit.</p> <p>2. Komunat që pranojnë kërkesa të tilla nga ndërmarrjet e energjisë, brenda shtatë (7) ditëve, kryejnë veprimet e rrënimit, e ndërtimit joligjor apo ndalojnë aktivitetin joligjor.</p>	<p>threat to the security or uninterrupted operation of the energy installation, the safety of the property or the safety, life or health of persons.</p> <p>3. The Ministry, by means of a sublegal act, shall determine conditions and manner of setting the location, size, boundaries of the safety areas, their regulation and owners' rights and obligations.</p> <p style="text-align: center;">Article 32 Violation of Security Zones</p> <p>1. Where owners or users of property perform unauthorized building development, enclosure, cutting, or other activity that violates rules for the security zones, and fail to remove such illegal construction or cease performing the unauthorized activity within a deadline set by an energy enterprise. The energy enterprise shall have the right to request that the municipality remove the illegal construction or stop the activity at the expense of the owner or user.</p> <p>2. Municipalities receiving such requests by energy enterprises shall, within seven (7) days, perform actions to demolish the illegal construction or to stop the illegal activity.</p>	<p>mogu pretiti bezbednosti ili neometanom radu energetskeg postrojenja, bezbednosti imovine ili bezbednosti, životu i zdravlju lica.</p> <p>3. Ministarstvo podzakonskim aktima utvrđuje uslove i način određivanja lokacije, veličine, granice bezbednih zona, njihovo uređivanje kao i prava i dužnosti vlasnika.</p> <p style="text-align: center;">Član 32 Povreda Bezbednih Zona</p> <p>1. U slučajevima u kojima vlasnici ili korisnici imovine neovlašćeno podignu zgradu, ogradu, vrše seču ili druge aktivnosti koje krše pravila za bezbedne zone i ne uklone date bespravno podignute objekte ili ne prekinu sa obavljanjem neovlašćene delatnosti u roku koji utvrdi energetske preduzeće, dato energetske preduzeće ima pravo da zahteva od opštine da ukloni bespravno podignute objekte ili da zaustavi delatnost na trošak vlasnika ili korisnika.</p> <p>2. Opštine koje prime date zahteve od energetskeg preduzeća, dužne su da u roku od sedam (7) dana realizuju aktivnosti rušenja bespravno podignutog objekta ili zaustavljanja nezakonite delatnosti.</p>
--	---	---

<p align="center">KAPITULLI IX MBIKËQYRJA</p>	<p align="center">CHAPTER IX SUPERVISION</p>	<p align="center">POGLAVLJE IX NADZOR</p>
<p align="center">Neni 33 Mbikëqyrja dhe inspektimi</p>	<p align="center">Article 33 Supervision and Inspection</p>	<p align="center">Član 33 Nadzor i inspekcija</p>
<p>1. Mbikëqyrja administrative e zbatimit të ligjeve të energjisë si dhe akteve nënligjore kryhet nga Ministria.</p> <p>2. Inspektimet e duhura për mbikëqyrjen e zbatimit të këtij ligji kryhen nga Inspektorati i Energjisë, që vepron në kuadër të Ministrisë. Inspektorati i Energjisë, nëse konsideron se është e nevojshme, kryen inspektime të stabilimenteve energjetike dhe përgatit raporte mbi inspektimin.</p> <p>3. Nëse Zyra e Rregullatorit për Energji e konsideron si të nevojshme, ajo mund t'i kërkojë Inspektoratit të Energjisë që të kryej inspektime, pa pagesë, të objekteve energjetike dhe t'i sigurojë Zyrës së Rregullatorit për Energji raportin me shkrim mbi inspektimin.</p> <p>4. Të gjithë personat fizikë ose juridik që posedojnë ose operojnë stabilimente, pajisje, objekte, sisteme ose instalime energjetike, për të cilat sipas këtij ligji parashihet inspektimi, obligohen të informojnë menjëherë inspektoratin e energjisë mbi çfarëdo dëmi ose gabimi që mund të shfaqet si pasojë e ndërprerjes së furnizimit të energjisë, ose nëse ekziston rreziku për jetën, shëndetin e</p>	<p>1. Administrative supervision of the implementation of energy laws and secondary legislation is carried out by the Ministry.</p> <p>2. Inspections necessary for supervision of the implementation of this law will be carried out by the Energy Inspectorate, operating within the Ministry. The Energy Inspectorate, where it considers it necessary, carries out inspections of energy facilities and prepares reports on the inspection.</p> <p>3. Where the Energy Regulatory Office considers it necessary, it may request the Energy Inspectorate to carry out, without charge, inspections of energy facilities and provide the Energy Regulatory Office with a written report on the inspection.</p> <p>4. All natural or legal persons owning or operating energy facilities, equipment, buildings, systems or energy installations to which this law applies are obliged to promptly inform the Energy Inspectorate of any damage or error that has occurred or may occur as a result of energy supply outage or other cause, or of any hazard to life or human health, traffic, or to neighboring buildings or</p>	<p>1. Ministarstvo vrši administrativni nadzor nad primenom zakona i podzakonskih akata o energiji.</p> <p>2. Inspekcije potrebne za nadzor primene ovog zakona vrši Inspektorat za energetiku, koji deluje u sklopu Ministarstva. Inspektorat za energetiku, u slučajevima u kojima smatra za shodnim, sprovodi inspekcije energetske objekata i priprema izveštaje o inspekciji.</p> <p>3. U slučajevima u kojima Regulatorna Kancelarija za Energetiku smatra neophodnim, može zahtevati od Inspektorata za energetiku da sprovede, besplatno, inspekcije energetske objekata i da pruži Regulatornoj kancelariji za energetiku pismeni izveštaj o inspekciji.</p> <p>4. Sva fizička i pravna lica koja poseduju ili upravljaju energetske objekata, opremom, zgradama, sistemima ili energetske postrojenjima podložna ovom zakonu dužna su da blagovremeno obaveste Inspektorat za energetiku o bilo kakvoj šteti ili greškama koje su nastale ili mogu nastati kao posledica prekida u snabdevanju energijom ili iz drugog razloga, ili u slučaju bilo kakve opasnosti po</p>

<p>njerëzve, trafikut, objekteve fqinje apo mjedisit rrethues.</p> <p>5. Gjatë inspektimit i cili do të kryhet sipas kushteve të këtij ligji, Inspektorati i Energjisë ka të drejtë në qasje në pajisjet dhe stabilimentet për qëllimet e përcaktuara në nënparagrafët 5.1 deri 5.5 të këtij neni. Të gjitha ndërmarrjet energjetike apo personat tjerë fizikë apo juridik sigurojnë qasje të tillë nëse një gjë e tillë kërkohet nga përfaqësuesi i autorizuar i Inspektoratit të Energjisë:</p> <p>5.1. inspektojnë pajisjet, materialet si dhe dokumentacionet teknike të tjera në përputhshmëri me qëllimin e inspektimit ose mbikëqyrjes;</p> <p>5.2. marrin mostra apo kërkojnë sigurimin e provave apo mostrave të nevojshme;</p> <p>5.3. inspektojnë dokumentet apo të dhëna tjera nga ndërmarrjet energjetike apo organizata profesionale ose ekspertë individual;</p> <p>5.4. shqyrtojnë shërbimet energjetike në përgjegjësinë e tyre; dhe</p> <p>5.5. kryejnë inspektime të gjendjes teknike dhe sigurisë së pajisjeve energjetike në bazë të rregullt ose kurdo që kërkohet.</p> <p>6. Nëse inspektorët e Inspektoratit të Energjisë gjatë inspektimit të tyre mbikëqyrës</p>	<p>surrounding environment.</p> <p>5. In the course of any inspection which it is to be carried out under the terms of this law, the Energy Inspectorate shall be entitled to access to equipment and facilities for the purposes defined in sub-paragraphs 5.1 to 5.5 of this article. Any energy enterprise or other natural or legal person shall provide such access where requested to do so by an authorized representative of the Energy Inspectorate:</p> <p>5.1. inspect equipment, materials, and technical documentation in compliance with the purpose of inspection or supervision;</p> <p>5.2. collect or require provision of necessary evidence or samples;</p> <p>5.3. inspect documents or other data from energy enterprises or professional organizations or individual experts;</p> <p>5.4. examine energy services under their responsibility; and</p> <p>5.5. undertake inspections of the technical condition and safety of energy equipment, on a regular basis or whenever required;</p> <p>6. If inspectors of the Energy Inspectorate notice, during their supervisory inspection that</p>	<p>život ili po ljudsko zdravlje, saobraćaj ili susedne zgrade ili okolinu.</p> <p>5. Tokom svake inspekcije koja se sprovodi u skladu sa uslovima ovog zakona, Inspektorat za energetiku ima pravo pristupa opremi i objektima u svrhe definisano u tačkama 5.1 do 5.5 ovog stava. Svako energetske preduzeće ili drugo fizičko ili pravno lice treba da omogući pristup, u slučajevima u kojima ga zahteva ovlašćeni predstavnik Inspektorata za Energetiku:</p> <p>5.1. izvršiti inspekciju kako bi se utvrdilo da li su oprema, materijal i tehnička dokumentacija u skladu sa svrhom inspekcije ili nadzora;</p> <p>5.2. sakupiti ili zahtevati pružanje potrebnih dokaza ili uzoraka;</p> <p>5.3. sprovesti inspekciju dokumenata ili drugih podataka energetske preduzeća ili profesionalnih organizacija ili pojedinačnih stručnjaka;</p> <p>5.4. preispitati energetske usluge pod njihovom odgovornošću; i</p> <p>5.5. pokrenuti inspekcije tehničkih uslova i sigurnosti energetske opreme, na redovnoj osnovni ili po potrebi;</p> <p>6. Ukoliko inspektori Inspektorata za energetiku primete, tokom njihove nadzorne</p>
--	--	--

<p>vërejnë se një ndërmarrje energjetike apo konsumator i energjisë nuk kryen operacionet në pajtim me dispozitat e këtij ligji dhe akteve tjera përkatëse, krahas autorizimeve të përgjithshme me akte të përgjithshme, ata kanë autoritet të nxjerrin vendime me shkrim si në vijim:</p> <p>6.1. të udhëzojë eliminimin e mangësive të konfirmuara brenda një periudhe të caktuar kohore;</p> <p>6.2. të ndaloj ndërtimin e objekteve të prodhimit, nëse nuk janë siguruar të gjitha lejet e nevojshme për ndërtim;</p> <p>6.3. të udhëzojë pezullimin e ndërtimit apo shfrytëzimit të metutjeshëm të objektit energjetik; apo</p> <p>6.4. të udhëzojë ndërprerjen e furnizimit të energjisë apo shfrytëzimit të energjisë nëse pajisjet apo objekti nuk është duke prodhuar apo nëse objektet nuk ndërtohen, shfrytëzohen apo mirëmbahen në pajtim me kërkesat teknike të kodeve, rregullave apo akteve ligjore dhe nënligjore, si dhe nëse ka rrezik të drejtpërdrejtë ndaj objektit energjetik dhe sigurisë së ndërtesës, shëndetit, jetës, sigurisë së qarkullimit dhe sigurisë së ndërtesave fqinje.</p> <p>7. Nëse, si rrjedhojë e inspektimit, Inspektorati i Energjisë beson se një</p>	<p>an energy enterprise or any energy customer is not carrying out operations in accordance with the provisions of this law and other related acts, in addition to the general authorizations according to general acts they have the authority to issue written decisions to:</p> <p>6.1. instruct the elimination of the confirmed deficiencies within a determined period of time;</p> <p>6.2. prevent the construction of generation facilities, if all the necessary construction permissions have not been obtained;</p> <p>6.3. instruct the suspension of further construction or use of the energy facility;</p> <p>6.4. instruct the discontinuation of energy supply or use of energy if the equipment or facility is not generating or the facilities are not constructed, used or maintained in line with the technical requirements of codes, rules, or primary or secondary legislation, and if there is a direct threat to the energy facility and the security of the building, health, life, security of circulation and security of neighboring buildings.</p> <p>7. Where, as a result of its inspection, the Energy Inspectorate believes that any energy</p>	<p>inspekcije, da energetsko preduzeće ili bilo koji energetski potrošač ne obavlja svoj rad u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih povezanih akata, pored opštih ovlašćenja u skladu sa opštim aktima nadležni su da izdaju pismene odluke sa ciljem da:</p> <p>6.1. nalože uklanjanje potvrđenih nedostataka u utvrđenom vremenskom periodu;</p> <p>6.2. spreče izgradnju proizvodnih objekata, u slučaju da nisu dobijene sve neophodne građevinske dozvole;</p> <p>6.3. narede obustavu dalje gradnje ili upotrebe energetskog objekta;</p> <p>6.4. narede prekid u snabdevanju ili upotrebi energije ukoliko oprema ili objekat ne proizvodi ili postrojenja nisu izgrađena, korišćena ili održavana u skladu sa tehničkim zahtevima kodeksa, pravila ili zakonskih i podzakonskih akata i u slučaju da postoji direktna pretnja po energetski objekat, zdravlje, život, bezbednosti kretanja i bezbednosti susjednih zgrada.</p> <p>7. U slučajevima u kojima, kao rezultat inspekcije, Inspektorat za energetiku veruje</p>
---	--	--

<p>ndërmarrje e energjisë apo një tjetër person fizik apo juridik vepron në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji, Ligjit për Energjinë Elektrike, Ligjit për Rregullatorin e Energjisë, Ligjit për Energjinë Termike, Ligjit për Gazin Natyror apo akteve tjera nënligjore që burojnë nga këto ligje, Inspektorati i Energjisë mund të:</p> <p>7.1. nxjerrë njoftim me shkrim që përmban udhëzime të detyrueshme për korrigjimin e shkeljeve brenda një afati të caktuar;</p> <p>7.2. propozojë Zyrës së Rregullatorit për Energji që të pezullojë, ndryshojë ose tërheqë licencën përkatëse;</p> <p>7.3. propozojë Zyrës së Rregullatorit për Energji të vendosë gjyba administrative dhe dënime sipas dispozitave të përcaktuara në Ligjin për Rregullatorin e Energjisë;</p> <p>7.4. dërgojë çështjen para autoriteteve kompetente gjyqësore për të ndërmarrë masa të mëtutjeshme që nuk janë nën mandatin e Inspektoratit; apo</p> <p>7.5. informojë publikun mbi çfarëdo veprimtarie ilegale.</p> <p>8. Aktivitetet e inspektimit të kryera nga Inspektorati i Energjisë nuk parandalojnë apo kufizojnë inspektimet në të gjitha premiset nga autoritetet tjera, kompetencat e të cilave përcaktohen me ligje tjera, veçanërisht</p>	<p>enterprise or any other natural or legal person is in violation of the provisions of this law, the Law on Electricity, the Law on Thermal Energy, the Law on Gas, or the Law on the Energy Regulator, or any secondary legislation deriving from these laws, the Energy Inspectorate may:</p> <p>7.1. issue a written notice containing mandatory instructions on correction of violations within a set deadline;</p> <p>7.2. propose to the Energy Regulatory Office to suspend, amend or revoke the relevant license;</p> <p>7.3. propose to the Energy Regulatory Office to impose administrative fines and penalties pursuant to the provisions of the Law on the Energy Regulatory Office;</p> <p>7.4. file the case before the competent judicial authorities for further proceedings which fall beyond the Inspectorate's mandate; or</p> <p>7.5. inform the public on any such illegal activity.</p> <p>8. The inspections activities carried out by the Energy Inspectorate shall not prevent or limit inspections of any premises by any other authorities whose powers are provided by other laws, particularly with regard to</p>	<p>da bilo koje energetske preduzeće ili drugo fizičko ili pravno lice krši odredbe ovog zakona, Zakona o električnoj energiji, Zakona o termalnoj energiji, Zakona o gasu ili Zakona o Regulatornoj kancelariji za energetiku ili bilo kog podzakonskog akta koji proizilazi iz ovih zakona, Inspektorat za energetiku može:</p> <p>7.1. izdati pismeno upozorenje koje sadrži obavezne instrukcije o ispravljanju prekršaja u okviru utvrđenog roka;</p> <p>7.2. predložiti Regulatornoj Kancelariji za Energetiku da obustavi, izmeni ili opozove relevantnu licencu;</p> <p>7.3. predložiti Regulatornoj Kancelariji za Energetiku da izrekne administrativne kazne u skladu sa odredbama Zakona o Regulatornoj Kancelariji za Energetiku;</p> <p>7.4. pokrenuti parnicu pred nadležnim pravosudnim organima za dalje postupke koji prevazilaze mandat Inspektorata; ili</p> <p>7.5. obavestiti javnost o bilo kakvoj nezakonitoj aktivnosti tog tipa.</p> <p>8. Aktivnosti inspekcije koje vrši Inspektorat za energetiku neće sprečiti ili ograničiti inspekciju bilo kojih prostorija od strane drugih organa čija su ovlašćenja predviđena drugim zakonima, posebno kada govorimo o</p>
--	--	---

përkitazi me inspektimet në lidhje me pajtueshmërinë e ligjeve dhe standardeve mbi mbrojtjen mjedisore dhe shëndetin publik.

**Neni 34
Ruajtja e informatave**

1. Inspektorët e Inspektoratit të Energjisë duhet të mbajnë konfidenciale çfarëdo informate zyrtare ose komerciale që ata e hasin gjatë ushtrimit ose në lidhje me inspektimet e tyre.

2. Inspektorët e Inspektoratit të Energjisë ushtrojnë aktivitetet e tyre vetëm ose në rast të nevojës, së bashku me organe të specializuara të kontrollit sipas legjislacionit në fuqi.

**KAPITULLI X
DISPOZITAT KALIMTARE DHE
PËRFUNDIMTARE**

**Neni 35
Dispozitat kalimtare**

1. Nëntë (9) muaj pas hyrjes në fuqi të këtij ligji të gjitha aktet, vendimet, rregullat dhe dokumentet tjera të miratuara apo të shpallura sipas Ligjit Nr. 03/L-184 për Energjinë duhet të harmonizohen me këtë ligj.

2. Me qëllim të zbatimit të këtij ligji, Ministria nxjerrë akte nënligjore të përcaktuara me këtë

inspections in connection with compliance of laws and standards on environmental protection and public health.

**Article 34
Safeguarding Information**

1. Inspectors of the Energy Inspectorate shall keep confidential any official or commercial information which may become known to them during or in connection with the performance of their inspections.

2. Inspectors of the Energy Inspectorate shall exercise their activities alone, or, if so required, accompanied by specialized control bodies, in accordance with legislation in force.

**CHAPTER X
TRANSITIONAL AND FINAL
PROVISIONS**

**Article 35
Transitional Provisions**

1. Nine (9) months after entry into force of this Law, all acts, decisions, rules or other documents adopted or promulgated in accordance with the Law on Energy No. 03/L-184 shall be harmonized with this law.

2. With a view of implementing this Law, the Ministry shall issue the secondary legislation

inspekcijama koje se sprovode u smislu ispoštovanosti zakona i standarda o zaštiti životne sredine i javnog zdravlja.

**Član 34
Zaštita informacija**

1. Inspektori Inspektorata za energetiku čuvaju u tajnosti sve zvanične ili komercijalne informacije sa kojima se mogu upoznati tokom ili u vezi sa njihovim inspekcijama.

2. Inspektori Inspektorata za energiju obavljaju svoju delatnost sami, ili po potrebi, zajedno sa organima specijalizovanim za kontrolu u skladu sa zakonodavstvom na snazi.

**POGLAVLJE X
PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**

**Član 35
Prelazne odredbe**

1. Devet (9) meseci nakon stupanja ovog Zakona na snagu, svi akti, odluke, pravila ili druga dokumenta usvojena ili proglašena u skladu sa Zakonom o energetici br. 03/L-184 usklađuju se sa ovim zakonom.

2. Ministarstvo sa ciljem primene ovog Zakona, izdaje podzakonske akte koji su

<p>ligj.</p> <p style="text-align: center;">Neni 36 Dispozita shfuqizuese</p> <p>1. Ky ligj shfuqizon:</p> <p>1.1. Ligjin Nr. 03/L-184 për Energjinë;</p> <p>1.2. Udhëzimin Administrativ Nr.07/2011 mbi rregullat për balancat e energjisë;</p> <p>1.3.Udhëzimin Administrativ nr. 2005/6 mbi rregullat për masat kufizuese të furnizimit me energji;</p> <p>1.4. Udhëzimin Administrativ nr. 2005/7 mbi rregullat për zonat e sigurisë;</p> <p>1.5.Udhëzimin Administrativ Nr. 2005/2 mbi përcaktimin e rregullave për të drejtën e ndërtimit apo të zgjerimit të stabilimenteve ekzistuese energjetike për bartjen dhe shpërndarjen e energjisë elektrike, ngrohjes, apo gazit natyror në tokën joprivate;</p> <p>1.6. Udhëzim Administrativ nr. 2005/3 mbi rregullat për të drejtën e kalimit dhe të qasjes në tokën private: kriteret dhe kushtet për kompensim;</p> <p>1.7. Udhëzimin Administrativ nr.2005/1 mbi Inspektoratin e Energjisë.</p>	<p>as set forth by this Law.</p> <p style="text-align: center;">Article 36 Repeal provisions</p> <p>1.This law repeal:</p> <p>1.1. The Law No. 03/L-184 on Energy;</p> <p>1.2. Administartive Instruction No.07/2011 on rules on energy balance;</p> <p>1.3. Administrative Instruction No. 2005/6 on rules on restrictive measures on energy supply;</p> <p>1.4.Administrative Instruction 2005/7 on rules on security zones;</p> <p>1.5.Administrative Instruction No. 2005/2 on rules determining the right of construction or the expansion of the existing energy sites for the transmission and distribution of electricity, heat or natural gas on non-private land;</p> <p>1.6. Administrative Instruction nr. 2005/3 on rules on right of äay and access to private land criteria and condition for compensation;</p> <p>1.7. Administrative Instruction nr.2005/1 on energy Inspectorate.</p>	<p>predviđeni ovim Zakonom.</p> <p style="text-align: center;">Član 36 Odredbe o prestanku vazenja</p> <p>1.Ovak zakon Stavljanje van snage:</p> <p>1.1 Zakonom Br. 03/L-184 o Energetici;</p> <p>1.2. Administrativno Uptstvo Br.07/2011 o pravillima bilanca energije;</p> <p>1.3. Administrativno Uputstvo br. 2005/6 o pravilima mera organičenja snabdevanja energijom;</p> <p>1.4.Administrativno Uputstvo Br. 2005/7 o pravilima sigurnosne zone;</p> <p>1.5.Administrativno Uputstvo Br. 2005/2 o utvrđivanju prava izgradnje ili proširivanja postojećih energetske postrojenja za prenos i razvod električne energije, grejanja ili prirodnog gasa na zemljištu koja nije privatna svojina;</p> <p>1.6. Administrativno Uputstvo Br.2005/3 o pravu prenosa i pristupa privatnom zemljisu:kriteriumi i uslovi za nadoknadu;</p> <p>1.7. Administrativno Uputstvo Br .2005/1 o Energetskom Inspektoratu.</p>
--	---	--

<p style="text-align: center;">Neni 37 Hyrja në Fuqi</p> <p>Ky ligj hyn në fuqi pesëmbëdhjetë (15) ditë pas publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.</p> <p style="text-align: right;">Kadri Veseli</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <p>Kryetar i Kuvendit të Republikës së Kosovës</p>	<p style="text-align: center;">Article 37 Entry into Force</p> <p>This law shall enter into force fifteen (15) days after its publication in Official Gazette of the Republic of Kosovo.</p> <p style="text-align: right;">Kadri Veseli</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <p>President of the Assembly of the Republic of Kosovo</p>	<p style="text-align: center;">Član 37 Stupanje na Snagu</p> <p>Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od njegovog objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.</p> <p style="text-align: right;">Kadri Veseli</p> <hr style="width: 20%; margin: auto;"/> <p>Predsednik Skupštine Republike Kosovo</p>
--	---	---